

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

# ΑΔΗΘΕΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

---

ΕΤΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

(Ιανουαρίου 9 1921—31 Δεκεμβρίου)



ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

---

1921

# ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΗΣ

## “ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ,”

† Ὁ Μητροπολίτης Δαρδανελίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ, πρόεδρος — ἀπὸ Νοεμβρίου δὲ † ὁ Μητροπολίτης Ρόδου ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ.— Ὁ πρ. Μ. Πρωτοσύγκελλος Ἀθηνογόρας μέχρι Μαΐου.— Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς Ἱ. Συνόδου ἀρχιμ. Διονύσιος Μηνᾶς.— Χρ. Παπαῖωάννου.— Κωνστ. Ἰωαννίδης.— Γραμματεὺς, διάκονος Αἰμιλιανός.

### ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ

Βασίλ. Ἀντωνιάδης, καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ θεολ. Ἀκαδημείας, διευθυντὴς, μέχρις Ὀκτωβρίου.

Ἐκτάκτως μετέδχον τῆς συντάξεως

† Ὁ Νικαίας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

† Ὁ Βερροίας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

† Ὁ Τραπεζοῦντος ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

† Ὁ Βιζύης ΑΝΘΙΜΟΣ

† Ὁ Δαρδανελίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Σελευκείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συν. ἀρχιμ. Διονύσιος

Ὁ Ὑπογραμ. τῆς Ἱ. Συνόδ. διάκονος Γερμανός

Ὁ πρ. Μ. Πρωτοσύγκελλος Ἀθηναγόρας

Ἀρχιμ. Χρυσόστ. Παπαδόπουλος

Πρωτοπρεσβύτερος Κωνστ. Καλλίνικος

Ἀρχιμ. Τιμόθεος Εὐαγγελινίδης

Ἀρχιμ. Εὐμένιος Φανουράκης

Διάκονος Αἰμιλιανός Παπαδημητρίου.

Παντ. Κομνηνός, καθηγητὴς τῆς θεολογικῆς Ἀκαδημείας Χάλκης.

Βασίλ. Μυστακίδης, καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς.

Ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. Γεδεών.

Χρ. Παπαῖωάννου, διευθυντὴς τοῦ Α΄ Πατριαρχικοῦ Γραφείου.

Ἐ Λουκαράς, καθηγητὴς ἐν Γενεύῃ

Ἰω. Παπαδόπουλος, καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς.

Ἡλίας Ἀλεξανδρίδης.

Δημ. Χαθιαρᾶς.

# ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

## ΤΟΥ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

### A.

#### ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

- 1921, σελ. 1—3  
Ἀγγλικανικαὶ χειροτονίαι (αἱ) βιβλιοκρ. σ. 201-202  
Ἀγγλικ. (ἐκ τῆς) Ἐκκλησίας, σ. 281-282  
Ἀγυιόπαιδες, σ. 169-171  
Ἀναβολή (ἡ), σ. 161-162  
Ἀσουλία (ἡ) ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ, σ. 89-91  
Ἀφοπλισμὸς(δ)καὶ αἱ Ἐκ]σίαι, σ. 345-346, 405, 406  
Δημήτριος ὁ ἀργυροκόπος, σελ. 249-251  
Δημοσία (ἡ) ἠθικὴ, σ. 353-355  
Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ, σ. 401-402  
Διαβήματα (τὰ) τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου καὶ ὁ  
τουρκικὸς Τύπος, σελ. 25-26  
Δύο (αἱ) συναρίδες, σ. 57  
Ἐκατονταετηρὶς (ἡ) 113-114  
Ἐκκλησία (ἡ) τῆς Ρουμανίας καὶ ἡ Οἰκ. Σύνοδος,  
σελ. 305-306  
Ἐκκλησία (ἡ) τῆς Ρωσίας ὑπὸ τοὺς Μπολσεβίκους  
(ἐκ τοῦ Review Quarterly), σ. 337-339  
Ἐκλογή (ἡ) τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου  
Μελετίου Δ'. σελ. 369-372  
Ἐνωτικὴ κίνησις, σελ. 257-258  
Ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς, σ. 361-362  
Ἐρανοὶ (οἱ) ἐξ Ἀμερικῆς, σ. 129-131  
Εὐαγγέλιον (τὸ) τῆς Διαθήκης, καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ  
Παρακλήτου, σ. 97-99, 105-108  
Εὐλογον (πρὸς) ἀπορίαν, σ. 265-267  
Εὐχῆς ἔργον, σ. 273-274  
Θάνατος τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ Μ]λίτου Προύσης  
Δωροθέου, σ. 73-75  
Καὶ πάλιν, σ. 313-315  
Κανονικὴ μελέτη περὶ τῆς ἐνδημίας Μητροπολιτῶν  
ἐν Κων]πόλει κατὰ τὸν χρόνον τῆς χηρείας τοῦ  
Πα]χικοῦ θρόνου, σ. 393-395, 402-405  
Κίνδυνος τῶν προσκυνημάτων (ἐκ τοῦ «Πανταίνου»)  
σελ. 289-292  
Κλῆρος (ὁ) καὶ τὰ πολιτικὰ κόμματα, σ. 321-323  
Κοιλὰς (ἡ) τοῦ κλαυθμῶνος καὶ ὁ ΠΓ΄ Ψαλμὸς σ.65  
Κοινὴ (ἡ) γνώμη, σ. 45-47  
Κραυγὴ (ἡ) τῆς ὀδύνης, σ. 185-187  
Κριτὰς (πρὸς τοὺς) τῶν μικρῶν καὶ ἀδυνάτων  
λαῶν, σελ. 33-34  
Κύκλος (ὁ) σελ. 153-154

- Λυπηραὶ ὑπερβασίαι, σ. 233-234  
Μαράν Ἀθᾶ, σ. 241-242  
Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς, σ. 81-83  
Μία ἔκκλησις, σ. 37-38  
Μῦθος (ὁ) τοῦ Πολυποίμενος, σελ. 137-138  
Νέος (ὁ) μόσχος, σ. 145-146  
Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος, σ. 217-219  
Ὀλίγον φῶς, σ. 193-195  
Παράπονα (τὰ) σ. 225-227  
Παρήγορα (τὰ) τοῦ Ἡμερολογίου, σ. 209-210  
Πεντηκοστή(ἡ)καὶ ἡ τελετὴ τῆς γονυκλισίας, σ.177-9  
Πρὸ τῆς νέας μαρτυρικῆς σωροῦ, σ. 297-298  
Σεβασμὸς ἐν ἔργοις, σ. 9-10  
1922, σελ. 409.

### B.

#### ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

- Ἀνέκδοτα ἐκ τῶν Ἡμερολογίων τῆς Τυβίγγης,  
σελ. 410  
Ἀνέκδοτος ἐπιστολὴ τοῦ Σολομ. Σιωπικοῦ πρὸς  
Μαρτ. Κρούσιον, σελ. 382-385  
Ἀνώτατα ἐκπαιδευτήρια κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς  
χρόνους, σ. 386-7, 395-7  
Ἀρχαιοτέρα (ἡ) καὶ νεωτέρα σοφία, σ. 108-110  
Βάσις πρὸς ἔνωσιν, σ. 308-9  
Βιβλιοκρισία: Ἐγχειρίδιον Ἰ. Ἐρμηνευτικῆς, σ. 413  
» Θανάσης Βάγιας, σ. 333  
» Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς ἱστορικὸν πρό-  
σωπον, σελ. 364-5  
Βυζαντινὴ κινστέρνα, σ. 283-5  
Γεωγραφικὰ ἄτακτα, σ. 3  
Διάταξις Ἀλεξίου Πατριάρχου, σ. 333-4  
Διόρθωσις βιβλίων ἐκ]στικῶν ἀκολουθιῶν, σ. 101  
Εἰρηνεύσωμεν πάντες, σ. 10  
Ἐκκλησία (ἡ) τῆς Ρωσίας ὑπὸ τοὺς Μπολσεβίκους  
σ. 346-351, 365-366  
Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία, σ. 389-90  
Ἐκκλησιαστικὴ κίνησις τῶν προσφύγων Ρώσων,  
σελ. 179-181  
Ἑλληνικὸν (τὸ) ἔργον Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, σ. 125-3  
Ἐννοια τοῦ Ἰωάν. ΙΣΤ. 8-11 (ἐκ τοῦ Harvard  
theological Review), σ. 58  
Ἐνωτικὴ κίνησις. Γενικὴ Συνδιάσκεψις τῶν Ἐκ-  
κλησιῶν, σ. 235-6  
Ἐξ ἄλλων ὑπαιτιότητος, σ. 298

- Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ σχίσματος (ἐκ τῆς Opinion) σελ. 59-60
- Ἐπ' αἰσίοις, σ. 126-7
- Ἐπίκαιρος μελέτη, (οἱ ἄεργοι ἐν Κ]πόλει (ἐκ τοῦ the Orient), σ. 99-100
- Ἐπίκλησις ἐκ Ρωσσίας ἀδελφικῆς συναντιλήψεως, σελ. 276
- Ἐργατικὸν (τὸ) ζήτημα ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἡ Ἐκκλησία, σ. 341-2
- Ἐταιρία ἐπὶ τῶν σχέσεων τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἐκ]σίας, σ. 340-1
- Ζήτημα (τὸ) τῆς Ἐξαρχίας ἐν Βουλγαρίᾳ, σ. 191-2 (ἐκ τοῦ Bosphore)
- Καθεστῶς (τὸ) τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ρωσσίᾳ σελ. 387-9
- Κηφᾶς-Πέτρος, σ. 91-92
- Λεγόμεναι (αἱ) κανονικαὶ τῶν Πατέρων ἐπιστολαί, σελ. 26-29, 40-42, 67-71
- Λόγος ἐναρκτήριος Σελευκείας Γερμανοῦ, Σχολάρχ. θεολ. Ἀκαδημείας, σ. 324
- Μία ἐπίσκεψις εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν, σ. 292-5
- Μελέτιος Δ' Οἰκουμ. Πατριάρχης, σ. 373-377
- Μένον (τὸ) καὶ τὸ ρέον, σ. 251-3
- Μονὴ τοῦ ἁγ. Βασιλείου ἐν Κ]πόλει, σ. 164-5
- Ἐορτολογία καὶ τρίτω; σ. 298-301
- Περὶ τὴν ἐκ]στικὴν ἡμῶν ποίησιν, σ. 114-116
- Πράξεις (αἱ) τῶν Ἀποστόλων καὶ οἱ Γερμανοὶ θεολόγοι, σ. 276-77
- Προβλήματα (τὰ) τοῦ Δ' Εὐαγγελίου, σ. 298
- Πρῶται (αἱ) γενεαὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν, σ. 13-15, 18-20, 39-40, 110-112, 116-118, 122-125, 134-136, 139-141, 149-151, 155-6, 162-164, 171-173, 181-83, 187-190, 197-199, 211-213, 219-221, 227-228, 258-260
- Rarae aves σελ. 306-8
- Ρῶσσοι ἐν προσευχῇ, σ. 275
- Σίμων-Κηφᾶς-Πέτρος, σ. 47-49 (ἐκ τοῦ Harvard Theological Review)
- Συμπληρώματα, σ. 12
- Τέσσαρες ἐρωταποκρίσεις, σ. 77-9, 83-6, 93-94
- Τρεῖς ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ πρὸς Θ. Ζυγομαλᾶν σελ. 228-230, 236
- Ἄπιστευτον, σ. 342
- Ἀνταπόκρισις ἐξ Ἀμερικῆς, σ. 95-6, 127-8
- Βατικανὸν καὶ Ἑλλάς, σ. 7
- Βουλγαρικὴ Ἐκκλησία, σ. 80
- «Βακῆτ» (ἡ) καὶ τὸ Πα]χεῖον, σ. 357-8
- Βιβλία καινοφανῆ, σ. 286
- Βρεττ. τμήμα τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου, σ. 204
- Διαμαρτυρία τῶν ἀρχιερέων πρὸς τὸ ἔθνικὸν κέντρον, σ. 22
- Δήλωσις (ἀφορῶσα τὸν Μη]λίτην Τραπεζοῦντος Χρῦσανθον), σ. 397
- Διεθνῆς ἔνωσις περὶ βοηθείας τῶν ὀρφανῶν παιδων, σ. 184
- Δωρεὰ βιβλίων πρὸς τὴν θεολ. Ἀκαδημίαν, σ. 79
- Ἐγκαθίδρουσις τοῦ νέου Μ]του Μαυροβουνίου, σ. 94
- Ἐθνικὸς ἔρανος, σ. 285
- Ἐθνικὴ ἑορτὴ τῶν Γάλλων, σ. 206
- Ἐκκλησία Ἀμερικῆς, σ. 158, 263
- Ἐκκλησία (Μ.) καὶ σλαβισμὸς σ. 7
- Ἐκ]σία Μ. καὶ Ἐκ]σία Ἱεροσολύμων (χειροτονία), σελ. 335, 319
- Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας, σ. 36
- Ἐκκλησία Ἀντιοχείας, σ. 377, 415
- Ἐκκλησία Κύπρου, σ. 36
- Ἐκκλησιαστικὴ συνάθροισις Ρώσων, σ. 183
- Ἐορτὴ (ἡ) τῶν Χριστουγέννων ἐν τοῖς Π]χείοις, 414
- Ἐπίσημοι ἐπισκέψεις, σ. 271, 319
- Ἐπὶ τῇ πατριαρχικῇ ἐκλογῇ, σ. 398
- Ἐτερόδοξοι Ἐκ]σῆσαι (ἐνωτικὰ ἐγχειρήματα), σ. 335
- Μετρῶν ἰ. Μητρόπολις σ. 214
- Παγκόσμιος Σύνδεσμος περὶ φιλίας τοῦ κόσμου διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν, σ. 278
- Παναγία τῶν Βλαχερνῶν, σ. 214
- Πάπας (ὁ) διαλύει τὴν γυναικειάν Μονὴν τῶν Καρμηλιτῶν τοῦ Μαρίενταλ, σ. 96
- Πατριαρχικὴ ἀποστολή, σ. 71-2
- Πατριαρχικὴ ἐκλογή, σ. 174, 183, 367-8
- Περὶ τὸ Ποντιακὸν ζήτημα, σ. 301
- Πρόσκλησις ἐκλογικῆς Συνελεύσεως, σ. 368
- Προσφώνησις πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας, σ. 87
- Ρόδου ἰ. Μητρόπολις, σ. 174
- Ρωσικὴ Ἐκκλησία, σ. 301
- Σύλλογος Ὀρθοδ. Ἑλλήνων θεολόγων, σ. 55, 166
- Σχέσεις Ἐκκλησιῶν, σ. 80
- Σύνοδος (Ἱ.) (ἀπόφασις ἀφορῶσα τοὺς Μητροπολ. Δέρκων, Φιλαδελφείας, Ἡλιουπόλεως, καὶ τὸ πατριαρχικὸν Μυροφυλάκιον), σ. 222
- Τοπιτηρητῆς (ὁ) τοῦ Οἴκ. Θρόνου Μ. Προύσης Δωρόθεος, σ. 102-103.

## Γ.

## ΧΡΟΝΙΚΑ

- Ἀδελφικὴ συναντήληψις, σ. 254
- Ἀνακοινωθὲν Δύο Σωμάτων, σ. 141
- Ἀνακοινωθὲν Ἱ. Συνόδου, σ. 334

## Δ'

## ΕΚΘΕΣΕΙΣ καὶ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

- Ἐκθεσις περὶ ἐκ]στικῆς κινήσεως ἐν Ρουμανίᾳ, σ. 49-51
- Ἐκθέσεις περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου περὶ φιλίας τοῦ κόσμου διὰ τῶν Ἐκ]σιῶν, σ. 131, 147-9, 165 6, 203-4, 339-40, 355-6, 363-4
- Ἐκθεσις περὶ τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Π. Σ. περὶ φιλίας τοῦ κόσμου, σ. 243-4
- Ἐκθέσεις ἐπιθεωρητῶν Μέσης καὶ στοιχειώδους ἐκπαίδευσέως, σ. 237, 245, 260-261, 270-1, 277-8
- Ἐκθέσεις περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, σ. 267—8
- Ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ ἐν Γενεύῃ συγκροτηθὲν Συνέδριον τοῦ Π. Συνδέσμου, σ. 315, 323-24
- Ἐκθεσις περὶ τῆς καταστάσεως τῶν χριστιανῶν ἐλλήνων τῆς Ἀνατολῆς, σ. 331
- Ἐγκύκλιος περὶ ἐκλογῆς Πατ]χου, σ. 157  
» περὶ ἐράνων ὑπὲρ τῶν Ἐθν. Φ. Καταστημάτων, σ. 205-6
- Ἐγκύκλιος ἀπαγορευτικὴ μνημοσύνου κατὰ τὴν Μ. Εἴσοδον ὑπὸ ἱερέων, σ. 206
- Ἐγκύκλιος ἀφορῶσα εἰς συνοικέσια ξένης ὑπηκοότητος, σ. 222
- Ἐγκύκλιος ἀφορῶσα εἰς τὰ χαρομόσυνα Ἐθν. ἀγγέλματα, σ. 222
- Ἐγκύκλιος ἀφορῶσα εἰς τὸ Παράρτημα τοῦ Ὁμίλου Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων, σ. 238
- Ἐγκύκλιος ἐκπαιδευτικὴ περὶ ὑποδειγματικῶν διδασκαλιῶν, σ. 238
- Ἐγκύκλιος περὶ θεολ. Ἀκαδημείας Χάλκης, σ. 238-239
- Ἐγκύκλ. περὶ Σχολικῶν Ἀποικιῶν, σ. 246  
» ἐκπαιδευτικὴ, σ. 262  
» προτρεπτικὴ εἰς συνδρομῆντων ηρωῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν στρατιωτῶν, σ. 268-9
- Ἐγκύκλ. περὶ περιαγωγῆς δίσκων ὑπὲρ τῶν ἐν Ρωσίᾳ λιμωτόντων, σ. 301-2

- Ἐγκύκλ. περὶ ἐκλογῆς Πα]χου, σ. 317-18  
» περὶ ἐθνικοῦ ἐράνου, σ. 285
- Ἐγκύκλιον σημεῖωμα, σ. 254
- Ἐκκλησίαι πρὸς τὰς ὁμοδόξους Ἐκκλησίας περὶ συνδρομῆς τῶν ἐν Ρωσίᾳ λιμωτόντων, σ. 302
- Ἐκκλησίαι πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς περὶ συνδρομῆς τοῦ Ἐθνικ. Ταμείου, σελ., 309-310
- Ἐκκλησίαι τοῦ Π]χου τῆς Ρωσσίας Τύχωνος, σελ. 342-343,

## Ε'

## ΕΠΙΣΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ἀπαντητικὸν Ἀρχιεπ. Κανταουρίας *Randall* σ. 31  
» *Edward Hertzok* ἐπισκόπου τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ Παλαιοκαθολικῶν, σ. 118  
» ἐπισκόπου *Harrisbourg J. Darlington*, σ. 142
- Ἀπόσπασμα πρακτικοῦ Ἱ. Συνόδου, 326-27
- Ἀπαντητικὸν Ἀντιοχείας Γρηγορίου εἰς πα]χικὴν ἔκκλησιν, σ. 351
- Ἀντιβασιλέα (πρὸς τὸν) τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρον, σ. 200
- Αὐτόγραφον Σεβ. Τοποτ. πρὸς τὴν Κεντρ. Ἐπιτροπὴν Δ. Συνδρ. ὑπὲρ τῶν παίδων, σελ. 152
- Ἀρχιεπ. (πρὸς τὸν) Καντ. *Randall*, σ. 367
- Ἐπιστολὴ τοῦ Σεβ. Μητροπ. καὶ Πριμάτου τῆς Ρουμανίας κ. Μύρωνος, 195-6
- Ἐπιστολιμαῖον ὑπόμνημα τοῦ Σεβ. Μητροπ. Νικαίας Βασιλείου πρὸς τὸν Σεβ. Μητρο. Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιον, σ. 414
- Ἐπιστολὴ *Edward Hertzok*, σ. 358
- Εὐεργετήριον (τὸ) τῆς προσφορᾶς τοῦ δώρου πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Γεώργιον Ε', σ. 61
- Μητροπολίτην (πρὸς τὸν) Ἀδριανουπόλεως κ. Πολύκαρπον, σ. 166
- Μητροπολίτην (πρὸς τὸν) Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιον, σ. 406

- Μητρ. Θεσ. κ. Γεννάδιον, σ. 407  
 Προϊστάμενον (πρὸς τὸν) Λονδίνου κ. Πα-  
 γώνην, σ. 413  
 Πρωθυπουργὸν (πρὸς τὸν) τῆς Ἑλλάδος κ.  
 Δ. Γούναρη, σ. 166, 192  
 Ὑπατον (πρὸς τὸν) Ἀρμοστήν τῆς Ἑλλά-  
 δος κ. Ν. Βότσην, σ. 367.

## ΣΤ΄.

## ΕΠΙΣΗΜΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

- Ἀγγελτικὸν τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς τῆ  
 Α. Θ. Παναγιότητι, σ. 378  
 Ἀλεξάνδρου βασιλέως τῆς Σερβίας πρὸς  
 τὸν Σεβ. Τοποτηρητὴν, σ. 7  
 Ἀλεξάνδρου Ἐπισκ. Ροδοσιόλου πρὸς τὸν  
 Σεβ. Τοποτηρητὴν, σ. 406  
 Ἀπαντητικὸν πρὸς βασιλέα Ἀλέξανδρον τῆς  
 Σερβίας, σ. 16  
 Ἀπαντητικὸν ἐξοχ. Πρωθυπουργοῦ κ. Δ.  
 Γούναρη, σ. 200  
 Ἀπαντητικὸν βασιλέως Ἀλεξάνδρου, σ. 204  
 » » » , σ. 263  
 » ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν  
 Γ. Βαλτατζῆ, σ. 205  
 Ἀπαντητικὸν πρωθυπ. Πάσις, σ. 263  
 Δαμιανοῦ Παλχοῦ Ἱεροσολύμων, σ. 7  
 πρὸς Ἐ. Βενιζέλον συγχαρητήρια, σ. 398  
 Εὐχαιτικὸν πρὸς Γ. Βαλτατζῆν, σ. 205  
 » πρὸς Δ. Γούναρη, σ. 192  
 Μελετίου Οἰκ. Πατριαρχοῦ πρὸς τοὺς ἑπτὰ  
 Μητροπολίτας, σ. 397  
 Μελέτιον (πρὸς) τὸν Οἰκ. Παλχην, σ. 397-8  
 Randall ἀρχιεπισκ. Κανταουρίας, σ. 406  
 Συλλυπητήρια ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ αἰοιδίμου  
 Τοποτηρητοῦ, σ. 76, 87-88  
 Συλλυπητήρια ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ βασι-  
 λέως Πέτρου, σ. 254  
 Συγχαρητήρια ἐπὶ διασώσει βασιλέως Ἀλε-  
 ξάνδρου, σ. 200  
 Συγχαρητήρια ἐπὶ γενεθλίοις Πέτρου βασι-  
 λέως τῆς Σερβίας, σ. 204

- Συγχαρητήρια <sup>ε</sup> π' ἑορτῇ βασιλέως Ἀλε-  
 ξάνδρου, σ.  
 Σχετικὰ πρὸς τὴν νόσον τοῦ αἰοιδίμου  
 Τοποτηρητοῦ, σ. 75-6  
 Τοποτηρητοῦ Δωροθέου πρὸς ἀναπληρωτὴν  
 Τοποτηρ. Καισαρείας Νικόλαον, σ. 62  
 Φωτίου Παλχοῦ Ἀλεξανδρείας, σ. 16.

## Ζ.

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

- Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, σ. 55, 327, 368  
 Ἀγίασμα Βλαχερνῶν, σ. 390  
 Ἀμερικῆ (ἢ ἐν) Ἐκκλησία, σ. 31  
 Ἀνυπόστατος φήμη, σ. 88  
 Ἀρχιεπισκοπικὸν Ἰ. Συνόδου, σ. 206  
 Ἀρχιερατ. προϊσταμένη Γαλατῶν, σ. 143  
 Βυζαντιναὶ ἀρχαιότητες, σ. 327  
 Γενεὴ (ἢ ἐν) Διεθνῆς ἔνωσης πρὸς προστα-  
 σίαν τῶν ὀρφανῶν, σ. 94  
 Γραμμάτων τελεταί, σ. 215  
 Γραφεῖον στατιστικῆς, σ. 62  
 Δήλωσις, σ. 72  
 Διάψευσις, 113, 359  
 Διανομὴ βοηθημάτων, σ. 215  
 Διοικ. Ε. Μ. Συμβούλιον, σ. 390  
 Δύο Σώματα, σ. 310  
 Δῶρον τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου πρὸς τὸν βα-  
 σιλέα τῆς Μ. Βρετανίας, καὶ πρὸς τὸν  
 Ἀρχιεπίσκοπον Κανταουρίας, σ. 98  
 «Ἐκκλησιαστ. Ἀλήθεια», σ. 390  
 Ἐκκλησιαστικὴ εὐαρέσκεια, σ. 56, 243, 343,  
 398  
 Ἐκκλησιαστικὸς Σύνδεσμος, σ. 398  
 Ἐθνικὴ ἀποστολή, σ. 54  
 Ἐθν. Φ. Καταστήματα, σ. 55  
 Ἐθνικὰ ὀρφανοτροφεία, σ. 390  
 Ἐθν. Ζάλπειον Παρθεναγωγεῖον, σ. 390  
 Ἐθνικὸς ἔρανος ἐν Ἀμερικῇ, σ. 142  
 Ἐκθέσις Μιλίτου Σελευκείας Γερμανοῦ, 312  
 Ἐκθέσεις, σ. 319, 343  
 Ἐκφρασις συλλυπητηρίων, σ. 142

- Ἐκλογή συμβούλων, σ. 335
- Ἑλληνοβραϊκὸν ἐπεισόδιον, σ. 136
- Ἑορτὴ ἀγίου Νικολάου, σ. 390
- Ἐπαρχία Ἡλιουπόλεως, σ. 246, 264, 414
- » Ἐλευθερουπόλεως, σ. 247
  - » Σάμου, σ. 247
  - » Μαρωνείας, σ. 264
  - » Ρόδου, σ. 319, 414
  - » Ἐλασσῶνος, 319, 414
- Ἐπίσημα γράμματα, σ. 246
- » συγχαρητήρια, σ. 286
- Ἐπίσημοι ἐπισκέψεις, σ. 113, 175, 200, 214, 230, 238, 267, 310
- Ἐπίσημα διαβήματα, σ. 352
- » τηλεγραφήματα, σ. 310
- Ἐπίσκεψις Ρουμάνων εἰς τὰ Π]χεῖα, σ. 175
- Ἐπισκέψεις, σ. 398
- Ἐπιτροπὴ ἀρχιερατ. περιουσιῶν, σ. 143, 390
- Ἐπιτροπαί, σ. 398, 417
- Ἐπὶ τῇ πατριαρχικῇ ἐκλογῇ, σ. 390, 414
- Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ἀγ. Ἀνδρέου, σ. 390
- Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰνδίκτου, σ. 286
- Ἐποπτεία ἰ. ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς, σ. 62
- Ἡμαρτημένων διόρθωσις, σ. 407
- Θεολογικὴ Ἀκαδήμεια, σ. 62, 327, 390
- Θέσις (ἡ) τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὁμογενῶν, σ. 158
- Ἱατρεῖον Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Γαλατᾶ, σ. 117
- Ἱ Μητρόπολις Δαρδανελλίων, σ. 398
- » Διδυμοτείχου, σ. 56
  - » Σισανίου, σ. 56
  - » Δέρκων, σ. 94
  - » Καισαρείας, σ. 95
  - » Τραπεζοῦντιος, σ. 263
  - » Μετρώων, σ. 264, 238, 327
  - » Δρυϊνουπόλεως, σ. 279, 286
  - » Μελενίκου, σ. 279
- Ἱ. Μονὴ Σπηλαίου, σ. 143
- » Φανερωμένης, σ. 247
  - » ἀγ. Νικολάου Προγκήπου, σ. 319
- Ἱ. Σύνοδος, σ. 113, 230, 390, 414
- Ἱεροσολυμιτικὸν ζήτημα, σ. 286
- Ἱεροσολυμιτικά, σ. 352
- Καθαιρέσεις, σ. 143, 247, 319
- Κανονικαὶ ἄδειαι, σ. 247, 264, 207, 230, 272, 327, 359
- Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ μετατοπισθέντων προσφύγων, σ. 360
- Κεντρ. Ἐκκλ. Σύνδεσμος ἐν Ἀθήναις, σ. 352
- Κεντρ. Π]χικὴ Ἐπιτρ. προσφύγων, σ. 390
- » » Ἐκπαιδ. Ἐπιτροπῇ, σ. 390
- Κεντρ. Π]χικὴ Ἐκκλ. Ἐπιτροπῇ, σ. 310, 390
- Κεντρικὸν (τὸ) φιλανθρωπικὸν Ταμεῖον [τῶν πτωχῶν, σ. 31
- Κίνησις ἀρχιερέων, σ. 55, 112, 152, 175, 223, 254, 286, 298, 320, 327, 335, 343, 379
- Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, σ. 359
- Μέγας (ὁ) ναὸς, σ. 16
- Μ. Πρωτοσυγκελλία, σ. 159
- Μητροπολίτης Νικαίας, σ. 407
- » Χαλδίας, σ. 407
- Μικτὸν Συμβούλιον, σ. 319, 351
- Μνήμη Πατριάρχου, σ. 54, 414
- Μνημόσυνον, σ. 142-3
- Νέα (ἡ) Συνδιάσκεψις καὶ ὁ ἀλύτρωτος Ἑλληνισμὸς, σ. 108
- Νέα ἔκδοσις τῆς Κ. Διαθήκης, σ. 343
- ἽΟρθόδοξοι Πολωνίας, σ. 142
- ἽΟνοματικαὶ ἑορταί, σ. 279, 286
- ἽΟμογενεῖς πρόσφυγες ἐκ Πόντου, σ. 352
- Παγκόσμιος Σύνδεσμος περὶ φιλίας τοῦ κόσμου διὰ τῶν ἽΕκ]σιῶν, σ. 359
- Παγχοριστιανικὸν Συνέδριον, σ. 359
- Πατριαρχικὸν Ἀρχαιοφυλάκιον, σ. 62
- Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, σ. 206
- Πατριαρχικὸς ναὸς, σ. 223, 390, 368
- Πα]χικὴ Μ. τοῦ Γ. Σχολῆ, σ. 390
- Πατριαρχικὴ ἐκλογή, σ. 319, 343, 351, 378-9
- Περὶ τὴν πα]χικὴν ἐκλογὴν, σ. 112, 359
- Περὶ τὸ Βορειοηπειρωτικὸν ζήτημα, σ. 286
- Περὶ τὸν ἑθνικὸν ἔθρονον, σ. 310
- Πνευματικὸν Δικαστήριον, σ. 206, 264, 390
- Ποντιακὸν ζήτημα, σ. 272
- Ρωσικὴ ἽΕκκλησία, σ. 335

Σταθερὰ (ἢ) χρονολογία τοῦ Πάσχα, σ. 359  
 Σύλλογος Ὁρθοδ. Ἑλλ. θεολόγων, σ. 55  
 Συνοδικὴ Ἐπιτροπεία Ἀμερικῆς, σ. 16  
 Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα, σ. 390  
 Τελετὴ Β' Ἀναστάσεως, σ. 113  
 Τσεχοσλοβακικὴ Ἐκκλησία, σ. 142  
 Τοποτηρηταί, σ. 112  
 Ὑπάτη Ἀρμοστεία Ἀμερικῆς, σ. 112  
 Ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν τοῦ Πόντου, σ. 310  
 Ὑπὲρ τῶν ἐν Ρωσσίᾳ λιμωττόντων, σ. 390  
 Χοροστασία, σ. 230

Η.

ΜΝΕΙΑΙ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, σ. 7  
 30 Ἰανουαρ. Γραμμάτων τελετὴ, σ. 55  
 14 Φεβρουαρ. Μνήμη ΠλχουΓερμανοῦ, σ. 54  
 27-29 Μαρτ. Κηδεία Σ. Τοποτηρ. σ. 102  
 18 Ἀπριλ. τὸ ἅγιον Πάσχα, σ. 121  
 9 Μαΐου. Μνημόσυνον Προύσης Δωροθέου,  
 σελ. 142  
 29 Μαΐου. Ἐθνικὸν μνημόσυνον, σ. 174  
 1 Σεπτεμβρ. Μ. τοῦ Γ. Σχολή, σ. 278  
 19 > Μνημόσυνον βασιλέως Πέτρου  
 τοῦ Καραγεώργεβιτς, σ. 301  
 13 Νοεμβρ. Ἐορτὴ ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, σ. 368  
 25 Νοεμβρ. Ἐκλογὴ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκ.  
 Πατριάρχου Μελετίου Δ', σ. 369  
 30 Νοεμβρ. Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, σ. 391  
 6 Δεκεμβρ. Ἐορτὴ ἀγ. Νικολάου, σ. 391

15 Δεκεμβρ. Ὀνοματήρια Ἐλευθ. Βενιζέλου, σ. 398  
 25 Δεκεμβρ. Ἐορτὴ τῶν Χριστουγέν. σ. 414



ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

Ἐπίσκοπος Ζήλων Εὐθύμιος, σ. 200  
 » Περιστερᾶς Μελέτιος, σ. 254  
 Εὐθύμιος Καβακόπουλος, σελ. 54  
 Θάνατος τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ Μητροπολ.  
 Προύσης Δωροθέου, σ. 75  
 Θάνατος τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας Πέτρου, σ. 246  
 Κηδεία Σπυρίδωνος Ἀντιοχείας, σ. 54  
 Μητροπολ. Μελενίκου Παρθένιος, σ. 207  
 Πρ. Ἀδριανουπόλεως Κύριλλος, σ. 207  
 Σωτήριος Σπυρίδων, σ. 215

Ι.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ  
 καὶ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

Γραφείου Μ. Πρωτοουγκελίας, σ. 29-30  
 Ἐράνων ὑπὲρ ὀρφανῶν πολέμου, σ. 60  
 Ἐργασιῶν (τῶν) τῆς Ἱ. Συνόδου, σ. 20-22  
 Ἐργασιῶν Μ. Ἀρχιδιακονίας, σ. 43  
 Ἐργασιῶν τοῦ Δευτερευάτου, σ. 30  
 Ἐργασιῶν Παλχικῆς Κεντρ. Ἐκπαιδευτικῆς  
 Ἐπιτροπῆς, σ. 31  
 Εἰσφορῶν ὑπὲρ ὀρφανῶν, σ. 120  
 Προσφορῶν ὑπὲρ χρῆνικοῦ συνεδρίου, σ. 310  
 Συνδρομῶν ὑπὲρ τῶν Ἐθν. Φιλ. Καταστημάτων, σ. 79, 103-4, 119-20, 144, 151, 184, 208, 247, 255.



## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς + ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. ΓεδεινΔιευθυντῆς καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιάδης καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

1921

Ὁ δημιουργὸς τῶν καιρῶν καὶ τῶν αἰώνων, ὁ τῶν αἰώνων καὶ χρόνων ἐπέκεινα κείμενος, κῦδόκησε ἵνα προστεθῶσιν εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν ἡμέραι τριακόσiai ἐξήκοντα πέντε, συμπληρώσασαι ἕν ἔτος ἔτι τῆς ἡλικίας ἡμῶν, κατὰ τὸν ἀνθρώπινον ὑπολογισμόν. Ἀφηρέσαμεν καὶ πάλιν ἔτος ἕν ἀπὸ τῆς ζωῆς ἡμῶν, τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, ζῶντες ὅπως ὑμνῶμεν τὴν ἀπειρον πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητα τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς, αὐτόπται γινόμενοι καὶ γινόμενοι μάρτυρες τῶν ἀρρήτως περὶ ἡμᾶς τελεσιουργουμένων, ἡρωϊκῶν ἀγῶνων χρονογράφοι, τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀφηγούμενοι λαῶν καταπτώσεις, ἀνεγέρσεις λαῶν. Ζῶμεν, ὅπως καὶ ἡμεῖς διδαχθέντες διδάξωμεν ἄλλους πῶς πολλάκις, ἐκ τῶν ἀνιαρῶν ἢ θεία Δύναμις καὶ Σοφία, κατὰ τὸν ἱερὸν Φῶτιον, παράγει «ἀχαρᾶς ἐστὶ καὶ εὐφροσύνης παρεκτικὰ» καὶ πῶς ἐκ τῶν ἐναντίων πηγάζει τ' ἀντίθετα.

Δυσχειμέρους τὸ ἔθνος τῆς ζωῆς αὐτοῦ διήνυσεν χρόνους πολλοὺς, ἐλπίζον εἰς ἀπονομὴν δικαιοσύνης, ἀπωρφανισμένον πατρικῆς κληρονομίας, πρὸς αὐτὴν ἀτενίζον μετὰ πολλῶν μὲν προσδοκιῶν ὅτι ὑπάρχει λῆξις τῶν ἐν τῷ βίῳ δεινῶν, ἀλλ' ὄχι μετὰ βεβαιότητος ὅτι τόσον ἐγγὺς ἡμῶν ἤθελεν εἶναι ἡ λῆξις αὕτη. Νύξ κλαυθμῶν, ἑσπέρα θρήνων παρηλθεν «ὡς ἡμέρα ἢ χθὲς», καὶ τῆς χαρᾶς ἢ ροδοδάκτυλος ἠὼς ἐπέφάνη, τὴν ἡμέραν τὴν ἱστορικὴν, τὴν πανευτυχῆ, τὴν μεγάλην καταγγέλλουσα. Ὡς εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν τὴν κατ' ἰδίαν, οὕτως εἰς τὴν ζωὴν τῶν Ἐκκλησιῶν, κατὰ τὸ τῆς Γραφῆς, «τὸ ἑσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς, καὶ εἰς τὸ πρωὶ ἀγαλλίασις».

Εἰς τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας ἡμῶν ἕν ἔτος προσθέσαντες, ἀφηρέσαμεν ἕν, καθ' ἕν ἔτος προσεγγίσαντες πρὸς τὸ τέλος τοῦ βίου, καὶ προεπέψαμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰωνίαν, τὴν ἀνέσπερον, κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, φίλους καὶ γνωστοὺς, οἰκείου καὶ συγγενεῖς, εὐδαιμονίζοντες αὐτοὺς ὅτι προέφθασαν τὸ φῶς ἐπιτελλούσης ἡμέρας

Ὅσοι μετέστησαν εἰς τὸν ἀγήρω βίον πύχθησαν οἱ πατέρες εἰς τέκνα, πρὸς ὁμαίμονας οἱ ὁμόδοξοι τὴν κοινὴν εὐχὴν, οἱ λαῶν ἄρχοντες καὶ διδάσκαλοι συνεβούλευσαν τοὺς ἐπιζῶντας τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ καθήκοντος πρὸς πάντας, ὑπὲρ πάντων, τὴν πρόνοιαν τῶν ἰδίων καὶ τῶν πλησιέστατα ἡμῶν, ἀνευ τῆς ὁποίας ὁ πιστὸς «τὴν πίστιν ἤρνηται (κατὰ τὸν οὐρανοβάμονα Παῦλον) καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων». Ὅσοι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐκλείσαν τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆ ἀυστηροῦ τοῦ πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, τοῦ πρὸς τὴν ἀγωνιζομένην φυλὴν καθήκοντος, παράγγελμα κατέλιπον ἔργῳ τε καὶ λόγῳ, ἢ καὶ σιγῇ λαλοῦση διὰ τοῦ παραδείγματος, παράγγελμα εἰς τοὺς διὰ τῶν ἀγώνων αὐτῶν ἀναγεννωμένους ἐν Ἀνατολῇ ἵνα μένωσι, μνήμονες ἢ καὶ μιμηταί, κατὰ τὸ δυνατόν, τῶν πράξεων τῶν ἐν Κυρίῳ ἀναπαυθέντων. Μέγιστον δὲ καθῆκον ἡμῶν ἵνα μὴ λησμονήσωμεν πράξεις καὶ διδάγματα καὶ βίον ἐν γένει καὶ πολιτείαν ἐκείνων, ὅσοι τὸ πρὸς τὸ ἔθνος χρέος ἐπετέλεσαν, μιμούμενοι τούτους καθόσον ἐπιτρέπουσιν εἰς ἡμᾶς ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις, ἡ ὑλικὴ εὐμαρεια, ἡ κοινωνικὴ θέσις ἐκάστου. Ἐὰν δ' ὁ ἐκ Σάμου σοφὸς συμβουλεύη ἵνα μὴ καταλαμβάνη ἡμᾶς ὁ ὕπνος καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, πρὶν τρεῖς φορὰς ἀνακρίνωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς τί ἐπράξαμεν καὶ τί λείπεται ἵνα πραχθῇ, πρέπει, τοῦλάχιστον ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ, ἵνα ἐρευνήσωμεν καὶ ἵνα μάθωμεν τί λείπεται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐν μέρει καὶ γενικῶς, καὶ πῶς θὰ διεξαχθῇ τοῦ λείποντος ἢ πραγματοποιήσῃς.

Θὰ προβῶμεν εἰς ἐξέτασιν λεπτομερῆ τοῦ δοῦναι καὶ λαβεῖν, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῇ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐργασίᾳ. Βεβαίως ὁ ζητῶν ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ καταστηματοάρχης θὰ θελήσῃ ἵνα μάθῃ πόσους προσέθηκεν ὑποστηρικτὰς καὶ πελάτας, πόσους εἶδεν ἀπομακρυνομένους αὐτοῦ, καὶ θὰ ἐρευνήσῃ τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἐψυχράνθησαν οὕτως πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ μετὰ φρονήσεως τὸν βίον αὐτοῦ διιθύνων χριστιανὸς τὸ αὐτὸ θέλει πράξει καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον, τὰς σχέσεις καὶ τὸ καθῆκον πρὸς ἑαυτὸν, πρὸς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ, πρὸς τὸ ἔθνος, πρὸς τὴν πίστιν τὴν ἀγίαν

τῶν πατέρων καὶ προγόνων αὐτοῦ. Ἄν δὲ διευθύνη κοινότητα μικρὰν ἢ μεγάλην καὶ σύνολον ἀνθρώπων πολλῶν δυσαριθμητῶν, θὰ εὕρῃ, καὶ πρέπει ἵνα εὕρῃ τὴν εὐκαιρίαν ἵνα ἐρευνήσῃ καὶ μάθῃ πόσοι φίλοι νέοι, σημαίνοντες ἢ μὴ σημαίνοντες, ἀπεμακρύνθησαν αὐτοῦ, ἢ προσετέθησαν, πόσοι θερμοὶ ἐκ πεποιθήσεως ἢ συμφέροντος, πόσοι ψυχροὶ, πόσοι χλιαροὶ, πόσοι γόνιμοι καὶ ἰδιοτελεῖς. Καὶ θὰ κρίνῃ πῶς καὶ κατὰ πόσον ἔχει καθῆκον ἵνα συγκρατῇ τοὺς δοκίμους προστάτας τῶν ἰδίων ἢ τῶν κοινῇ δικαίων, ἐὰν μάλιστα καὶ τὴν ὥραν τοῦ χρόνου βλέπωμεν κατὰλληλον.

Καταλληλότης ὅμως ὥρας ἐν μέσῳ χειμῶν θὰ θεωρηθῇ πιθανῶς σχῆμά τι ὀξύμωρον. Ἄλλ' ὦραι ἔτους, ὦραι χρόνου διὰ μὲν τὸν ἀνθρώπον εἰσιν ὠρισμένοι, κατὰ τὸν γενεὸν ἡμῶν ὑπολογισμὸν, γινώσκομεν δὲ, διότι ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἐμάθομεν, τὸν χρόνον τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν χρόνον τοῦ τέλους αὐτῶν· διὰ δὲ τὰ ἔθνη αἱ ὦραι παρατείνονται πολὺ, ἐφ' ὅσον ἂν ὁ Δημιουργὸς κρίνῃ πρέπον «πρὸς ἀπόπειραν ἰότητος ἡμετέρας σπουδῆς τε καὶ πίστεως», διαδέχονται δὲ ἢ μία τὴν ἄλλην καθὼς αἱ τοῦ ἔτους ὦραι. Βλέπουσι καὶ τὰ ἔθνη θέρη καὶ χειμῶνας, καὶ οἱ μὲν γίνονται θεαταὶ τοῦ εἰς ἄλλους ἐπερχομένου χειμῶνος, ἐνδοθεν ἢ ἐξωθεν, θεώμενοι σπανίως ροῖζον ἐπικίνδυνον καὶ κρύος, τοῦτ' αὐτὸ σκυθικόν, ἀποναρκῶνον πᾶσαν φρόνιμον ἐργασίαν πρὸς ἀνόρθωσιν κοινωνιῶν κατερραγμένων, φθοῦν πρὸς μαρασμὸν, ὅστις θὰ παρέλθῃ βεβαίως.

Δι' ἡμᾶς, ὁ κόσμος ὁ βλέπων ἀθολώτως, ὁ σκεπτόμενος ἐμβριθῶς, ὁ κρίνων ἀμερολήπτως, οὐδέποτε θ' ἀρνηθῇ τὸ μετὰ φθινόπωρον καὶ χειμῶνα βαρὺν ἀνατεῖλαν ἡμῖν ἔαρ ἐν παρελθούσαις περιόδοις χρονικαῖς τῆς ζωῆς ἡμῶν, τὸ μετὰ τὸ ἔαρ θέρος ἐν ἡμέραις δόξης ἀφθάστου πολλοῖς. Ἐδωροφόρησεν αὐτὴν εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ πολιτισμοῦ, τοὺς ἐνόπλους αὐτοῦ θεματοφύλακας, τοὺς χριστιανούς ἡμῶν προγόνους· ἀένναος ἐργασία, ἀγῶνες ἀκατάβλητοι καὶ διαρκεῖς ὑπὲρ πατρίδος καὶ πίστεως ἄχρι τῶν ἀπωτάτων ὁρίων τῆς Περσίας, ἀγῶνες ὑπὲρ ἐπιστήμης καὶ τέχνης, τῆς ὁποίας πολλοὶ, κατὰ τοὺς ποιητὰς «ἀνιπτόποδοι, χαμαιεῦναι—Μουσάων

ὑποφῆται», δαφνοστεφεῖς ἐργάται παρῆλθον ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς σκηνῆς, διδάσκαλοι, κήρυκες, ἰατροὶ, μαθηματικοί, φιλόσοφοι, γραμματικοί, χρονογράφοι, ποιηταί, ἐν γένει τεχνῖται, τέχνης, φαντασίας, καὶ λόγου καὶ μνήμης μνημεῖα λιπόντες εἰς τοὺς ἀπογόνους αἰωνόβια. Διηνύσαμεν αείμνηστον θέρος, εὐεργετικὸν τοῦ κόσμου θέρος, ἀμνητὸν γνώσεων παραγαγὸν, πλοῦτον γνώσεων διαδόσαν, ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἐπιφανοῦς κτίτορος τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων, μέχρις οὗ, ἐπὶ τοῦ Δόγη Δανδόλου καὶ τοῦ Ἰννοκεντίου Γ', εἶδεν ὁ κόσμος ἀσυμπαθῶς τὸ φθινόπωρον τῆς ἑλληνικῆς Ανατολῆς ἐπελθὸν πολὺ κακὸν, παραδειξάν τὸ δένδρον τοῦ πολιτισμοῦ γυμνούμενον βαθμυδὸν ἀπὸ τῶν φύλλων καὶ τῶν ἀνθέων. Μετηνέχθησαν εἰς τὴν δύσμοιρον Νίκαιαν ἐν ἀρχῇ φθινοπώρου, σπόροι καὶ καρποὶ καὶ παραφυλλίδες, ἀλλὰ, μετὰ τόσας προσπάθειας, ἡ φθινοπωρινὴ τῆς ἱστορίας ἡμῶν ὥρα προυχώρει, καὶ ἡ φυλλοβολία φοβερὰς ἐλάμβανε διαστάσεις, ἕως οὗ, ἐντός τε καὶ ἔξω τειχῶν πρὸς χέρσον βλέπόντων, ἡ πύλη τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ καὶ ἡ ἀλυσμόντος παραπυλῆς τῆς Κερκόπορτας ἐγένοντο μάρτυρες ἐγγύτατοι θανατηφόρου πτώσεως καὶ συστροφῆς τῶν ἀπομενόντων φύλλων. Εἶδε τὸν χειμῶνα καὶ μακρόθεν, ὄχι ἀσυγκίνητος, ὄχι ἀνάληπτος, ὁ σήμερον πεπολιτισμένος κόσμος, ἱεράρχαι δὲ ἐπιφανεῖς Κάλλιστος καὶ Πῖος ἐνεργῶς συνεμερίζοντο τὴν κοινὴν ἀληθδὸνα, τὴν πρὸς τὸν πολιτισμὸν ὀφειλὴν ἐκπληρῶσαντες.

Τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἐσημείωσεν ἡ φοβερὰ χειμερία ὥρα τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἀξιομακάριστοι γενεαὶ παρεσκεύασαν ἐν ἐπιμονῇ, ἐν καρτερίᾳ, μετ' ἐλπίδων ἀναστάσεως, μετὰ μόχθων αἱματοστάκτων περιόδου νέαν κοινῆς ζωῆς, ἕαρ εὐήμερον μετὰ χειμῶνα στυγνὸν, ἕαρ ὁμοιον πρὸς τὸ κατὰ τὰς πανηγύρεις τοῦ βυζαντινοῦ ἵπποδρόμου ὑμνούμενον, φέρον ὑγίειαν, χαρὰν, εὐμερίαν, «εὐδαιμονίαν ἐκ Θεοῦ τῷ βασιλεῖ ρωμαίων, καὶ νίκην ἀκαταίσχυντον κατὰ τῶν πολεμίων». Εἰς τὴν λῆξιν τοῦ ἕαρος, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους ἱστάμεθα νῦν, τὸ δὲ νέον ἔτος 1921 πιστεύομεν ὅτι θὰ ὑπενθυμίζῃ εἰς πάντας

ὅτι, τόσων ἐτῶν, ἐγγὺς ἡμῶν κειμένων, δυσκόλως ἢ οὐδόλως λησμονημένων, ἐργασίαι καὶ κόποι, ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς ἀμειψθέντες, εὐλογηθέντες ὑπὸ Θεοῦ, τοῦ ἐλεοῦντος τοὺς ἐπικαλούμενους Αὐτὸν, θὰ συνεχισθῶσι, πρὸς ἡσυχίαν, εὐτυχίαν καὶ δόξαν λαοῦ, ὅς, διακριθεὶς ἐπὶ ἐμμονῇ εἰς ἐθνικὰς παραδόσεις, θὰ ἐξακολουθήσῃ, ἀξίως τῆς εὐνοίας τῶν δυνατῶν, τὸ ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ ἔργον αὐτοῦ, πραγματοποιούμενον ἠρέμα καὶ ἀσφαλῶς τοῦ δικαίου πόθου τῆς κοινῆς ἀναστάσεως.

Γ.

## ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΤΑΚΤΑ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Προσετίθουν δὲ κατωτέρω ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν περαιτέρω εἰς τὴν τριώρον ἔτι ἀπέχουσαν μονὴν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τοῦ Τσαδοῦρι(1) ἐορτάζουσαν τῇ 2 Μαΐου— πυρποληθεῖσαν, καὶ παρεκκλήσιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς παρὰ τὸ χωρίον Ἰσαρλί προσηρητημένον τῇ Σκαλωτῇ, εὔρητο καὶ ὅτι τὰ μέρη ταῦτα ὑπὸ τινων ἔνεκα τῆς πληθύος ἐξωκλησιῶν καὶ Θεοῦ βουνὸν ἐκαλοῦντο. (᾽Ορα καὶ Ἱερὸν Ὄρος τὸ ὑπὲρ τὴν Λευκὴν Ἄκρην μέχρι Γάνου ἐπὶ τῆς Προποντίδος, οὗ ὠραῖον χάρτην ἔχει συντεταγμένον ὁ μηχανικὸς Γεδεών).

§ 32. Ἡ Μάκρη. Ἀναφέρω ταύτην ἐνταῦθα ἅτε ἀκμάζουσαν τότε κωμόπολιν εἰς δίωρον ἀπόστασιν πρὸς Δ τοῦ Δεδε-αγάτς κατὰ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον παραλίαν ἐπὶ θέσεως τερπνῆς, καταρρύτου καὶ πέριξ ἔλαιο ὑτου. Ἡ κωμόπολις δὲν ἀξιοῦται καὶ αὐτὴ μνείας ἐν τοῖς ἐγκεκρικμένοις πρὸς διδασκαλίαν γεωγραφικοῖς ἐγχειριδίοις ἔστω καὶ διὰ δύο λέξεων, οὐχὶ τριῶν, ἴσως, διότι νῦν εἶναι ἠρειπωμένη.

(1) Τοῦ μοναστηρίου τούτου δύο σιγίλλια, ὧν τὸ ἀρχαιότερον τοῦ 1678 ἐπὶ Διονυσίου τοῦ Δ' ἐξέδωκα ἐν τῷ «Νεολόγῳ» τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Οἱ κάτοικοι ἠσχολοῦντο περὶ τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπέλων καὶ τῶν ἐλαιοδένδρων, συνετήρουν δημοτικὴν σχολὴν ἀλλὰ καὶ νηπιαγωγεῖον ἐλέφ τῆς ποτε ἀκμασάσης «Φιλεκπαιδευτικῆς καὶ Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος» πρὸς τῇ βυζαντιακῇ ἐκκλησίᾳ τῇ τιμωμένῃ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας πλουσία ἄλλοτε εἰς ἄργυρον πολύν.

Ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ὡς σύνηθες ὠνομάσθη ἢ κωμόπολις καὶ Ἀναστασιούπολις ἔδρα ἐπισκόπου ὑπὸ τὸν Τραϊανουπόλεως, —διότι καὶ ἄλλαι Ἀναστασιούπολεις ὑπάρχουσιν.— Ὅρα χάριτην «Μεσαιων: Ἑλληνισμοῦ» (ἔκδ. Ζαφειροπούλου) κλιμακῆδὸν ἐπιτιθέμενα τὰ ὀνόματα: Ἀναστασιούπολις, Περιθεώριον, Τόπειρος ἢ Ρούσιον. Ἐλέγετο καὶ Στάγιρα καὶ Ὁρθαγορία.

Καὶ περὶ Μαρωνείας, τῆς πάλαι καὶ τῆς νῦν οὐδὲ λέξις ὑπάρχει ἐν ταῖς ἐπιβεβλημέναις πρὸς διδασκαλίαν Γεωγραφίαις· ἢ παλαιὰ ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ αὐτὴ μετὰ τὴν Μάκρην καὶ τὸ Λίσον, ποτάμιον ἀποξηρανθὲν, δυτικώτερον κειμένη, ἔλαβε τὸ ὄνομα ἀπὸ Μάρωνος τοῦ γνωστοῦ ἐκείνου ἱερέως τοῦ Διονύσου, ὅστις δίδει τῷ Ὀδυσσεῖ τὸν οἶνον δι' οὗ ἐμέθυσε τὸν Πολύφημον, περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα(1). Παρὰ τὴν Β. ὄχθην τῆς λίμνης Ἰσμαρίδος (Ἀνά-γκιδὸλ) οὔσα καὶ ὑπὸ τὸ ὄρος Ἰσμαρον, παρὰ τὴν πόλιν Ἰσμαρον εἶναι κτίσμα Χίων (540 π. Χ.) (2), παρεῖχε δὲ καὶ περιζήτητον οἶνον, μελιηδέα. Καὶ ἡ νέα Μαρωνεία εἶναι καθαρῶς ἑλληνικὴ. Οἱ ἀρμόδιοι ἄς κινήσωσι τοὺς ἐπαίοντας καὶ δὴ τοὺς ἐγχωρίους

(1) ε, 38, 197 Μάρων, Ἰσμαρος.— Ἰσμαρος ὄρος. Ὅρα καὶ Εὐριπίδου, Κύκλ: 100, 141.

(2) Μαρωνεία. Ὁ Reinach S. ἐν Β. C. H. τοῦ 1881 λέγει ὅτι καὶ ἐπιγραφὴν ἐκεῖθεν ἀπεκόμισεν εἰς Παρισίους. Ἐν νομίμασι τῆς Μαρωνείας παρίσταται δὲ Διόνυσος ὄρθιος κρατῶν σταφυλὴν, ἢ κλῆμα ἀμπέλου μετὰ σταφυλῶν.

λογίους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πολλὰ θ' ἀνακαλύψωσι καὶ θὰ διορθώσωσιν ἅπαξ διὰ παντὸς ἀφοῦ ἐπέστη πλέον ἢ εὐλογημένη ὥρα, ἀνασκαλεύοντες καὶ τὰ πέριξ χωρία. Δὲν ἐκτείνομαι, διότι ὁ θέλων περὶ ἐκάστης πόλεως ἵνα πλείονα ἐρευνήσῃ καὶ κατ' ἀκολουθίαν μάθῃ, ἄς ἀνατρέξῃ εἰς τὰ οἰκεία Λεξικά καὶ ἄλλα συγγράμματα, ὧν καὶ τίτλους ἀνωτέρω ἐν οἰκείοις §§ ὑπέδειξα. Σκοπός μου, ὡς διέγνω μέχρι τοῦδε ὁ ἀναγνώστης, δὲν εἶναι ἢ σύνταξις μονογραφῶν δι' ἐκάστην πόλιν, ἀλλὰ ἄλλος, ἢ πρόκλησις προσοχῆς εἰς τὴν ὀνοματοθεσίαν τῶν νέων ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ πολιμάτων, δι' ὃ καὶ πρὸς τὸ τέλος τῶν σημειωμάτων μου σπεύδω.

Ἀνοίξατε τὸν ἀψευδῆ Ἡρόδοτον καὶ ἀνάγνωτε(1) «Διαβὰς [ὁ Ξέρξης] τοῦ Λίσου ποταμοῦ τὸ ρέεθρον ἀπεξηρασμένον πόλιας ἑλληνίδας τὰς δε παραμείβετο, Μαρώνειαν, Δίκαιαν, Ἀβδῆρα. Ταύτας δὴ παρεξήϊε καὶ κατὰ ταύτας λίμνας ὀνομαστὰς τὰς δε Μαρωνείης μὲν μεταξὺ καὶ Στρώμης κειμένην Ἰσμαρίδα, κατὰ δὲ Δίκαιαν Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐσειεῖσι τὸ ὕδωρ Τραῦός τε καὶ Κόμψατος». Ὅρα λοιπὸν πάντα ταῦτα καὶ τὴν πρὸ τῆς Στρώμης Μεσημβρίαν, οὐχὶ βεβαίως τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου ἐπίσης παραλίαν, καὶ ὅσα ὁ καλὸς Στράβων γεωγραφεῖ ἐν τῷ Ζῷ βιβλίῳ σχετικὰ πρὸς τὰ μέρη ταῦτα, καὶ τὸ Φύταιον, παρὰ τὴν Μαρώνειαν, ὅπερ ἐγνώσθη μόνον ἐκ νομίματος(2), ὡς ἀνωτέρω εἶπον (§ 12).

Δὲν θεωρῶ δὲ καὶ διὰ λόγους ἐκκλησιαστικὸς ἄσκοπον ἵνα προσθέσω ἐκ τῆς *Turcograecia*(3) ὅτι τῷ 1564 ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τοῦ πατριάρχου Ἰωάσαφ τοῦ Μεγαλοπρεποῦς συνυπογράφει καὶ Γαβριήλ, ταπεινὸς μητροπολίτης Τραϊανουπόλεως, ΗΤΟΙ Μαρωνείας

(1) Ζ, 108, καὶ Στρώμωνος 331 ὄλον.

(2) Περὶ Head-Σδορώνου Νομισμ: Α', 319.

(3) σελ. 174.

ὅτε δηλαδὴ ἀντικατέστησε τὴν ἐκ πολλῶν ἐτῶν κατεσκαμμένην Τραϊανούπολιν ὁ παρ' αὐτὴν Μαρωνείας(1).

Οὐ μακρὰν τῆς π: Μαρωνείας, ἡ ν:ν Γκιουμουλδζίνα, ἔδρα νομοῦ ; καὶ τοῦ μητροπολίτου Μαρωνείας κατὰ τοὺς βυζαντιακοὺς χρόνους Κουμουτζινά (τὰ . Κατὰ Κατακουζηνὸν «πόλισμα Θράκης οὐ πολὺ ἀπφικισμένον τῆς θαλάσσης συνέβη τὸν βασιλέα αὐλίσασθαι τὴν νύκτα καὶ Ἀμιούρ κατὰ τὴν Πόρον, παράλια τῆς Θράκης χώραν, καταντικρὺ Κουμαδζηνῶν (B, 470, ἔκδ. Βόννης). Ὅτε ὁ Κατακουζηνὸς (αὐτόθι 415) προήλαυνεν εἰς τὰ ἐπὶ Θράκης καὶ ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὴν Τραϊανούπολιν κατεσκαμμένην οὖσαν ἐκ πολλῶν ἐτῶν, ἡ Γκιουμουλτζίνα ὡς καὶ ἄλλα φρούρια περὶ αὐτὴν ὀφικισμένα προσεχώρησαν αὐτῷ «ὁ Ἀσώματος, ἡ Παραδημῶ, τὸ Κρανοβούνιον, τὸ Στυλάριον». Ἄς παρατηρήσωσιν οἱ ἀσκόδιοι τὰ δέοντα ἐκ τούτων. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ἵνα μὴ ἐπανέρχωμαι εἰς τὰ μέρη ταῦτα σημειοῦμαι καὶ τὰ ἐξῆς: φρουρίου φραγκικοῦ (Γενουαίων) λείψανα ὑπῆρχον ἐν Γκιουμουλδζίνῃ ἀλλὰ καὶ παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τῆς ἰχθυοτρόφου λίμνης Μπόρου γκιόλ, (=Βιστονίδος), ἣτις προβάλλει εἰς τὸ Πόρτο-Λαγὸ (Καραγάτζ) τὸ Γενουβέζ κιοϊ, χωρίον μετὰ τὴν ἀφορμὴν τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ(2) Πόρον δὲ καὶ Μπόρου εἶναι—Πόροι-ων ἐπισκοπῆς.

Ἡ Βιστονίς δὲ εἶναι λιμνοθάλασσα, ἐν τῇ Βιστονία, (Βίστονες καὶ Βίστωνες, παρ' οἷς ἐλατρεύετο ὁ Ἄρης κατὰ τὸν Ὀβίδιον δὲ καὶ ἡ Ἀθηναῖ) λίαν ἰχθυοτρόφος, ὡς τοῦτο καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει. Οὐ μακρὰν δὲ ταύτης ὁ Μελέτιος τίθεται τὴν Μαξιμιανούπολιν, τὴν ἐρείπιον, ὡς λέγει.—Πόρτο Λαγὸ δὲ εἶναι ἐκ τοῦ *lacus*, λάκκος.

§ 33. Ἐν τέλει τῆς μακρᾶς ἴσως ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκτενοῦς ταύτης ἐπισκοπῆς τῶν «Γεωγραφικῶν»

φικῶν Ἀτάκτων, διότι καὶ πράγματι ἄτακτα ἦσαν—οἱ ἐπιτήδαιοι εἰς εὐταξίαν ἃς θέσωσιν ὅσα χρειάζονται—ἃς προσθέσω ἐπιμέτρου δίκην καὶ τὴν δε τὴν σημείωσιν, ἦν ἀλήνησα ἐν τοῖς χαρτίοις μου.

Βολερὸν τὸ, ἐκαλεῖτο ἡ χώρα ἐκεῖνη τῆς Θράκης ἡ ἐπεκτεινομένη κυρίως πρὸς Δ τοῦ κάτω Ἐβρου καὶ παρὰ τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ. Ὀνομάσθη ἐκ τῆς πόλεως Βελλούρου, ἦν ὁ Ἰουστινιανὸς ἀνεπέσωσε καὶ... Δὲν πρέπει δὲ ἵνα συγχέηται μὲ τὸ πρὸς Α τοῦ Ἐβρου Βολαῖοι τὸ τουρκ: καὶ ἑλληνιστὶ Πλαγιάρι, Ν τῆς πάλαι Καρδίας. Περὶ τὸ Βολερὸν, ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Λενδζᾶ ἐγένετο ἡ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Β. τῆς Νικαίας ἀναφερομένη συνάντησις τῆς Θεοδώρας σ: Μιχαὴλ Β', τοῦ δεσπότη τῆς Ἡπείρου ἀγοῦσης τὸν υἱὸν αὐτῆς Νικηφόρον εἰς τὴν νόμφην αὐτῆς, κόρην Θεοδώρου Β' τοῦ Λασκάρους, τὴν Μαρίαν, ἦν εἶχε πρὸ ἐξαιτίας μνηστευθῆ. Ἡ συνάντησις ἐγένετο τῇ ἑορτῇ τῆς Ὑ. τοῦ Τ. καὶ Ζ. Σταυροῦ 14 Σεπτ. 1257. Τὰ μετὰ ταῦτα ἀνήκουσι τῇ ἱστορίᾳ, εἰς ἣν καὶ παραπέμπεται ὁ ὑπομονητικὸς ἀναγνώστης. (Ὅρα Μηνιαράκη Ἱστ. τῆς Νικαίας σ. 453 καὶ τὰς αὐτόθι γεωγραφικὰς σημειώσεις περὶ τοῦ μέρους τούτου).

Ἐπίσης τῶν ἀκριβολογούντων χάριν κατατίθημι καὶ τὴν ἀγγελίαν ταύτην ὅτι τευχίδιον τι τοῦ κ. Rozwadowski ἐν Κρακοβία τυπωθὲν κατὰ τὸ 1908 ἐκ 23 σελ. 8ου φ. ὑπάρχει ὑπὸ τὸν τίτλον *Thracograeca*, ἐνῶ ἐξετάζονται *de Nominum Haemi Scardique montium et fluminum Ja(n)tri atque Hebri... quaestiones*. Ὡς βλέπει ὁ ἐνδιαφερόμενος περὶ πόλεων Θράκης οὐδὲν ἔχει ἢ κομψὴ διατριβή.

\* \*

Υ. Γ. Εἶχον ἤδη ὅλα τὰ ἄνω τῇ Διευθύνσει τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» παραδώσει πρὸς ἔκδοσιν ὅτε μετὰ μῆνα καὶ πλέον ἔλαβον δωρηθέν μοι λαμπρὸν τεῦχος ἐκ σελ. 72 μετὰ 4 σχεδιογραμμάτων χαρτῶν φέρον τὴν ἐπιγραφὴν

(1) Oriens Christianus σ. 1193 ἢ Κατακουζηνὸν.

(2) Χάρτην Αὐστρ. ἐπιτελείου □ Xanthi.

«*La Thrace Etude historique et géographique* συντεταγμένον ὑπὸ τοῦ πατρὸς *Janin* ἐκ τοῦ ἐν Χαλκηδόνι τάγματος τῶν *Assomptionistes*. Καίτοι ἐν τῷ προλόγῳ προλαμβάνει ὁ συγγραφεὺς ὅτι ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ ἔσται καθαρά, σαφὴς καὶ ὅτι ἡ ἐπιστήμη *ne doit pas se mettre au service des causes politiques plus ou moins legitimes* καὶ ὅτι ἡ ἔκθεσις δὲν πρέπει ἵνα ἐπιζητῇ ὅπως ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς γνώμης τοῦ ἀναγνώστου, ἐν τούτοις ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ—Κύριος οἶδε—καὶ ἐπιτηδείως γίνεται τι ἄλλο: ἐν σελ. 63 π.χ. ἐξετάζων τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὄψιν τῶν κατοίκων τῆς Θράκης καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν τῆς θρησκείας αὐτῶν τολμᾷ ὁ σοφὸς πατὴρ ἵνα ὀνομάσῃ τὸν κληρὸν τοῦ Φαναρίου *τυχοδιώκτην* καὶ λέγει ὅτι οἱ χριστιανοὶ πληθυσμοὶ *à déjà tracassés par les Turcs dans l'exercice de leur culte étaient encore en proie à la rapacité des aventuriers* (ἀρπακτικότητα τῶν τυχοδιωκτῶν) *que le Phanar envoyait en guise d'évêques*, καὶ ἄλλα. Ἄλλ' ἀγαπητὲ ἐν Χρ ἀδελφὲ, ἐν Θράκῃ, χώρα βεβαίως ἑλληνικῇ *ab antiquo* καὶ ὑπὸ τὸ Πατριαρχεῖον τῆς ΚΠόλεως τελούσῃ ἔπρεπεν ἐκ Ρώμης τῆς Παλαιᾶς ἀπόστολοι ἵνα προσέλθωσι καὶ κίβδηλον τὸ ἱμάτιον φέροντες καὶ κάλυμμα ἱερέως ὀρθοδόξου περιβαλλόμενοι ὑπεισέλθωσιν καὶ διδάξωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν σοφίαν τὴν ἐσχηματισμένην καὶ γνωστήν;

Δὲν ἐπιθυμῶ ἵν' ἀνταποδώσω τὸ φιλοφρόνημα εἰς αὐτὸν, ὅστις βεβαίως αὐτὸς εἶναι *aventurier* ξένος ἐκ ξένης εἰς ξένην ἐλθὼν τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἐκτὸς ἂν ἡ Θράκη δὲν εἶναι ἑλληνικὴ, ἔγινε δὲ βία καὶ ξίφει ἑλληνικὴ. Ἄς θέσῃ δὲ τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὴν χριστιανικὴν. Ἡθέλησεν ἵνα ἐπιδείξῃ τὸν ζῆλον αὐτοῦ, ζῆλον ἄκαιρον καὶ ἀσύστατον καὶ ἀνεπιστήμονα τοῖς ἀνωτέροις αὐτοῦ διὰ τοιούτων ἐκφράσεων; Οἱ προϊστάμενοι αὐτοῦ, οἱ τέως καὶ οἱ νῦν, φίλοι μου δὲν θὰ λυπηθῶσιν ἀναγινώσκοντες τὰς ἀνωτέρω φιλικὰς ἀντιπαρατηρήσεις, διότι καὶ τὸν χαρακτῆρά μου γινώ-

σκοῖσι καὶ τὴν ἀξίαν μου δὲν ὑποτιμῶσι, καιρὸς δὲ ἐν οὐ δέοντι ἀντεγκλήσεων οὐ χωρεῖ. Αὐτὰ διδάσκει ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη;

Ἄς μοι ἐπιτραπῇ δ' ἐν τέλει ἵνα καὶ προσθέσω ὅτι καὶ αἱ στατιστικαὶ ἐν τῷ βιβλίῳ πληροφοροὶα εἶναι εἰλημμένα κατ' ἐκλογὴν. Διὰ τὴν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Ψάλτη τὴν *Θράκην*, (1919) ἐν ἣ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ δύναμις τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἀναπτύσσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ καιροὺς σχολικῶν ἡμετέρων καὶ ξένων στατιστικῶν ἐπισημοτάτων, ἀναμφισβητήτων, αἵτινες εἶναι ἀλάθητον κριτήριον τῆς ἐξελέξεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἀπὸ τοῦ 1873 καὶ ἔξῃς; Διὰ τὴν δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ τινὰς στατιστικὰς τῶν τουρκικῶν *σταλναμέδων*, στατιστικὰς ἐν καιρῷ δημοσιευθείσας καὶ ἄνευ ἀνάγκης; ἢ δὲν ἐγνώριζε ταύτας; Ἄλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Ἄλις.

Ἐγραψον τὰ τελευταῖα ταῦτα κατὰ Οκτώβριον λήγοντα τοῦ 1920.

Ἐν Φαναρίῳ

**Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ**

ΤΟ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

**ΑΡΤΙΩΣ ΠΛΟΥΤΙΣΘΕΝ**

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΙΝ

ΓΑΜΗΛΙΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΩΝ, ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΩΝ, ΔΙΠΛΟΥΤΩΝ,  
ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΝΕΚΡΩΣΙΜΩΝ ΚΤΛ.

ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

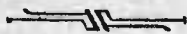
**ΤΑΧΥΤΗΣ**

**ΑΚΡΙΒΕΙΑ**

**ΕΥΘΗΝΙΑ**

Ἐπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ



## ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ:

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἁγίῳ Τοποτηρητῇ  
Κφ Δωροθέῳ

ἐκ Βελιγραδίου

Παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ὅπως δεχθῆ ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς μου ὑπὲρ εὐτυχίας Αὐτῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλέξανδρος

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Τοποτηρητῇ  
Μητροπολίτῃ Δωροθέῳ

Φανάριον Κων]πολιν

ἐξ Ἱεροσολύμων

Ἐπ' εὐκαιρία νέου ἔτους ἀπευθύνομεν τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι ἐγκάρδια συγχαρητήρια καὶ διαπύρους εὐχὰς ὑπὲρ ὑγείας καὶ εὐτυχίας Αὐτῆς καὶ ὑπὲρ δόξης Ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς



Ἡ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ἐωρτάσθη μετὰ πολλῆς χαρᾶς, τὴν ὁποίαν δικαιολογοῦσιν ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι ὅτι κατὰ τὸν ἀρξάμενον ἐνιαυτὸν ὑπὸ ἐπιτυχίας θὰ στεφθῶσι πᾶσαι αἱ ἐνέργειαι τῶν λογάδων τοῦ ἔθνους ὑπὲρ τῆς πραγματοποιήσεως δικαίων ἀπαιτήσεων. Αἱ κατὰ τὴν πρώτην ἔτους καὶ μηνὸς ἐν τῷ Πατριαρχείῳ, προεξάρχοντος τοῦ σεβ. τοποτηρητοῦ, γεγόμεναι πρὸς αὐτὸν προσφωνήσεις ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν διαμενόντων ἐν Φαναρίῳ σεβ. συνοδικῶν γέροντος Κυζίκου, καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐθν. Μ. Συμβουλίου σεβ. μητροπολίτου Ἀγκύρας τὰς αὐτὰς εὐχὰς ἐξηγγέλλον, τὰς αὐτὰς ἰδέας ἐξηγούν, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα διεδήλωσαν. Ἐπισκέπται δὲ τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν ξένων, καὶ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, εὐχόμενοι τῇ τε ἱεραρχίᾳ καὶ τῷ ἔθνει πλήρωσιν πόθων καὶ παγκοίνων εὐχῶν, ἐτεκμερίωσαν τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς δόξης τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἀγωνιζομένου ἔθνους.

Τὸ «Church Times» τῆς 3 (ν. ἡ.) Δεκεμβρ. παρελθόντος ἔτους δημοσιεύει ἄρθρον ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπελθούσης ἐν τῷ Διοικητικῷ συστήματι τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας μεταβολῆς. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματεύεται ζήτημα, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον τὰ πορίσματα τῆς ἀντικειμενικῆς μελέτης καὶ ἐρεῦνης δὲν συμπίπτουν καθόλου μὲ τὰ τῆς ὑποκειμενικῆς τοιαύτης. Ἐχουσι γραφῆ τόσα ὥστε νὰ μὴ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπ' αὐτοῦ. Ὁ γράφων ἐπωφελεῖται τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐπανελημμένως παραστήσῃ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ τοὺς Πατριάρχας Κων]πόλεως καὶ τοὺς Φαναριώτας Ἕλληνας ὡς «ὄργανα εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὀθωμανῶν κυβερνητῶν» ὡς «ἐργαζομένους Τούρκους καὶ Ἕλληνας ἀπὸ κοινοῦ (hand in hand) διὰ τὴν πολιτικὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐξελληνισμόν τῆς Σερβίας», ὡς «ἐξ ἐπιπολῆς μόνον χρωματισμένους τοὺς Φαναριώτας μὲ τὴν ὀρθοκείαν», ὡς «καταστροφεῖς πικρῶς σλαβωνικοῦ» κτλ... Μόνον τρωτὰ καὶ ψεκτὰ ἀνεῦρεν ὁ γράφων ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Μ. Ἐκ]σίας ἀπέναντι τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ διὰ μέσου ἰῶν αἰώνων· οὐδαμοῦ ἐν τῇ μακροίῳ συμπεριφορᾷ τῆς ἡμετέρας Ἐκ]σίας ἀνεκάλυψε καὶ ἔχνος τὸ ὁποῖον νὰ δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἐνδειξίς ποιᾶς τινος μητρικῆς στοργῆς καὶ συμπαθείας τῆς πρὸς τὸν Σερβικὸν λαόν. Μόνον δαυλὸν πρὸς καταστροφὴν καὶ ζυγὸν πρὸς ὑποδούλωσιν τῶν Σέρβων ἐκράτει κατὰ τὸν ἀρθρογράφον εἰς χεῖρας ἡ Μ. Ἐκ]σία.

Εἶνε παράδοξον ὅτι πολλάκις καὶ ἐσχάτως μάλιστα ἐν τῇ Ἐκ]σιαστ. Ἀληθείᾳ ἐκακίσθη ἡ Ἐκ]σία Κ]πόλεως διότι δὲν ἐπεδίωξε τὸν ἐξελληνισμόν τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν τῆς δικαιοδοσίαν Σλάβων, ἀντιθέτως ὅλας πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κ. ἀρθρογράφου τοῦ «Church Times».

Εὐτυχῶς ἡ ὑπαρξίς σήμερον ἑκατομμυρίων Σέρβων καὶ Βουλγάρων καὶ ἄλλων Σλάβων, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ αἰῶνας ἔζησαν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν διακυβέρνησιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μαρτυρεῖ τὸ ἐναντίον.

Ὁ ἡμερήσιος τύπος τῆς Πρωτευούσης ἐδημοσίευσεν ἀπόσπασμα τοῦ «Ταχυδρόμου τῆς Βουλγῆς» ὄργανου τοῦ Ἱταλικοῦ Κοινοβουλίου, ἐν τῷ ὁποίῳ γίνεται λόγος περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Βατικανοῦ ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος. Ὁ ἀρθρογράφος ἐκτιθέμενος

τὰ κατὰ τὸ ζήτημα μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ τὸν μύχιον πόθον καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐμπνεόντων αὐτὸν, καὶ δὲν λησμονεῖ τὸν προσφιλῆ χαρακτηρισμὸν ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων ὡς **σχεσιατικῶν**. Ὁ πόθος οὗτος ὁ μύχιος εἶνε νὰ τεθοῦν οἱ ἐν Ἑλλάδι ὀμόδοξοι ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ **Βατικανοῦ**. Ὁποίου εἴδους διαπραγματεύσεις ἔγιναν, καὶ ἂν κατ' ἀρχὴν ἔγιναν, δὲν γνωρίζομεν. Εἴμεθα ὅμως βέβαιοι ὅτι ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πᾶν ἄλλο θὰ δεχθοῦν ἢ νὰ τεθοῦν ὑπὸ ἐπιρροὴν τῆς ὁποίας οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη.

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

### Πνευματικὸν Δικαστήριον

#### Κ λ ῆ σ ε ς

Ἄριθ. Πρωτ. 9635

Ἡ Ἀγγελικὴ Δημητρίου Σπηλιώτου, τὸ γένος Τερπάνδρου Ροζακκοπούλου, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ἑλληνίς, τέως κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως (Γαλατᾶ), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9.30 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Δημητρίου Ἀθ. Σπηλιώτου χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου Ἑλληνοῦ, ὑπαλλήλου, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως (Γαλατᾶ Ἑσκή Γιουμουκ ἀρ. 40) ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' ὑτῆς ἀγωγῆς ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Γαχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῆ 18 Δεκεμβρίου 1920.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῆ 18 Δεκεμβρίου 1920

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενεαμίν

2

Ὁ Α' Γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Α. Χαμουδόπουλος

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

### ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 9040

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 207 καὶ ἡμερομ. 2 Νοεμβρίου 1920 ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Ἀθανασίου Σούτιτου καὶ τῆς Εὐαγγελίας Ἀθ. Σούτιτου, τὸ γένος Διαμαντῆ Στρέκα, ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου).

#### Δ ε ἄ τ α ὕ τ α

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 15δ, 201 καὶ 207 τῶν Πλητικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 6945 καὶ ἡμερομηνίαν 1 Σεπτεμβρίου 1920 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Ἀθανασίου Σούτιτου κατὰ Εὐαγγελίας Ἀθ. Σούτιτου, τὸ γένος Διαμαντῆ Στρέκα, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Ὁρίζει ἵνα τὰ κοινὰ τῶν διαδίκων νόμιμα τέκνα Βασίλειος καὶ Σοφία μένωσι, ὡς διατρέχοντα μάλιστα ψυχικὸν κίνδυνον, καὶ ἀνατρέφονται παρὰ τῷ ἀναιτίῳ τῆς διαζεύξεως πατρὶ αὐτῶν,

Διατάσσει ἵνα ἀντίγραφον τοῦ παρόντος διατακτικοῦ δημοσιευθῆ εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Πρωίας», καὶ

Ἐπιτίθησι τῇ ἐναγομένη ὡς τε ἐρημοδικησάση καὶ ὡς ἠτηθησῆ ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια ὀκτακόσια δώδεκα (ἀριθ. 812) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῆ 19 Νοεμβρίου 1920.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενεαμίν

Ὁ Α' γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Χαμουδόπουλος

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΗΘΕΙΑ

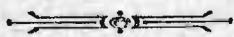
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθύνουσης Ἐπιτροπῆς † ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. ΓεδεώνΔιευθυντῆς καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιάδης καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

## ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΕΝ ΕΡΓΟΙΣ



Δὲν ἀρκεῖ μόνον ὁ σεβασμὸς ὁ ἐν λόγοις πρὸς τὴν ἀνωτάτην ἡμῶν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν εἶνε πρόφασις ὁ τοιοῦτος καὶ οὐχὶ πλήρης ἀπόδειξις ὅτι ὑπάρχει πράγματι ἐν τῷ ἔσω ἀνθρώπῳ ἡ διάθεσις νὰ εἶνε νομοταγῆς ἀληθῶς καὶ εὐπειθῆς εἰς τὴν ἀρχὴν του. Τούτου ἔνεκα ὁ ἔμπρακτος σεβασμὸς εἶνε ἀπαραίτητος διότι μόνον αὐτὸς ἀποτελεῖ τὴν πανηγυρικωτέραν καὶ μᾶλλον ἐπίσημον διαβεβαίωσιν καὶ μαρτυρίαν περὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ διαθέσεων τῶν ὑφισταμένων πρὸς τὰς ἐπ' αὐτοὺς ἀρχάς.

Εὐνόητον πόσον θὰ ἦτο δυσάρεστος ἡ εἰκὼν τὴν ὅποιαν θὰ παρουσίαζον τυχόν κληρικοί, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ λόγων ἀφειδῶν βεβαιοῦντες τὸν σεβασμὸν τῶν πρὸς τὴν ὑπάτην αὐτῶν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ μαρτυροῦντες δι' ἔργων ὄλως τὸ ἐναντίον. Θὰ ἦτο ἡ χειρονομία

τῶν αὐτῶν ἀντίφασις καθαρὰ καὶ ἀσυνέπεια ἠθικὴ ἀσυγχώρητος. Ἰσχυριζόμενοι τοῦτο δὲν ἐννοοῦμεν ποσῶς ὅτι πρέπει νὰ μένη ἡ ἀνωτέρα ἀρχὴ ἀνεξέλεγκτος εἰς τὰς ἰδίας πράξεις. Εἴμεθα ἀκριβῶς τῆς ἐναντίας γνώμης, τοσοῦτω μᾶλλον ὅσον αἱ διέπουναι τὴν Ἐκ]σίαν ἡμῶν ἀρχαὶ εἶνε δημοκρατικαὶ οὐδαμῶς δὲ ἀπολυταρχικαί. Ἄλλ' ἐὰν ἐπιτρέπῃται ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Ἐκ]σίας, δὲν σημαίνει ὅτι δύναται εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν ὁ ὑφιστάμενος κληρικὸς, ὡς τις ἀπολελυμένος καὶ ἀσύνδετος πρὸς αὐτὴν νὰ τὴν ἐλέγῃ. Ἐφ' ὅσον ὁ ἔλεγχος πρόκειται νὰ προέρχῃται ἀπὸ μέρους κληρικῶν καὶ νὰ ἀναφέρῃται εἰς τὴν Ἐκ]σίαν, ὀφείλει νὰ γίνῃται οὗτος κατὰ τὰς αὐστηρὰς ἀπαιτήσεις τῶν διεπόντων τὸ ΣΥΣΤΗΜΑ ἡμῶν ἰ. κανόνων καὶ νόμων, οἱ ὅποιοι πρὸ παντὸς ἄλλου προβλέπουν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως πειθαρχίας καὶ τάξεως, χάριν τῆς συνοχῆς καὶ τοῦ ἀδιασπάστου. Μόνον οὕτω θὰ ἔχη ὁ ἔλεγχος ὄλα τὰ γνωρίσματα τῆς ἀγνῆς καὶ μὴ ὀπισθοβούλου πράξεως.

γινόμενος ἄλλως θὰ κινδυνεύη νὰ φέρῃ τὸν χαρακτῆρα μιᾶς ἐκνόμου καὶ μιᾶς—ἄς ἐπιτραπῆ ἢ ἐκφρασις—στασιαστικῆς κινήσεως. Ὑποτιθεμένη ἢ πράγματι ἄστοχος ἐνέργεια τῆς ἀνωτέρας ἡμῶν ἐκ|στικῆς ἀρχῆς δὲν εἶνε κανονικὸν οὔτε νόμιμον νὰ τίθεται ὑπὸ τὴν δάσανον καὶ τὴν κρίσιν ἀντικανονικῶς σχηματιζομένων ἐπιτροπῶν· ἀνωτέρα μόνον τῆς ἐλεγχομένης ἀρχῆς—ὅποια εἶνε τὸ Σύνολον τῆς Ἱεραρχίας—καὶ αὕτη κανονικῶς συνεργουμένη, δικαιούται νὰ ζητήσῃ λόγον τῶν πράξεων ἐκείνης. Καὶ παρὰ τὸν νόμον ἀκόμη ἐὰν ὑποτεθῆ ὅτι ὑφίσταται ἡ ἐλεγχουμένη, καὶ τοῦτο πάλιν ὑπὸ τοῦ Συνόλου τῆς Ἱεραρχίας δύναται νὰ ἐξετασθῆ, νὰ κριθῆ καὶ κατακριθῆ.

Ἡ δύνατο πολὺ καλῶς ἕκαστος τῶν ὑπογραφόντων τὸ κοινὸν ἔγγραφον πρὸς τὴν Ἐκ|σίαν 9 ἀρχιερέων, ὡς ἐπίσης καὶ ἕκαστος τῶν ἀποταθέντων τηλεγραφικῶς εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Νέων Χωρῶν 4 ἄλλων Μητροπολιτῶν, οἱ ὅποιοι μάλιστα ἐν τῇ σπουδῇ τῶν ἔκαμαν χρῆσιν καὶ ὑπογραφῆς ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐνδιαφερομένου προσώπου, ἠδύνατο, λέγομεν, ἐλευθέρως καὶ μετὰ παρηγορίας νὰ ὑποβάλῃ ἰδιαίτερος ἢ ἔχει γνώμην ἐπὶ τῆς ἐπελευθέρσεως ἐν Ἑλλάδι πολιτικῆς μεταβολῆς καὶ τῶν συναφῶν, νὰ ἐπιφυλαχθῆ δὲ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι καὶ ἐν καταλλήλῳ τόπῳ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν καὶ καυτηριάσῃ, κανονικῶς πλέον καὶ νομίμως, τοὺς κατ' αὐτὸν ὑπευθύνους καὶ ἐνόχους. Λυπούμεθα ὅτι μεταξὺ τῶν Μ]τῶν τούτων παρουσιάζονται καὶ ὀνόματα σεβαστῶν εἰς ἡμᾶς προσώπων, τὰ ὅποια διεκρίθησαν μέχρι πρὸ ὀλίγου ἐπὶ συνέσει ἀξιοζήλῳ. Θὰ νύχόμεθα ὅπως μὴ συνεδέοντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν μὲ ἐνεργείας, τὰς ὁποίας δὲν εὐνοεῖ καθόλου τὸ κανονικὸν ἡμῶν καὶ κανονιστικὸν καθεστῶς. Αἱ τυχόν κατὰ τὸν μακρὸν βίον τῆς Ἐκ|σίας προκύψασαι παρόμοιαι παραφωνίαι δὲν ἔπλαυσαν νὰ ἀναφέρονται πάντοτε μὲ τὸν κακόηχον τοῦτον χαρακτηρισμὸν, καὶ τὸ χειρότερον νὰ συνδέωνται μὲ ἀνάλογον ζημίαν καὶ βλάβην τοῦ γοήτρου τῆς Ἐκ|σίας. Ἀδυνατοῦμεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς ἄλλας πληροφορίας, ὅτι εὐρέθη κληρικὸς νὰ ἐκστομίσῃ ὕβριν ἀνήκουστον κατὰ τοῦ Κέντρου τούτου περὶ τοῦ ὁποίου πρό-

τριτα ἀκόμη ἐξεφράζοντο ξένοι μὲ τόσον θαυμασμὸν καὶ ἐνθουσιασμὸν.

Σύγχυσις μεγάλη διαπιστοῦται δυστυχῶς παρὰ μερικοῖς τῶν ἡμετέρων κληρικῶν ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματά των. Μᾶς εἶνε ἀδιάφορον ἂν ἡ σύγχυσις εἶνε ἀκουσία καὶ μὴ συνειδητὴ ἢ ἐκουσία καὶ προὑπολογισμένη· εἴτε οὔτως εἴτε ἄλλως, ἐν εἶνε βέβαιον καὶ θετικὸν ὅτι τῆς συγχύσεως ταύτης συνέπεια ἄμεσος εἶνε σοβαρὰ μείωσις τοῦ γοήτρου τῆς Ἐκ|σίας των.

Ἀρχιγραμματεὺς † Ἀρχιμ. Διονύσιος

## ΕΙΡΗΝΕΥΣΩΜΕΝ ΠΑΝΤΕΣ

«Δόξα ἐν Ἐψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». (Λουκ. Β' 14).

Τὸν ἀγγελικὸν τοῦτον ὕμνον ἀνέμελψε καὶ πάλιν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία πρὸς τὰ πιστὰ καὶ εὐσεβῆ αὐτῆς τέκνα καλοῦσα αὐτὰ εἰς ὁμοφροσύνην καὶ ὁμόνοιαν, εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ἐνότητα καὶ εἰρήνην. Ὁ ἄρχων εἰρήνης, ὁ μέγας Θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, καλεῖ τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ ὀπαδοὺς εἰς ἔργον εἰρήνης, εἰς συμφιλίωσιν καὶ καταλλαγὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ἀλλήλους.

Νῦν μάλιστα εἶπερ ποτὲ ἐπίκαιρον εἰπεῖν, «εἰρήνην διώκωμεν μετὰ πάντων, ἐν γὰρ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός». Ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως δεόμεθα νυχθημερὸν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν, Θεὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης. Αἰτούμεθα παρασχεῖν πᾶσιν ἡμῖν εἰρήνην, τὴν πάντα νοῦν καὶ ἀνθρώπινον λογισμὸν ὑπερέχουσαν. Καὶ εἶναι τοῦτο τὸ ἠδύμολπον ἄσμα τῆς θείας ἁρμονίας κατευνάζον τὸ ἐξημμένον καὶ ἄγριον τῶν ἀνθρώπων παθῶν. Ὅσον βαθύτερον αἰσθάνεται τις

ἐν τῇ ψυχῇ του ζῶν τὸ σύμβουλον τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης, τὸν Χριστὸν, τοσοῦτον πληροῦται καὶ ὑπερεκχειλίζει ἡ ψυχὴ καὶ καρδία αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἁγίου ἐνθουσιασμοῦ τῆς εἰρήνης πρὸς τὸν Θεὸν, πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ παραμένει καὶ τοῦτο ἀπόρρητον μυστικὸν καὶ μόνον εἶναι γνωστὸν εἰς τὰς εὐσεβεῖς καὶ ἐμπνευσμένας ἐκείνας ψυχὰς ὅσαι ἀνεδείχθησαν δοχεῖα καὶ μυσταγωγοὶ τῶν θείων ὄντως χριστιανικῶν ἀληθειῶν. Ἄς μαίνεται ἡ θάλασσα καὶ ἄς ἐγείρονται ἄγρια καὶ ἀπειλητικὰ τὰ κύματα αὐτῆς ἄς θολοῦνται ὁ ὀρίζων καὶ ἄς προβάλλῃ καταστρέπτικὸν τὸ ναυάγιον ἐκ τοῦ κλύδωνος, ὁ τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης ἄνθρωπος, ὁ πιστὸς ὀπαδὸς τοῦ Χριστοῦ ἤρεμος καὶ ἀτάραχος ἀτρέμας ἀτενίζει πρὸς τὸν ἀκύμαντον λιμένα, πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ τοῦ Χριστοῦ πλοῖον οὐριοδρομοῦν φέρεται ἀσφαλῶς. «Πολλὰ τὰ κύματα καὶ χαλεπὸν τὸ κλυδώνιον. ἀναφωνεῖ ὁ χρυσορρήμων, ἀλλ' οὐ δεδοίκαμεν μὴ καταποντισθῶμεν, ἐπὶ γὰρ τῆς πέτρας ἐστήκαμεν». Μὲ αὐτὴν τὴν γλῶσσαν, μὲ αὐτὴν τὴν ἔμπνευσιν ἐν ῥήματι Θεοῦ ὀφείλει σήμερον ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐνότητα καὶ εἰρήνευσιν τῶν πιστῶν τοῦ Χριστοῦ ὀπαδῶν. Ἄλλ' ὄφειλεν, ὡς μὴ ὄφειλεν, αὐτὴ πρώτη νὰ διακρατῇ ζῶντα καὶ ἀρραγῆ τὸν σύνδεσμον τοῦτον καὶ τὴν ἐνότητα τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν. Νὰ διακρατῇ ἀλώβητον καὶ ἐμπνευσμένην ἐν ζήλῳ Θεοῦ τὴν ὁμοφροσύνην καὶ σύμπνοιαν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν, θεὸν τῆς θείας ὄντως εἰρήνης, θεὸν τῆς ἀγάπης, θεὸν εἰρηνεύσεως καὶ ἐνοποιήσεως θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν εἰς Χριστὸν βαπτισθέντων. «Εἷς γὰρ Θεὸς εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τὸ ὁρατὸν σύμβουλον τῆς ἐνότητος πάντων, ὁ Χριστός. «Πάντες γὰρ ἡμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ». Καὶ ὄφειλε, καὶ ἔπρεπε καὶ οὐδὲ δύναται νὰ ἐννοηθῇ ἀπὸ πάντα ἔχοντα συνείδησιν χριστιανικὴν, ἀπὸ πάντα ἐμπνεόμενον ἀπὸ τὸ ἀκραιφνὲς καὶ ζωογόνον Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ διπλῆ πολιτικὴ, τακτικὴ καὶ ἐμφάνισις ἐν τῷ ὄργανισμῷ καὶ ἐκδηλώσει τοῦ πνεύματος τῆς ἐκ-

κλησίας τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τοῦ ὄργανου αὐτῆς.

Εἶναι κοῖ παραμένει ἀναλλοίωτος καὶ ἀμετάβλητος ἡ μία καὶ ἀδιαίρετος στάσις καὶ κατεύθυνσις τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὴ τῆς ὀρθοδόξου, διαγραφομένη σαφῶς καὶ ὑγιῶς ὑπὸ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ ὄχι τοῦ γράμματος αὐτῶν. Ἐμψυχουμένη ὑπὸ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ νοῦ Χριστοῦ. Αὐτὰ διακηρύττονται ὑπὸ τοῦ ἐξιδανικεύσαντος καὶ πνευματοποιήσαντος τὰ πάντα ἐν τῇ κατ' ἐξοχὴν πνευματικῇ θρησκείᾳ καὶ τῷ Πνευματικῷ καὶ ζῶντι Θεῷ ἡμῶν. Αὐτὰ βροντοφωνοῦνται ὑπὸ τῶν θεοπνεύστων Ἀποστόλων καὶ λοιπῶν ἱερῶν Συγγραφέων καὶ δὴ ὑπὸ τοῦ παρὰ Θεοῦ ἠληθμένου θεηγόρου Παύλου ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ. Ἀλλὰ τίς ἔσχε τὴν ἀγαθὴν κατὰ Θεὸν καὶ Χριστὸν συνείδησιν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι νὰ ἐμπνευσθῇ, νὰ ἐγκολληθῇ καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ταῦτα πιστῶς καὶ ἀκριβῶς, ἀμερολήπτως καὶ ἀπαθῶς; Τίς ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει καὶ ζήλῳ ἀποστολικῷ ἀντέταξε πρὸς τοὺς ἀντιφρονούντας τὸ «πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις;» Τίς ἀντέστη ἐρρωμένως καὶ ἐν δυνάμει Θεοῦ πρὸς τοὺς πειρασμοὺς ἐνόχων φιλοδοξιῶν καὶ πρωτοκαθεδριῶν; Τίς ἐρρύθμισε καὶ ἐκανόνισε τὴν στάσιν καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ ἀκριβῶς καὶ ἀμετακινήτως συνωδὰ τῇ ἱερᾷ κλήσει καὶ τῇ ὑψηλῇ αὐτοῦ ἀποστολῇ; Ἡ μήπως, περὶ πολλὰ ξένα καὶ ἀλλότρια σπουδάσματα καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀναιρετικὰ καὶ ἀντίθετα πρὸς ἣν ἔχουσι κλήσιν καὶ θέσιν τυρβαζόμενοι οἱ πολλοὶ, ἀπεδείχθησαν καὶ ἀποδεικνύονται ὡς τὰ ἑαυτῶν μόνον ζητοῦντες οὐχὶ δὲ τὰ τοῦ Χριστοῦ; Ἐχετε, συγκρίνατε καὶ παραβάετε τὰ γεγονότα καὶ συμβάντα ἐν τῷ καθαρῶς ἐκκλησιαστικῷ κύκλῳ κατὰ τὴν τελευταίαν κυρίως περίοδον πρὸς τὸν ἀσφαλῆ καὶ ὑγιᾶ γνώμονα καὶ κανόνα ἐκκλησιαστικὸν καὶ εἶτα κρίνατε καὶ ἀποφανθῆτε, ἀλλὰ κατὰ συνείδησιν ἀγαθὴν καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ.

Δὲν ἐκπληροῦται βεβαίως οὐδὲ εὐοδοῦται διὰ τῆς πολιτείας καὶ τῆς τακτικῆς αὐτῆς ἡ θεία

ὄντως εὐχὴ «ὕπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως». Καὶ δὲν εὐρίσκει ἔνθα μάλιστα ἔπρεπεν οὐδὲ κατὰ μικρὸν τὴν πραγμάτωσιν αὐτοῦ ὁ ἐπὶ τῇ οὐρανῷ νόθεν ἐμφανίσει τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἀπαγγελθεὶς ἀγγελικὸς ὕμνος «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

† Ἀρχιμ. ΕΥΜΕΝΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΑΚΗΣ

Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 25ῃ Δεκεμβρ. 1920

## ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ

Ἐν καιρῷ ἐδημοσίευσεν ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τὴν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τοῦ δευτέρου σχολικοῦ ἔτους τῆς ἀπὸ πέρυσιν ὑπὸ τύπον θεολογικῆς Ἀκαδημείας λειτουργούσης θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης γενομένην προσλαλίαν τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς ἀγίου Σελευκειῆς, μετὰ προθέσεως νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις τινάς. Ἡ αὐτοῦ πανιερότης, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ τοῦ ὀλιγαρίθμου τῶν προσελθόντων φοιτητῶν καὶ οἶονεὶ ἀπαντῶσα πρὸς τοὺς διαβλέποντας ἐν τῷ φαινόμενῳ τούτῳ οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀποτυχίαν τοῦ ἀποφασισθέντος νέου συστήματος καὶ συνηγοροῦντας εἴτε ὑπὲρ τῆς κλείσεως τῆς Σχολῆς καὶ χρησιμοποίησεως τῶν πόρων αὐτῆς πρὸς ἄλλους σκοπούς, εἴτε τοῦλάχιστον ὑπὲρ ἐπανόδου εἰς τὸ ἀρχαῖον μικτὸν σύστημα, ἐπειράθη νὰ ἐξηγήσῃ τὴν παρατηρουμένην ἀπροθυμίαν ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως, ἀπὸ τῆς ἐπελθούσης ἐκ τοῦ μεγάλου πολέμου μετατροπῆς τῶν ὄρων παντὸς τοῦ βίου τῶν λαῶν, τοῦ τε θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ, ἀπὸ αἰτιῶν, αἵτινες καὶ ἄλλοθι ἐδημισύργησιν τὸ αὐτὸ φαινόμενον ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐάν μὴ καὶ χεῖρονα μορφήν. Ἀναντιρρήτως εἶναι ὀρθαὶ αἱ σκέψεις τοῦ ἀγίου Σελευκειῆς,

ὅτι σπεύδουσι πολὺ εἰς τὰ συμπεράσματα αὐτῶν οἱ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις καὶ ἀπὸ τῆς οὕτω βραχείας πείρας συμπεραίνοντες ὅτι εἰς τὴν ἀποτυχίαν ἐνέχεται τὸ σύστημα, καὶ μόνον τὸ σύστημα, λησμονοῦντες δὲ καὶ τὸ στοιχειωδέστατον τοῦτο, ὅτι πᾶσα ἀρχὴ, καὶ ὑπὸ εὐνοϊκωτέρους ἔτι ὄρους, ἔχει τὰς ἰδίας δυσκολίας. Παρὰ τὰ εὐρύτερα ὅμως καὶ οὕτως εἰπεῖν φυσικὰ αἷτια τοῦ φαινομένου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα αἷτια, αἷτια εἰδικὰ, καὶ δὴ καὶ τεχνητὰ, ὀφειλόμενα εἰς ἀντιλήψεις τινῶν, ἐκ συνηθείας ἢ σκέψεων καὶ ὑπολογισμῶν ἄλλων προτιμώντων τὸ κλείσιμον ἢ τὸ παλαιὸν σύστημα, καὶ εἴτε ἀπλῶς ἐπιθυμούντων καὶ εὐχομένων τὴν ἀποτυχίαν τοῦ νέου, εἴτε καὶ ἐπὶ τὸ θετικώτερον, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως συνεισφερόντων τὸ ἐπ' αὐτοῖς εἰς τὴν ἀποτυχίαν «ὅπως ἀν δίκαιωθῶσιν ἐν τοῖς λόγοις αὐτῶν κα νικήσωσιν ἐν ταῖς κρίσεσιν αὐτῶν». Δὲν γνωρίζω ἀν πως ὑπαινίσσεται καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο ἢ αὐτοῦ Πανιερότης.

Ἄλλ' ἢ «Ἐκκλησ. Ἀλήθεια» ἐπιθυμεῖ ἰδιαιτέρως νὰ ἐξάσῃ τὸ σημεῖον τοῦτο, χαίρει δὲ διότι εὐρίσκεται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ δηλώσῃ ὅτι ἐάν μὴ καὶ ἀντιλήψεις, πάντως ὅμως ἐνεργεῖται τοιαῦται δὲν εἶναι τῶν ἀνωτέρων καὶ ὑπευθύνως διεπόντων τὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ τινῶν ἄλλων, μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνηκόντων εἰς τὸ γένος ἢ τὸ εἶδος τῶν Μ. Ι. Α, τῶν ἀπασχολησάντων καὶ προγενέστερόν τι φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων, ὡς φαίνεται, μεταμέλων, οἵτινες ἐπὶ δικαιολογία αὐτῆς ταύτης τῆς ἰδίας μεταμελείας καὶ προκρίσεως τῶν κατὰ κόσμον σπουδαμάτων, οὐ μόνον τοὺς θέλοντας νὰ προσέλθωσι νέους ἀποτρέπουσι παντοιοτρόπως, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἤδη προσελθόντας παροτρύνουσι νὰ τραπῶσιν εἰς ἄλλα πλεῖονα ἄνεσιν καὶ εὐμάρειαν καὶ κέρδη ταχέα ὑπισχνούμενοι, καὶ ὅτι εἶναι ἔτοιμοι νὰ εὐρωσιν αὐτοῖς θέσεις καλὰς, μετὰ τῆς βεβαιώσεως, ὅτι καὶ ἡ Σχολὴ δὲν θὰ λειτουργήσῃ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο, ἢ μᾶλλον τὸ foul play τοῦτο, ἔστω καὶ ὀλίγων, ἔστω καὶ ἐκ τῶν ἐξωθεν, θὰ ληφθῇ ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίν παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὡς τὰ μάλιστα ἐπικίνδυνον ὄχι μόνον εἰς τὴν Σχολὴν,

ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι παρὰ τοῖς μὴ δυναμένοις νὰ ἔλθωσιν εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν πρὸς τοὺς ἀνωτέρους, ἄλλοι τινὲς λογίζονται ὡς ἡχῶ καὶ διερμυνεῖς τῶν ἐκείνων σκέψεων. Εἶναι παλαιὰ πείρα τῶν αἰώνων, ὅτι τὰ τοῦ κόσμου τούτου δὲν διέπουσι πάντοτε ὡς ἐπίσημοι μεγαλειότητες καὶ ὑψηλότητες καὶ ἐξοχότητες, ἀλλὰ καὶ αἱ ἡμιεπίσημοι ἢ καὶ ὅλως ἀνεπίσημοι μικρότητες καὶ ταπεινότητες καὶ ἐσοχότητες, καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ ὑπηρετικὸν, ὅσα δὲ δὲν κατορθοῦνται ὑπὸ τῶν ἐπιτήτων (sit venia verbo) καὶ εὐθυτήτων, κατορθοῦνται πολλάκις ὑπὸ τῶν ἐνοτήτων καὶ πλαγιοτήτων. Αὐταὶ καὶ μὴ γνωρίζουσαι τὰς λέξεις, ὅμως γνωρίζουσι κάλλιον ἐκείνων τὸν νοῦν καὶ ἐξασκοῦσιν ἐν πολλῷ μείζονι κλίμακι τὰ μέσα καὶ τὰ διάμεσα τοῦ do, ut des, τοῦ dedi ut dares, τοῦ dubo, si dederis, ἐξασκοῦσαι δὲ ἐπιτηδείως φέρουσιν ἀποτελέσματα ἀντίθετα τῆς προθέσεως καὶ διαθέσεως τῶν ἐπισήμων, ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ὑπολήψεως καὶ τιμῆς αὐτῶν τούτων τῶν ὑπευθύνων. Δὲν βλασφημεῖται μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ παρὰ τοῖς ἔθνεσι διὰ τὰ παρανομήματα τῶν πρεσβυόντων αὐτῆν· βλασφημεῖται καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἀνωτέρων, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ θεσμοῦ καὶ συστήματος διὰ τὰ οἰαδήποτε ἀτασθαλήματα τῶν ἀντιποιουμένων οἰκειότητος τινος πρὸς ἐκείνους. Δὲν εἶναι μόνον ταῦτα τὰ συμπληρώσεως δεκτικὰ ἐκ τῆς προσλαλιᾶς τοῦ ἁγίου Σελευκείας. Ὁρθῶς ὑπέμνησε τοὺς φοιτητὰς τὰ τοῦ Κυρίου λόγια, ὅτι οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα εἰς ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετός ἐστιν εἰς τὴν «βασίλειαν τῶν οὐρανῶν». Πλὴν χρήζει τοῦτο τῆς συμπληρώσεως ἢ μᾶλλον διασαφήσεως ταύτης, ὑπὸ τὸ βλέμμα τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου κακιζόμενον ὡς ἀνεύθυνον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀντίκειται ἀπλῶς πρὸς τὸ βλέμμα τὸ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ἀλλ' ἀντιτίθεται ἢ μᾶλλον συμπίπτει κατ' οὐσίαν πρὸς τὸ βλέμμα τὸ πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὸ σκέμμα καὶ μέλημα τοῦ πόσα καὶ ποῖα καὶ πῶς καὶ ὑπὸ τίνα τύπον ρητὸν ἢ ἄρητον ἔξομεν τὰ ἀναγκαῖα καὶ χρήσιμα πρὸς μόνον τὸ φαγεῖν ἢ πιεῖν ἢ περιβαλέσθαι ἢ θησαυρίζειν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἢ τιμᾶσθαι καὶ δοξάζεσθαι

ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἄνευ τινὸς φροντίδος ἄλλης περὶ σκοπῶν καὶ σπουδασμάτων τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἄλλου χαρακτῆρος, πνευματικωτέρου καὶ ὑψηλοτέρου, ἄνευ φορᾶς πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀνευ φρονήματος περὶ τῶν ἄνω, φρονήματος ἀπορρέοντος ἐκ τῆς πίστεως ἐκείνης καὶ ἐλπίδος, ἧς ἐμφορούμενος ὁ Ἀπόστολος ἔλεγε τὰ γνωστὰ ἐκεῖνα ὅτι, αὐτῷ κόσμῳ ἐσταύρωται, καὶ αὐτὸς τῷ κόσμῳ, ὅτι οἱ τοῦ Χριστοῦ μαθηταὶ ἀπέθανον ἤδη τῷ κόσμῳ, ὅτι ἀπετάξαντο ἡδὴ ταῖς ἀπατηλαῖς δόξαις καὶ τοῖς ἀπατηλοῖς δελεάσμασι τοῦ αἰῶνος τούτου, ὅτι καὶ ζῶντες ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ἐμπτυόμενοι καὶ ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ ἀγαθῶν, ἐν ἐπιζητοῦσι διὰ πάντων, τὴν ἐξυπηρετήσιν τῶν ἐκείνου βουλῶν καὶ τῆς ἐκείνου δόξης καὶ τιμῆς, μετὰ τῆς ἐλπίδος, ὅτι ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν ἐκείνου βουλῶν καὶ ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς ἐκείνου δόξης καὶ τιμῆς, εὐρίσκουσι καὶ τὸ ἴδιον ἀγαθόν, καὶ τὴν ἴδιαν δόξαν καὶ τιμὴν, τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀφθιτον, τοῦτο ἐθεώρει ὁ Κύριος ὡς ἴδιον τῶν ἑαυτοῦ μαθητῶν καὶ σῆμα γνήσιον τῶν εὐθέτων εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Περὶ τῶν ἄλλων σημάτων ἢ σχημάτων καὶ προσχημάτων τοῦ σήματος ἐκείνου γυμνῶν, ἔλεγε τὸ «οὐδέποτε ἐγνων ὑμᾶς», τὸ «ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν».



## ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΓΕΝΕΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ

(συνέχεια ἀπὸ 47ου φύλλου)

Μετὰ τὴν συνοδικὴν ἐκλογὴν Ἱερεμίου τοῦ Β' τῇ 5 Μαΐου 1572 ἐτελέσθη μετὰ μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς καὶ λαϊκῆς ἐπισημότητος τὸ μέγα μῦνημα αὐτοῦ. Τὴν πρώτην αὐτοῦ πατριαρχικὴν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ νέος Πατριάρχης τῇ 15 Μαΐου, ἡμέρᾳ τῆς Ἀναλήψεως, τῇ δὲ ἐπαύριον λαβὼν τὰ 2000 φλωρία ὡς πεσκέσιον πρὸς τὸν Σουλτᾶνον ἐνεφανίσθη πρὸ αὐτοῦ καὶ

κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐφίλησε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ Πατριάρχης καὶ ἔλαβε τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ. Ὁ Χρονογράφος Μαλαξὸς ἐφαρμόζει εἰς τὸν Ἱερεμίαν τὰ ἀποστολικά λόγια «τοιοῦτος ἡμῖν ἔμπεν ἀρχιερεὺς» (Ἑβρ. 7, 26), ἀποκαλῶν αὐτὸν δίκαιον, ἀμεμπτον, ἀληθινὸν θεοσεβῆ, ἐλεήμονα, ὄσιον, ἀκακὸν καὶ ἀμίαντον, πάντες δὲ οἱ Χριστιανοὶ, νέοι τε καὶ γέροντες, ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Πρὸς τῆ ἐπιβολῇ τοῦ ἐξωτερικοῦ παραστήματος διεκρίνετο καὶ ἐπὶ εὐπροσηγορία καὶ εὐθυμία (καλοκαρδία) τοῦ χαρακτῆρος (1). Πρῶτον αὐτοῦ ἔργον ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ συνόδου καταδίκη τῆς σιμωνίας, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ σοφιστικῶς εἰσπραττομένου ἐμβρατικίου. Εἶναι δὲ μάλιστα ἀξιοπαρατήρητον καὶ διδακτικόν, ὅτι ἐν τῷ ἐπὶ Μητροφάνους, ὅτε ἐπεκράτει φοβερὰ σιμωνία, εἶχε περιέλθει τὸ Πατριαρχεῖον εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν, νῦν ἀπὸ τῆς ἀποσκορακίσεως τῆς σιμωνίας, σπουδαίως καὶ ταχέως ἐπλούτησε, χάρις ἰδίᾳ τῇ προθυμίᾳ, ἣν οἱ Χριστιανοὶ ἐδείκνυσον πρὸς τὸν ἀξίον καὶ δημοφιλεῖ πατριάρχην. Ὁ λόγος τῆς αἰωνίου ἀληθείας «ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ», ὁ λόγος οὗτος, πάντοτε ἀληθὴς καὶ ἀψευδής, οὐδέποτε οὕτω ψηλαφητῶς ἐπληθήθυσαν ὡς ἐν τῷ βίῳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀξίων αὐτῆς λειτουργῶν.

Τὰ χρήματα τὰ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον εἰσερχόμενα, ἐχρησιμοποιοῖ ὁ Ἱερεμίας πρὸς ὄφελος τῆς Ἐκκλησίας. Συνεχίζων τὸ ἔργον τοῦ Ἰωάσαφ ἐφρόντιζε περὶ τῆς ἀνυψώσεως τῆς παιδείας παρὰ τῷ κλήρῳ ἀρχόμενος ἀφ' ἑαυτοῦ. Εἶναι ἀξιανάγνωστα καὶ ἀξιολύμπτα ὅσα γράφει περὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὁ σύγχρονος Χρονογράφος. «Καθὼς ἐτελείωσε τὸ σωτήριον τοῦτο ἔργον (τὸ τῆς καταδίκης καὶ καταδιώξεως τῆς σιμωνίας), ὁ Χριστομίμπτος πατριάρχης, ἔπεσεν ὁ πόθος αὐτοῦ καὶ ἡ ἀγάπη εἰς τὴν μελέτην τῆς θείας Γραφῆς, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐσπούδαζε καὶ σπουδάζει θεολογικά, φιλοσοφικά καὶ ἄλλα πολλὰ μαθήματα καὶ ἐκκλησιαστικά. Καὶ ὡς οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ πατὴρ καὶ διδάσκαλος δὲν ἔπαυσεν

(1) Ἦτον εὐμενῶς κρίνεται ὑπὸ τοῦ Δοσιθέου, καὶ δὴ ὡς *χονδρῆς φύσεως ἄνθρωπος*.

οὐδὲ παύει νὰ διδάσκη καὶ νὰ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ πρὸς πάντας τοὺς ἐσσεβεῖς, διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, καθὼς ἔκαμναν οἱ σοφώτατοι παλαιοὶ πατριάρχαι» (Μαλαξὸς Τουρκογρ. σ. 180).

Εἶναι δυνατὸν νὰ δηλωθῶσι μόνον ἐνταῦθα ὅτι ὁ αὐτὸς Χρονογράφος διὰ πολλῶν ἐκτίθησι περὶ τῆς προνοίας καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Ἱερεμίου πρὸς ἀνακαίνισιν τῶν ἐν τῷ ναῷ τῆς Παμμακαριστοῦ σεσαθρωμένων ἢ πρὸς διευτρέπισιν καὶ διακόσμησιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν σκευῶν τῆς θείας λατρείας πρὸς κατάλληλον κατασκευὴν ἢ διασκευὴν τῶν πατριαρχικῶν οἰκημάτων καὶ τῶν διαφόρων περὶ αὐτὰ κελλίων καὶ παραρτημάτων συμπεριλαμβανομένων καὶ ἰδίων ἐξαρτημάτων, ὡς τινῶν ξενοδοχείων χάριν ἀρχιερέων καὶ ἄλλων τιμίων προσώπων.

Τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς πατριαρχίας τοῦ Ἱερεμίου ἀπέθανεν ὁ Σελίμ Β' καὶ ἀνῆλθε τὸν θρόνον Μουράτ ὁ Γ'. Ἐμφανιζόμενος πρὸ τοῦ νέου Σουλτάνου προσήνεγκεν αὐτῷ ὁ Ἱερεμίας ἐκ τοῦ ταμείου τῶν Πατριαρχείων τὸ σύνθηδες πεσκέσιον τῶν 2000 φλωρίων, καὶ οὐ μόνον ἠξιώθη τῆς εὐνοίας αὐτοῦ, ἀλλ' ἔλαβε καὶ νέον βεράτιον ἐπικυροῦν ἅπαντα τὰ προνόμια τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας. Στέφανος ὁ Γέρλιχ, περὶ τοὺς χρόνους τούτους εὐρεθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρετήρησεν ὅτι, καίτοι τὸ ἀξίωμα τοῦ Πατριάρχου οὐδὲν σημαίνει παρὰ τοῖς Τούρκοις, ὅμως παρὰ τοῖς Ἕλλησι εἶναι μέγα, ὅτι οἱ Τούρκοι δὲν πιέζουσι τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ οὐδὲ τοὺς Ἕλληνας ἐν τῇ λατρείᾳ αὐτῶν καὶ τῷ κηρύγματι. Αὐτὸς ὁ Ἱερεμίας ἐν τῇ πρὸς τὸν Κρούσιον ἐπιστολῇ αὐτοῦ καυχᾶται διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὸ θάρρος, ἅτινα διεφύλαξεν ἡ Ἐκκλησία παρὰ πᾶσαν τὴν ἄλλην αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἑτεροθρήσκων θέσιν. Σημειώτεον δὲ ὅτι οὐ μικρὰν ὑποστήριξιν τῷ Ἱερεμῖα παρεῖχε καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν ἰσχυρῶν καὶ πλουσίων ἀρχόντων, ὅποιοι ἰδίως ἦσαν οἱ ἐκ τῆς οἰκίας τῶν Καντακουζηνῶν καὶ τοῦ συγγενεύοντος αὐτοῖς Ράλλη, ἔλκοντος τὸ γένος ἀπὸ τῶν Παλαιολόγων. Ἐν τούτοις ἐπὶ Ἱερεμίου ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Καντακουζηνοῦ ἰδίᾳ εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας πολὺ ἀπεῖχε νὰ εἶναι τοιαύτη ὡς πρότερον. Ἀληθὲς μὲν ὅτι ὁ Ἱερεμίας διώριζεν ἐνίοτε ἐπισκόπους οἰκείους καὶ συγγενεῖς τοῦ Καντακου-

ζηνοῦ ὡς τὸν Διονύσιον Ράλλον, Τυρνόβου ἐπίσκοπον, γνωστὸν καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἄνδρα ἄλλως ἄξιον καὶ χρήσιμον τῷ Ἱερεμίᾳ. Ἀλλ' ἐν γένει δὲν ἐσχετίζετο ὁ Ἱερεμίας μετ' ἐκείνου, προτιμῶν τὰς σχέσεις ἀνθρώπων λογίων καὶ εὐσεβῶν. Ἐνὶ λόγῳ μετὰ τοῦ Ἱερεμίου ἤρξατο ἡ ἀρίστη καὶ λαμπροτάτη ἐποχὴ τῆς ἱστορίας τοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τῆς ἀλώσεως, ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἐμελλε νὰ ἐξακολουθήσῃ. Πλὴν δὲν συνέβη οὕτως, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐπ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ Ἱερεμίου ἤρξαντο διὰ τὸ πατριαρχεῖον αἰζοφερώταται τῶν ἡμερῶν, οἵτι πρὶν δὲν εἶχον ἀναφανῆ, ἡμέραι, καθ' ἃς προῦκιντο αὐτῷ βαρεῖς ἀγῶνες ἐξωθεν μὲν πρὸς τὴν ἑτερόθρησκον ἐξουσίαν, ἀπὸ Μουράτ τοῦ Γ' ἐπὶ μᾶλλον διατραφεῖσαν, ἐσωθεν δὲ πρὸς τὴν διαφθορὰν τῶν μοναχῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων.

(ἔπεται συνέχεια)

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

### ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

Τὰ Δύο Σώματα συνελθόντα τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ εἰς πολὺωρον συνεδρίαν ἐνέκριναν τὴν σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῶν Παρισίων καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας τὰ ἀκόλουθα τηλεγραφήματα :

Τὸ πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν :

Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ Διασυμμαχικὴ Συνδιάσκεψις συνέρχεται ἐκ νέου, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ἐπισύρῃ τὴν εὐμενῆ προσοχὴν τῆς Ὑμ. Ἐξοχότητος ἐπὶ τῶν ἐξῆς :

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Θράκης καὶ τῆς Ἰωνίας μερὶς πολυάριθμος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους εὐρίσκειται ἑστερημένη τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, καταδικασθεῖσα νὰ παραμείνῃ ὑπὸ τὸν βάρβαρον τῶν τούρκων ζυγόν. Ὁ πληθυσμὸς οὗτος ἐξεδή-

λωσεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου τὴν ἀκλόνητον ἀφοσίωσίν του πρὸς τὰς μεγάλας ἐλευθερωτρίας δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸ παρελθὸν ἐδείχθησαν ἄξιαι τῆς αἰωνίας του εὐγνωμοσύνης.

Τὸ αἶσθημα τὸ ὁποῖον τὸν διέπνεε ἐστοίχισεν εἰς αὐτὸν ἑκατοντάδας χιλιάδας ψυχῶν καὶ ἀνυπολογίστους ὑλικὰς ἀπωλείας ἀκαταπαύστως πολλαπλασιαζομένας. Ἐν τούτοις οἱ Ἕλληνες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας δὲν ἐδίστασαν νὰ πολεμήσωσιν ἐν Μακεδονίᾳ μετὰ τῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν των, παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν συμμάχων ἐναντίον τῶν κοινῶν ἐχθρῶν τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ὅστις ἐπίσης εἶναι κοινός.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Προύσης εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὅστις μάχεται ἐκεῖ ἀριθμοῦνται κατὰ δεκάδας χιλιάδας οἱ Ἀλύτρωτοι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ἐνισχύουσι τὸ πρόχωμα τὸ ὁποῖον ὁ Ἑλληνισμὸς ἤγειρεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τούτου κατὰ τῆς προόδου δύο βαρβαροτήτων στενῶς συνδεδεμένων καὶ ἀπειλουσῶν μὲ εἰσβολὴν καταστροφῆς τὴν εὐρωπαϊκὴν κοινωνίαν. Οἱ ἴδιοι οὗτοι Ἕλληνες οὐδέποτε ἠσθάνθησαν δισταγμούς τινες τοὺς ὁποίους κατεδίκασαν ἐξ ἐναντίου ἀναφανδόν.

Πρὸ τοιαύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπευθύνει ὑπερτάτην ἔκκλησιν πρὸς τὴν ὑπάτην τῶν μεγάλων Δυνάμεων δικαιοσύνην καὶ ἐλπίζει μετὰ πεποιθήσεως ὅτι τὸ μέλλον τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐν τῷ συνόλῳ του δὲν θὰ ἐκτεθῆ, ὅτι τὰ νόμιμα δικαιώματά του δὲν θὰ ὑποστῶσι ζημίαν καὶ ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προάγῃται ὡς ὁ παράγων ὁ συντελεστικώτερος καὶ πιστότερος τῆς τάξεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐν Ἀνατολῇ καὶ ὡς ὁ περισσότερον ἄξιος νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐθνικὴν του ἀποκατάστασιν ἐν ὅλῃ τῇ εὐρύτητι.

Ὁ Τοποτηρητὴς  
τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Τὸ πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας :

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς συνεργομένης σήμερον Συνδιασκέψεως ἐν Παρισίοις, μελλούσης κατ' ἀνάγκην νὰ σκεφθῇ καὶ περὶ τῆς παρατεινομένης κινδυνώδους καταστάσεως τῶν μενόντων εἰσέτι ὑπὸ τὴν τουρκικὴν διοίκησιν μερῶν, ἐπικαλούμεθα καὶ αὐτῆς θαρρούντως τὴν πρόφρονα καὶ ἀδελφικὴν συναντίληψιν τῆς Ὑμ. Σεβ. καὶ τῆς Σεβασμίας Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας. Θὰ ἦτο ἀπεριγράπτως σκληρὸν, ἐὰν μετὰ τοσαύτας θυσίας καὶ μετὰ τοσαύτας ἐλπιδας θὰ ἀφίνοντο καὶ πάλιν χριστιανικοὶ πληθυσμοὶ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν δυναστῶν, ἀποδειξάντων περιφανέστατα καὶ μετὰ τὴν ἀνακωχὴν, ὅτι κατ' οὐδὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταβάλωσι σκέψεις καὶ ἔξεις. Θὰ ἦτο ἀκατανόητον, ἐὰν μετὰ διετῆ εὐρωπαϊκὴν παραμονὴν καὶ ἀνωτάτην διοίκησιν ἐν τῇ ἀναμφισβητήτως χριστιανικῇ πόλει τῆς Κων)πόλεως ὅπου καὶ σήμερον τὸ χριστιανικὸν στοιχεῖον ὑπερέχει ἀδιαφιλονεικῆτως τοῦ μουσουλμανικοῦ, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν,

Σύμπας ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς ἐναγωνίως ἀναμένει νὰ ἴδῃ ἀποκαθισταμένην καὶ εἰς τὰ μέρη ταῦτα τὴν εἰρήνην καὶ τὸν πολιτισμὸν διὰ τῆς τελικῆς ἐλευθερώσεως αὐτοῦ.

Ὁ Τοποτηρητῆς

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ΔΩΡΟΘΕΟΣ

#### Τηλεγραφήματα :

Εἰς τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς συγχαρητήριον τηλεγράφημα τοῦ Ἀντιβασιλέως τῆς Σερβίας ἀπεστάλη ἡ ἑξῆς ἀπάντησις :

Αὐτοῦ Βασιλικὴν Ὑψηλότητα τὸν Ἀντιβασιλέα  
Βελιγράδιον

Βαθύτατα εὐγνώμων διὰ τὸ συγχαρητήριον τηλεγράφημα τῆς Βασιλικῆς Ὑμῶν Ὑψηλότητος παρακαλῶ Αὐτὴν, ὅπως ἀγαθυνθῇ νὰ δεχθῇ μετὰ τῶν προσωπικῶν μου εὐχῶν, τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εὐχὴν, ἣν Αὐτὴ ἐκφράζει ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας Ὑμῶν καὶ τοῦ εὐγενοῦς Σερβικοῦ Ἔθνους.

Ὁ Τοποτηρητῆς

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ΔΩΡΟΘΕΟΣ

#### Ἐκ Καίρου

Τοποτηρητὴν Οἰκουμενικοῦ Θρόνου

Χαίρουσα μετὰ τοῦ σύμπαντος κόσμου καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία ἐν παραμυθία προσαγορεύει τὴν ἀρχαιοτάτην Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὅλη διανοία καθικετεύει Κύριον διασῶζειν Αὐτὴν ἀσινῆ σωτηρίαν καρποφοροῦσαν.

Πατριάρχης ΦΩΤΙΟΣ

— Ὡσαύτως ἐλήφθη συγχαρητήριον γράμμα τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Σιναίου κ. Πορφυρίου, ἐνεκρίθη ὅπως γένηται εἰς ἀμφοτέρα ἢ προσήκουσα ἀπάντησις.

Τὰ ἐν Νικαίᾳ.— Καὶ τὸ «Living Church» τῆς Milwaukee τῆς Ἀμερικῆς, μετὰ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Σουηδίᾳ φύλλα ἀναδημοσιεύει ἀποσπάσματα τῆς ἐκθέσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νικαίας περὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἀρχαίου Ναοῦ μετὰ τῶν σχετικῶν φωτοτυπιῶν.

Ὁ Μέγας Ναός.— Τῇ Κυριακῇ 2 Ἰανουαρίου (ν. ἡ.) ἐν ὅλαις ταῖς Ἐπισκοπιαναῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἀμερικῆς ἀνεπέμφθησαν δεήσεις ὑπὲρ ἀποδόσεως εἰς τοὺς δικαιούχους τοῦ Μεγάλου Ναοῦ τῆς Α. Σ. Ἡ πρωτοβουλία ἀνήκει εἰς τὴν ἐργαζομένην ἐκεῖ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν σχέσεων τῆς Ἀγγλικανικῆς μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Συνοδικὴ Ἐπιτροπεία Ἀμερικῆς.— Ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου παρακαλοῦντος τὴν Μ. Ἐκκλησίαν ὅπως ἐμποδισθῇ ἡ ἀθρόα μετανάστευσις εἰς Ἀμερικὴν Ἰερῶν, καθόσον αἱ ἱερατικαὶ θέσεις εἶναι ἤδη πλήρεις. Ἀνετέθη εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν τῆς Ἰ. Συνόδου ὅπως κοινοποιήσῃ τὸ τηλεγράφημα τοῦ ἁγίου Ροδοστόλου πρὸς τὰς Μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ὑπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

# ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς † ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. Γεδεών



Διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιδῆς καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

Λογοκρισία

## ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΓΕΝΕΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ

(συνέχεια ἀπὸ τοῦ 2ου φύλλου)

Τὰ γεγονότα τῶν ζοφερῶν τούτων διηγείται μὲν ὁ Ρῶσος καθηγητὴς ἐν ἐκτάσει ὑστερον, ἐν ἄλλῃ ἀκολουθίᾳ λόγου, κρίνομεν ὅμως ἡμεῖς καλὸν νὰ παρέλθωμεν ἐν σιγῇ, ὡς ἥκιστα οἰκοδομητικὰ καὶ σύμφωρα πρὸς ὃν ἐν τῇ ἀναγραφῇ ταύτῃ ἀφορῶμεν σκοπὸν, οὐ μόνον διὰ τὴν φύσιν τῶν γεγονότων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ποιότητα προσώπων κινῶν ἐκ τῶν δρώντων τότε, καὶ τούτων οἰκείων, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, οἵτινες ἔχουσι μὲν πάντοτε καὶ πανταχοῦ ὁμόφρονες καὶ ὁμοτρόπους, ἀλλ' ὑπὸ τινος ὄψεως καὶ εἰς περιστάσεις τινὰς παρέχουσι πλείονας καὶ εὐπροσδέκτους ἀφορμὰς εἰς τοὺς θέλοντας ἀφορμὰς πρὸς δυσφημίαν οὐ φέρουσιν ὀνόματος, τὸ ἐπ' αὐτοῖς δὲ θὰ συνετέλουν εἰς τὴν σύγχυσιν καὶ ἀνατροπὴν τῶν πάντων, καὶ θεσμῶν ἱερῶν καὶ συστημάτων ὑπερτίμων, ἐὰν μὴ ἀντίροπον εὑρισκόν τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν τῶν χρησιωτέρων στοιχείων τῆς ὁλότητος, καὶ παρὰ ταῦτα καὶ ὑπὲρ ταῦτα μὴ προσέκρουον πρὸς τὴν πατρικὴν τοῦ Κυρίου πρόνοιαν τὴν ἀοράτως ἐνεργοῦσαν, καὶ τὰ μάλιστα ἔκτροπα ἐνεργήματα, ἧτῶν ἀνθρώπων μετατρέπουσαν εἰς καλόν τι καὶ σωτήριον.

Ἐν τοῖς μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοῦ Μαλισέβικη δημοσιευθεῖσιν ἐνταῦθα περὶ τῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰς πρώτας γενεὰς μετὰ τὴν ἄλωσιν, ὁ λόγος ἦτο περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς περιελθούσης ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν καὶ ὑποστάσης τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς. Οὐχ ἦττον ἀξιόλογα καὶ εἰς τὰς παρούσας πρὸς ἡμᾶς βλέψεις καὶ ἐνεργείας τῶν ἀπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας διδακτικὰ εἶναι ὅσα ὁ αὐτὸς Ρῶσος συγγραφεὺς ἐπιφέρει ἐφεξῆς καὶ περὶ τῶν κινδύνων τῶν ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου ἀπειλησάντων τῇ αὐτοτελείᾳ καὶ ἀκεραιότητι τῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, παντοιοτρόπως δελεασθείσης ἢ ἐπηρεασθείσης ὑπ' ἐκείνων καὶ πρό-



Ἐπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

τερον μὲν ἦδη, καὶ πολὺ πρὸ τῆς ἀλώσεως, μάλιστα δὲ μετὰ τὴν ἄλωσιν, καὶ οὐ μόνον ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς χώραις ταῖς διατελούσαις ὑπὸ λατινικὴν κυριαρχίαν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ὑπὸ τουρκικὸν ζυγὸν περιελθούσαις.

Τὰ φαινόμενα, λέγει, ἄτινα ἐξητάσαμεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πατριαρχείου Κων]πόλεως, μᾶλλον καὶ ἥτιον ἐπανελαμβάνοντο ἐν ταῖς μητροπόλεσι καὶ ταῖς ἐπισκοπαῖς τοῦ εὐρέος πατριαρχικοῦ θρόνου. Ὑποδείξαντές τινα τούτων ἐν αὐτῇ τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πατριαρχείου Κων]πόλεως, νομίζομεν περιττὸν νὰ εἰπωμέν τι πλέον, προτιθέμενοι νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς Ἐκ]ρίας ἐν ἀπάσῃ τῇ περιοχῇ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου. Μᾶλλον δὲ θέλομεν ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν εἰς τὰς τύχας τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἐν ἐκείναις ταῖς ἑλληνικαῖς χώραις, ὅσαι εὐθύς μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Βυζαντίου δὲν ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, ἀλλ' ἔμειναν καὶ ἐπὶ πολὺ ἔτι ἔμεινον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Λατίνων, ἐκκλησιαστικῶς δὲ κατὰ μέγα μέρος ἀνήκον εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Καὶ ἐνταῦθα εἶχεν ἡ Ἐκκλησία τὸν ἀγῶνα αὐτῆς, ἀλλ' ἀγῶνα ἑτέρας φύσεως, ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τῆς ὀρθόδοξίας κατὰ τῶν ἐπηρεϊῶν τῆς λατινικῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς προπαγάνδας. Ὁ διάσημος ἱστορικὸς, θεολόγος καὶ διπλωμάτης τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ καὶ συνάμα φιλέλληνας καρδινάλιος Αἰνίας Σιλουῖος Πικκολόμινος, σύγχρονος ὢν τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου, θρηνῶν αὐτὴν λέγει· ὦ εὐγενὴς Ἑλλάς, ἰδοὺ νῦν ἐπέστη τὸ τέλος σου, ἦλθεν ἦδη ὁ θάνατός σου ( ). Οὕτως ἐνόμιζον οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλ' οὐχὶ μάτην οἱ πιστεύοντες Ἕλληνας ἔστρεψαν τὴν διάνοιαν εἰς τὰς ἀνεξερευνητοὺς βουλὰς τῆς προνοίας, ἥτις καὶ τὸ κακὸν μετατρέπει εἰς ἀγαθόν. Ἐὰν μετὰ τὸ 1204 δὲν ἐπικολούθει εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ 1453, τότε οἱ Ἕλληνας ὡς ἔθνος θὰ ἐξηφνίζοντο ἀπὸ τῆς ἱστορίας. «Οὕτως ἐκφράζεται

εἰς σύγχρονος ἱστορικὸς τῆς νέας Ἑλλάδος (\*). Ἴσως εἶναι ἡ ἐκφρασις ὑπερβολικὴ, ἀλλὰ μετέχει καὶ ἀληθείας.

Ἀπὸ τοῦ διχασμοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡ Ρώμη δὲν ἔπαυσεν ἐπιθυμοῦσα τὴν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς ἔνωσιν, οὐχὶ ὅμως ἦν καθιέρωσεν ἡ ἀρχαία ἐκκλησία, ἀλλ' οἷαν ἐφαντάζετο αὐτὴ, θεωροῦσα ἑαυτὴν τὸ κέντρον τῆς καθόλου ἐκκλησίας καὶ προσπαθοῦσα νὰ μεταποιήσῃ αὐτὴν εἰς πνευματικοκοσμικὴν βασιλείαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Πάπα. Οἱ Ἕλληνες ὄντες πρωτοστάται τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, κατέχοντες τὰ πάνσεπτα μνημεῖα καὶ τὰς παράδοσεις τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας, ἐνδοξοὶ ἐπὶ τοῖς μεγάλοις πατράσι καὶ ταῖς οἰκουμενικαῖς συνόδοις, ἀπάντων εἰς τὰς ἀξιώσεις ταύτας οὐ μόνον δι' ἐντόνων διαμαρτυριῶν, ἀλλὰ καὶ ἐλέγχοντες τὴν Ρώμην ἐπὶ παρανομίαις, ἀπεστέρον αὐτὴν καὶ τοῦ δικαιοματος ἐκείνου διὰ τὴν θέσιν ἐκείνην, ἣν εἶχεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Ἡ Ρώμη διανοεῖτο δεδαίως νὰ ὑποτάξῃ ἑαυτῇ τὴν Ἀνατολὴν, παρεξηγοῦσα τὸ ἱερὸν λόγιον «ἀνάγκασον εἰσελθεῖν». Οὕσα ἰσχυρὰ, πλουσία καὶ ἀρχουσα πολυαριθμῶν καὶ ἰσχυρῶν ἐθνῶν τῆς Ἀύσεως περιέμενε μόνον εὐκαιρίαν ἵνα ὡς πρὸς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ δὴ τὸ ὑπὲρ πάν μιστῶν αὐτῇ Βυζάντιον νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ τοῦ Κάτωνος· Carthagenem esse delendam. Παρουσιάσθη δὲ ἡ εὐκαιρία αὕτη κατὰ τὰς σταυροφορίας· καὶ κύριος μὲν αὐτῶν σκοπὸς ἦτο ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ἀγίων τόπων, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ παπισμοῦ ἔλεγον καὶ λέγουσιν, ὅτι εἰς τὰς ὑψίστας τῆς προνοίας βουλὰς σκοπὸς αὐτῶν ἦτο νὰ πλήξωσι τοὺς σχισματικοὺς Ἕλληνας ἵνα προπαρασκευασθῇ ἡ ὁδὸς εἰς τὴν ἐφ' ὅλης τῆς Ἀνατολῆς κυριαρχίαν τῆς Ρώμης (\*\*). Τὰ γεγονότα ὑποστηρίζουσι τὴν γνώμην ταύτην, οὐχὶ ὅμως τῆς προνοίας, ἀλλὰ

(\*) K. Mendelson Bartholdy: Geschichte Griechenlands von der Eroberung Konstantinopels. σελ. 2. Leipzig 1870.

(\*\*) Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐπανελάβε πανδημῶς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Παρισίων καὶ Καρδινάλιος Sibur ἐν τῇ ποιμαντορικῇ αὐτοῦ ἐπιστολῇ 1853 ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἀνατολικοῦ πολέμου.

(\*) Oratio de Constantinopolitana clade et de bello contra Turcos congregate: ἐπιστολ. 135 καὶ 155 ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Πίου τοῦ Β' (Αἰνίου Σ. λ.) ἀπάντων σελ. 678 - 689. 417—18, ἐν Βασιλείᾳ 1551.

τῶν παπιστῶν. Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς ἐξουσίας τῶν πρώτων σταυροφόρων ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἐν τῇ Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ Λατῖνοι ἐπίσκοποι ἤρπασαν τὰς ἑδρας τῶν ὀρθοδόξων πατριαρχῶν καὶ ἐπισκόπων, οὗτοι δὲ ἠναγκάσθησαν νὰ ζητήσωσι καταφύγιον ἐν Κων]σταντινουπόλει, ὅθεν οἱ διάδοχοι αὐτῶν δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἑδρας αὐτῶν πρὶν ἢ περιῆλθον πάλιν οἱ ἄγιοι τόποι ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τῶν Λατίνων εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Μωαμεθανῶν. Οἱ σταυροφόροι μάλιστα τῆς τετάρτης σταυροφορίας δὲν ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀπωτέρω Ἀνατολήν, ἀλλὰ νυκτὸς ὡς ληστὰὶ κατέλαβον τὴν Κων]πολιν καὶ ἵδρυσαν αὐτόθι λατινικὴν αὐτοκρατορίαν. Κατ' ἀρχὰς οἶονεὶ μὴ εὐχαριστημένος ἀπὸ τῆς ἐκβάσεως τῆς ἐκστρατείας ταύτης ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος Γ' ὅμως ἐσπευσε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ γεγονός, θεωρήσας δὲ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν κατακτηθεῖσαν, ἀνενέωσε τὸ σύστημα τῶν τεσσάρων πατριαρχείων, οὐχὶ ὅμως ἑλληνικῶν, ἀλλὰ λατινικῶν ἐπὶ προδῆλφ προσδοκίᾳ ὅτι μετὰ τὴν Κων]πολιν θὰ ὑποταγῇ τῷ λατινισμῷ καὶ ἅπασα ἡ Ἀνατολή. Ἀλλ' ἡ Πρόνοια δὲν ἐνέκρινε νὰ πραγματοποιηθῶσιν αἱ προσδοκίαι αὗται. Τῷ 1261 ἡ ἑλληνικὴ αὐτοκρατορία ἐγκατεστάθη ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, καὶ οἱ πανηγυρίζοντες Ἕλληνες ἐνεκαινίασαν τὴν πρωτεύουσαν τὴν ὑπὸ τῶν λατίνων βεβηλωθεῖσαν. Ἀλλ' ἡ νέα ἐν Βυζαντίῳ αὐτοκρατορία δὲν εἶχε μέλλον, ὡς κατελάμβανον καὶ οἱ ὀξυδερκέστεροι τῶν ἐλλήνων, ὡς μὴ δυναμένη νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ὑπὸ τῶν Λατίνων διαλυθεῖσαν ἐνότητα τῆς προτέρας αὐτοκρατορίας, διαλυθείσης εἰς μικρὰ κρατίδια ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ, οὐδὲ ἠδύνατο πλέον νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἐνότητα τῶν ἐλλήνων, οἵτινες καὶ αὐτοὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἐμελλον νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν, βαθμηδὸν ἀποβάλλουσαν καὶ τὸν πληθυσμὸν αὐτῆς σὺν τῇ ἀλλεπαλλήλῳ ἀπωλείᾳ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους. Ἀσφαλέστερος προστάτις τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ τῆς πνευματικῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐλλήνων ἐγένετο ἡ Ἐκκλησία. Ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς ἐξηκολούθουν ἐπικρεμάμενοι νέοι κίνδυνοι ἀπὸ τῆς Λατινικῆς προπαγάνδας.

(ἔπεται συνέχεια)

## ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

### Α'. Διοικητικὰ ἔργασια.

Ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος συνεκρότησε κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1920 ἐν ὄλφ 115 διοικητικὰς συνεδρίας, συσκεφθεῖσα καὶ ἀποφασίσασα ἐπὶ ζητημάτων διοικητικῆς φύσεως, ἀφορώντων ἰδιώτας, σωματεῖα, κοινότητας, ἐπαρχίας καὶ γενικωτέρας ἐκκλησιαστικὰς καὶ ἐθνικὰς ὑποθέσεις.

Συνῆλθεν ἐπίσης εἰς κοινὰς συνεδρίας μετὰ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου διὰ πολλὰ γενικωτέρας ἐθνικῆς φύσεως ζητήματα.

Εἰσήχθησαν ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου διοικητικῆς φύσεως ἔγγραφα ἐν ὄλφ:

- |  |      |
|--|------|
| 1) Γράμματα, ἐκθέσεις καὶ τηλεγραφήματα Μητροπολιτῶν, Ἐπισκόπων καὶ ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων       | 1796 |
| 2) Αἰτήσεις, ἐκθέσεις Κοινοτήτων καὶ Σωματείων τῶν ἐνταῦθα καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις             | 143  |
| 3) Ἐκθέσεις καὶ αἰτήσεις Μονῶν καὶ Μετοχιῶν  | 44   |
| 4) Αἰτήσεις ἰδιωτῶν  | 139  |
| 5) Ὑπομνήματα, ἐκθέσεις, σημειώματα καὶ ἀποσπάσματα διαφόρων Πατριαρχικῶν γραφείων καὶ ἐπιτροπῶν | 122  |
| 6) Τεσκερέδες καὶ κλήσεις  | 1    |
| 7) Ἐγγραφα Ἀρμοσπειῶν καὶ διαφόρων Προξενικῶν τμημάτων   | 153  |
| 8) Γράμματα Ἀυτοκεφάλων Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν  | 61   |
| 9) Ἐγγραφα διαφόρων θρησκευτικῶν Κέντρων καὶ Κυβερνήσεων   | 33   |
| 10) Ἐγγραφα Κοινοτ. ἐν τῷ ἐξωτερικῷ  | 25   |

Ἐπετράπησαν καὶ ἀνεγνωρίσθησαν γάμοι κατ' ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν καὶ ἐπιείκειαν διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἐν τοῖς πρακτικοῖς λόγους: Ἐξ αἵματος 24, ἐξ ἀγχιστείας 27.

Ἀνεκήρυξεν εἰς ἐξαρχίαν τὴν Κοινότητα Κερασσοῦντος, θεῖσα αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἄμεσον πνευματικὴν διοίκησιν Πατριαρχικοῦ ἐξάρχου.

Διόρισε ἕξ τοποτηρητὰς (δύο Μητροπολίτας, ἓνα Ἐπίσκοπον, δύο Πρωτοσυγκέλλους, ἓνα Ἀρχιμανδρίτην πρὸς διοίκησιν χηρευουσῶν ἐπαρχιῶν (Ἐφέσου, Κρήτης, Σισανίου, Γρεβενῶν καὶ Ἐλευθερουπόλεως) καὶ καθήρεσε 4 κληρικούς (δύο ἱερεῖς, δύο διακόνους).

Κατὰ τὸ 1920 ἀπέθανον ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης πρ. Κων]πόλεως Γερμανὸς ὁ Ε΄, καὶ οἱ Μ]ται Ἐφέσου Ἰωακείμ, Κρήτης Εὐμένιος, Σισανίου Ἱερόθεος, Μαρωνείας Μελισσηνὸς, Προικοννήσου Νικόδημος.

### Β'. Δικαστικὰ ἔργασια.

Ἡ ἱ. Σύνοδος κατὰ τὸ ἔτος 1920 συνήλθεν ἐν ὄλῳ εἰς 36 δικαστικὰς συνεδρίας. Εἰσήχθησαν ἐνώπιον αὐτῆς 49 ὑποθέσεις, ἐξ ὧν 36 ἐφέσεις, 7 ἀνακοπαί, 3 ἀναψηλαφήσεις καὶ 3 ἐπ' ἀναφορᾷ αἰτήσεις περὶ ἀναγνωρίσεως γάμου.

#### α'. Ἐφέσεις:

4 ἐκ τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐν ἐκδικάσει διατελοῦσαι καὶ 33 κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑποβληθεῖσαι ἦτοι ἐν ὄλῳ 36 ὡς ἑξῆς:

24 περὶ διαζεύξεως: (15 Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πα]χείων, 4 τῆς Μ]λεως Χαλκηδόνας, 3 τῆς Μ]λεως Σμύρνης, 1 τῆς Μ]λεως Πισιδείας καὶ 1 τῆς Μ]λεως Δαρδανελλίων).

3 περὶ ἀκυρώσεως γάμου: (2 Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πα]χείων καὶ 1 τῆς Μ]λεως Δέρκων)

2 περὶ λύσεως μνηστείας: (1 Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πα]χείων καὶ 1 τῆς Μ]λεως Ἀγκύρας).

7 περὶ διατροφῆς: (5 Πνευμ. Δικαστηρίου τῶν Πα]χείων, 1 τῆς Μ]λεως Χαλκηδόνας καὶ 1 τῆς Μητροπόλεως Δέρκων).

Ἐξ αὐτῶν διεγράφησαν:

1 περὶ διαζεύξεως Πνευμ. Δικαστηρίου τῶν Πα]χείων. 1 περὶ διαζεύξεως τῆς Μ]λεως Σμύρνης. 1 περὶ διαζεύξεως τῆς Μ]λεως Πισιδείας.

Διατελοῦσιν ὑπὸ ἐκδίκασιν:

1 περὶ διαζεύξεως τῆς Μ]λεως Χαλκηδόνας.

Ἐξεδικάσθησαν:

12 περὶ διαζεύξεως τοῦ Πνευμ. Δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων.

6 περὶ διατροφῆς τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων.

2 περὶ ἀκυρώσεως γάμου τοῦ Πνευμ. Δικαστηρίου τῶν Πα]χείων.

1 περὶ λύσεως μνηστείας τοῦ Πνευμ. Δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων.

3 περὶ διαζεύξεως τῆς Μ]λεως Χαλκηδόνας.

1 περὶ διατροφῆς » » »

1 περὶ ἀκυρώσεως γάμου τῆς Μ]λεως Δέρκων.

1 περὶ διατροφῆς » » »

2 περὶ διαζεύξεως τῆς Μ]λεως Σμύρνης.

1 περὶ λύσεως μνηστείας τῆς Μ. Ἀγκύρας.

1 περὶ διαζεύξεως τῆς Μ]λεως Δαρδανελλίων, ἦτοι 22.

#### β'. Ἀνακοπαί:

1 περὶ ἀκυρώσεως γάμου (μετὰ τριτακοπιῆς) ἐν ἐκκρεμότητι ἀπὸ τοῦ 1919 ἐπὶ ἐφέσεως.

1 περὶ λύσεως μνηστείας ἐπὶ ἐφέσεως.

4 περὶ διαζεύξεως » »

1 περὶ » ἐπὶ ἀναψηλαφήσεως ἅπασαι ἐκδικασθεῖσαι.

#### γ'. Ἀναψηλαφήσεις:

3 περὶ διαζεύξεως ἐκδικασθεῖσαι.

#### δ'. Ἐπ' ἀναφορᾷ αἰτήσεις:

3 περὶ ἀναγνωρίσεως γάμου ἐκδικασθεῖσαι.

#### ε'. Διάφορα ἔγγραφα:

3 Γράμματα ἀρχιερέων.

3 αἰτήσεις περὶ ἐκδόσεως διαζευκτηρίων.

18 ἀφόρου ὕλης αἰτήσεις (φύσεως δικαστικῆς)

1 ἀπόσπασμα Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου.

## ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ  
κατὰ τὸ ἔτος 1920

Τὸ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὸ ἔτος 1920 συνεκρότησε τεσσαράκοντα καὶ μίαν (41) συνεδρίας, καθ' ἃς ἐξεδίκασε τὰς τε ἐκ τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐκκρεμείας διαφόρου ὕλης ἀγωγὰς καὶ αἰτήσεις ἀνερχομένας εἰς 128

καὶ τὰς ἐνώπιον αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑποβληθείσας ἀγωγὰς καὶ αἰτήσεις, ἧτοι

Α') Ἀγωγὰς περὶ διαζεύξεως ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρὸς 94

Β') Ἀγωγὰς περὶ διαζεύξεως ἐξ ὑπαιτιότητος γυναικὸς 94

Γ') Ἀγωγὰς περὶ παρακολουθήσεως 4

Δ') » » ἀκυρώσεως γάμου 5

Ε') » » διατροφῆς κτλ. 45

Σ') » » διαλύσ. μνηστείας κτλ. 15

Ζ') Ἀνακοπὰς 7

Η') Ἀναψηλαφήσεις 2

Θ') Αἰτήσεις περὶ ἀναγνώρισεως γάμου 10

Ι') Αἰτήσεις περὶ νομιμοποιήσεως ἢ παραμονῆς τέκνων 15

ΙΑ') Αἰτήσεις διαφόρου ὕλης καὶ κλήσεις 126

ΙΒ') Διαζευκτηρίων 88

623

## Α'. Ἐξεδικάσθησαν:

α') Ἀγωγὰι περὶ διαζεύξεως ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρὸς 70

β') Ἀγωγὰι περὶ διαζεύξεως ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς γυναικὸς 88

γ') Ἀγωγὰι περὶ παρακολουθήσεως 1

δ') » » ἀκυρώσεως γάμου 2

ε') » » διατροφῆς 35

στ') » » μνηστείας 10

ζ') Ἀνακοπὰι 6

η') Ἀναψηλαφήσεις 2

θ') Αἰτήσεις περὶ ἀναγνώρισεως γάμου 8

ι') » » νομιμοποιήσεως τέκνων 10

232

Ἐφ' ὧν καὶ ἐξεδόθησαν ἰσάριθμοι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις.

## Β'. Συνεβιβάσθησαν ἢ διεγράφησαν:

α') Ἀγωγὰι περὶ διαζεύξεως ἐν γένει 20

β') Περὶ ἀκυρώσεως γάμου 2

γ') Περὶ διατροφῆς 10

δ') Περὶ παρακολουθήσεως 2

ε') Περὶ μνηστείας 4

στ') Ἀνακοπὰι 1

ζ') Αἰτήσεις περὶ ἀναγνώρισεως γάμου 1

η') Αἰτήσεις περὶ νομιμοποιήσεως τέκνων 1

41

θ') Ἐπερωτώθησαν αἰτήσεις διαφόρου ὕλης 126

ι') Ἐν ἐκδικάσει εὐρίσκονται διαφόρου ὕλης ἀγωγὰι 45

ια') Ἀνεέργητοι καὶ τελευταίως ὑποβληθεῖσαι ἀγωγὰι διαφόρου ὕλης 91

ιβ') Ἐξεδόθησαν διαζευκτήρια γράμματα 88

391

Ἐν ὅλῳ 623

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ Διαμαρτυρία τῶν ἀρχιερέων πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Κέντρον διὰ τὸ περὶ παραιτήσεως τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου διάβημα ἐκρίθη ἀπὸ γε τύπου καὶ οὐσίας ἐπίμεμπτος. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον διότι οὔτε ἐπετρέπετο αὐτοῖς κανονικῶς νὰ συγκροτήσωσιν ἐν Ἀθήναις οἶονεὶ ἐπιτροπὴν καὶ διὰ τηλεγραφημάτων οἶονεὶ ἐγκυκλίων πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς τοὺς ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον εἰσέτι ἐξαρτωμένους νὰ ζητῶσιν ὅπως ἀνατεθῇ αὐτοῖς ἡ πληρεξουσιότης πρὸς διαμαρτυρίαν κατὰ τῆς στάσεως τῶν Πατριαρχείων, οὔτε νὰ βιάζωσιν ὀρχιερεῖς ἵνα ὑπογράψωσιν ἔγγραφα πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν οὔτε νὰ θέτωσιν ὑπογραφὰς αὐτῶν καὶ τηλεγραφήματα ἀφοῦ οὐδεμίαν πρὸς τοῦτο εἰδικὴν ἐντολὴν εἶχον ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων. Ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲ διότι ὄφειλον νὰ γνωρίζωσιν ὅτι τὴν κατεύθυνσιν τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων διαχειρίζεται ὑπευθύνως τὸ Ἐθνικὸν Κέντρον. Μόνον δὲ προσωπικὴν γνώμην ἠδύναντο καὶ δύνανται εἰς ἕκαστος ἰδιαίτερος νὰ διατυπώσωσιν οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί. Διὰ τοὺς ἀνω-

τέρω λόγους δηλοῦται συνοδικῶς τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς, τοῖς ὑπογράψασι τηλεγραφήματα καὶ γράμματα ὅτι ἡ προᾶξις των πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκρίθη ἐπίμεμπτος καὶ συνιστᾶται αὐτοῖς νὰ μεταβῶσιν, ὅσοι δύνανται, εἰς τὰς ἐπορχίας των.

**Ἱ. Μητρόπολις Δαρδανελλίων.** — Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δαρδανελλίων κ. Εἰσηναῖος ὑπέβαλεν ἔκθεσιν, δι' ἧς ἐκτιθεῖς διὰ μακρῶν τὴν ἀπὸ ἀπόψεως πληθυσμοῦ, ἐκπαιδευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς κατάστασιν μιᾶς ἐκάστης Κοινότητος τῆς οἰκείας ἐπαρχίας πρὸ τοῦ πολέμου καὶ μετ' αὐτὸν, ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην μιᾶς γενναίας οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ὅποτε οὕτως καὶ πάλιν θὰ ἠδύνατο νὰ προαχθῆ.

**Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν μετατοπιθέντων προσφύγων.** — Ἐγκρίσει καὶ τοῦ ἐντίμου Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν προσφύγων κατέθηκε τὴν ἐντολὴν αὐτῆς. Ἰδρῦθη δὲ ἐν τῇ Ὑπάτῃ Ἑλληνικῇ Ἀρμοστείᾳ Γραφεῖον περιθάλψεως προσφύγων, τὸ ὁποῖον ὅμως θὰ διατηρῆ τὰ ἐν Γαλατᾷ ἄχρι σήμερον λειτουργοῦντα γραφεῖα.

**Θεολογικὴ Ἀκαδημία.** — Ἐνεκρίθη ὁ προῦπολογισμὸς καὶ τὸ ὠρολόγιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, ἀνετέθη δὲ εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κυζίκου καὶ Τυρολόης καὶ τοῦ Ἐλεγκτοῦ τῶν Πατριαρχείων κ. Σαραφιανοῦ νὰ ἐξελέγξῃ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ ὅσων ἄλλων ἐτῶν δὲν ἔχουσιν ἐξελεγχθῆ.

**Ἐκκλησ. εὐαρέσκεια.** — Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ προέδρου τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἐθνικοῦ Ὁρφανοτροφείου τῶν θηλέων Σινιόσογλου, Σεβ. Μητροπολίτου Ἀγκύρας ὁ οἶκος Σινιόσογλου ἀνέλαβε καὶ ἐφέτος νὰ καλύψῃ τὸ ἐκ 5000 λιρῶν ἔλλειμμα τοῦ ἐν λόγῳ καθιδρύματος. Ἐφ' ἧς ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἐκφρασθῆ εἰς τὸν ὡς ἄνω φιλογενῆ οἶκον ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

**Ἡ νέα Συνδιάσκεψις καὶ ὁ ἀλύτρωτος ἑλληνισμὸς.** — Κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίαν τῶν Δ. Σωμάτων, ἐνεκρίθη ἡ ἀποστολὴ εἰς Λονδῖνον Ἐπιτροπῆς ἐκ τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ, καὶ τῶν Ἐθν. Συμβούλων κ. κ. Ἀγγέλου Ἰωαννίδου καὶ Παύλου Καραθεοδωρῆ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐνεργήσῃ παρὰ τῇ Συνδιασκέψει ὑπὲρ τῶν δικαίων τοῦ ἀλυτρώτου ἑλληνισμοῦ. Τὴν ἐπιτροπεῖαν θὰ συνοδεύσῃ ὁ Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου διάκονος κ. Γερμανός.

**Δῶρον τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας.** — Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιδώσῃ εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας πολύτιμον εἰκόνα τῆς Θεοτόκου.

**Δῶρον εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας κ. Randall.** — Ἐπίσης ἀπεφασίσθη νὰ προσενεχθῆ Ἐγκόλπιον πολύτιμον εἰς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας ὡς δῶρον ἀπὸ μέρους τοῦ Οἴκου Πατριαρχείου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐνεργεῖαις κατέβαλε.

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

### Πνευματικὸν Δικαστήριον

#### Κ λ ῆ σ ε ς

Ἀριθ. Πρωτ. 9685

Ἡ Ἀγγελικὴ Δημητρίου Σηλιώτου, τὸ γένος Τερπάνδρου Ροζακκοπούλου, χριστιανὴ ὁρθόδοξος, ὑπήκοος ἑλληνίς, τέως κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως (Γαλατᾶ), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9.30 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Δημητρίου Ἀθ. Σηλιώτου χριστιανοῦ ὁρθοδόξου, ὑπήκουου Ἑλληνοσ, ὑπαλλήλου, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως (Γαλατᾶ Ἑσκή Γιομουκ ἀρ. 40) ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' ὑτῆς ἀγωγῆς ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ἰαχυδρομοῦ».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 18 Δεκεμβρίου 1920.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1920

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενταμίν

1

Ὁ Ἀ' Γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Α. Χαμουδέπουλος

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

## ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 240

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 230 καὶ ἡμερομ. 14 Δεκεμβρίου 1920 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης Βέρας Εὐγένιεβνας Πριχόδκω, τὸ γένος Ἐλσνερ, κατὰ Ἰωάννου Παύλοβιτς Πριχόδκω),

## Δ ε ἰ ἄ τ α ὕ τ α

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 156, 201 καὶ 207 τῶν Πηχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον κατὰ πλειψηφίαν,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 7303 καὶ ἡμερομηνίαν πρωτοκολλήσεως 15 Σεπτεμβρίου 1920 ἀγωγὴν τῆς Βέρας Εὐγένιεβνας Πριχόδκω, τὸ γένος Ἐλσνερ κατὰ Ἰωάννου Παύλοβιτς Πριχόδκω, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκ. Ἀληθείας» «Βοσπόρου», καὶ «Πρὸς δε Σουὰρ», καὶ

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον ὡς τε ἐρημοδικήσαντα καὶ ὡς ἠττηθέντα ἐν τῇ δίκῃ εἰς τὴν καταβολὴν πάντων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια χίλια τριάκοντα ἕξ (ἀρ. 1036) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος, ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐκρίθη, καὶ ἀπεφασίσθη τῇ 14 Δεκεμβρίου 1920, ἀπηγγέλθη δὲ τῇ 21 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 13 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενεζμὴν

2

Ὁ Α' γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Χαμουδόπουλος

## Κλῆσις

Ἄριθ. Πρωτ. 202

Ὁ Θωμᾶς Μιχαηλίδης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως κάτοικος Γαλατᾶ, (Κων]πόλεως), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ἐλισάβετ Θ. Μιχαηλίδου, τὸ γένος Δημητρίου Καραγιάννη, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπήκουου ὀθωμανῆς, κατοίκου Γαλατᾶ (Κων]πόλεως), ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλήσις δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 13 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Ἰωακείμ

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΤΟ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΡΤΙΩΣ ΠΛΟΥΤΙΣΘΕΝ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΙΝ

ΓΑΜΗΛΙΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΩΝ, ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΩΝ, ΔΙΠΛΟΥΠΩΝ,

ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΝΕΚΡΩΣΙΜΩΝ ΚΤΛ.

ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΤΑΧΥΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΙΑ

ΕΥΘΗΝΙΑ

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΕΛΦΟΕΙΑ

## ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς + ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντής καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. Γεδεών



Διευθυντής καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιάδης καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

### ΤΑ ΔΙΑΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ὁ ἐγχώριος τουρκικὸς τύπος ἠσχολήθη πολὺ κατ' αὐτὰς μὲ τὰ διαβήματα τῶν Πατριάρχων τὰ ὁποῖα ἐπέκρινε καὶ κατέκρινεν ἀφειδῶς· εἶνε εὐεξήγητος ἢ ἐκστρατεία αὕτη· χαίρει τις δι' ὅ,τι κατακτᾶ, καὶ λυπεῖται δι' ὅ,τι χάνει, καὶ μαίνεται κατ' ἐκείνου ὅστις ἢ τὸν ἀφαιρεῖ ὅ,τι κατέχει ἢ συνεργεῖ εἰς τὸ νὰ τὸν ἀφαιρεθῆ. Δὲν θέλομεν νὰ κακίσωμεν τοὺς ἐκστρεφόντας ἐναντίον τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου· ἐπιθυμοῦμεν μόνον νὰ τοῖς παρατηρήσωμεν ὅτι, ἐὰν ἔχωσι δίκαιον κατ' ἀρχὴν νὰ καταφέρωνται ἐξ αἰτίας τῶν πατριαρχικῶν διαβημάτων, ἢ καταφορὰ τῶν αὐτῆ πρόπει ἀκεραία νὰ στραφῆ ἐναντίον τῶν ἰδικῶν των καὶ μόνων, διότι αὐτοὶ μὲ τὰς ἰδίας των χειρὰς ὑπέσκαψαν τὰ θεμέλια τοῦ

Κράτους των καὶ συνεσώρευσαν ἐρείπια ἐπὶ ἐρείπιων. Δύναται περὶ τούτου νὰ βεβαιώσῃ ἡμᾶς καὶ αὐτοὺς ἡ ἱστορία.

Ἄν συμβουλευθῶμεν ἀπροκατάληπτοι τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτικοῦ των βίου· ἀφ' ἐνὸς καὶ τὴν ἱστορίαν ἐξ ἄλλου τῆς ἀλλεπαλλήλου ἀνεξαρτησίας τῶν διαφόρων ὑπ' αὐτοὺς λαῶν, ἂν ἐμβαθύνωμεν τόσον εἰς τὴν μίαν ὅσον καὶ εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἀναλύσωμεν ὅλας τὰς ἐπὶ μέρους των ἐκδηλώσεις, θὰ εὕρωμεν δικαιολογημένον ἀρκούντως τὸν ἰσχυρισμὸν ἡμῶν. Ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης θὰ ἐξαχθῆ συμπέρασμα ἀδιαφιλονείκητον ὅτι αἰτία ὄλων τῶν ἐξεγέρσεων καὶ ἐπαναστάσεων τῶν ὑποδούλων κατὰ τῶν κυρίων ἦσαν αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι, καὶ ὁ λόγος ἢ τεραστία διαφορά, ἢ ὁποῖα τοὺς ἐχώριζεν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως· ἐν τῇ διαφορᾷ ταύτῃ—διαφορᾷ πολυμερεῖ—ἐδράζεται ἡ ἀντίθεσις εἰς βαθμὸν ἀπόλυτον καὶ ἀσυμβίβαστον μεταξὺ

αὐτῶν καὶ ἐκείνων· κατὰ ταῦτα αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀναστατώσεις καὶ οἱ μεγάλοι ἀκρωτηριασμοὶ τοῦ ἄλλοτε ἀχανοῦς Κράτους ἦσαν ἀναπότρεπτοι, ἦσαν μοιραῖοι. Οἱ ὑπ' αὐτὸ ἑτερόφυλοι καὶ ἑτερόθρησκοι λαοὶ διεπίστωναν ἐμπειρικῶς τὸ ἀγεφύρωτον χάσμα τὸ χωρίζον αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἄρχουσαν φυλὴν· ἠσθάνοντο πόσον ἐπίεζε τὴν ψυχὴν τῶν ἢ μεταξὺ τῶν δύο ἀντίθεσις, καὶ ἐπεζήτουν πάσῃ δυνάμει τὴν ἀπολύτρωσιν αὐτῶν, ὡς μέσον δὲ σωτηρίας εὕρισκον τὴν ἠθικῶς ἔννομον ἐξέγερσιν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐρρίπτοντο εἰς ἀγῶνας ἀφαντάσιως τραχεῖς καὶ ἀνίσους, ἀλλ' ἀγῶνας ἠθικοὺς καὶ δικαίους· καὶ ὡς τοιοῦτοι ὑπῆρξαν ἀγῶνες ἐπιτυχεῖς· ἢ συναίσθησις τῆς ἱερότητος τῶν ἀνθρωπίνων δικαίων τῶν ἐγέννα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἠθικῶς δυνάμεις κολοσσιαίας, τὰς ὁποίας ἢ ὑλικὴ βία, ὅσον σκληρὰ, ὅσον ὠργανωμένη καὶ ἂν παρουσιάζετο, ἦτο ἀνίκανος νὰ καταβάλῃ. Ὅλοι αἱ μέχοι τοῦδε ἐξεγέρσεις εἶχον πάντοτε τὰ ἴδια αἰτία καὶ τὰ ἴδια ἀποτελέσματα· ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ἀμετάβλητος ἢ ἀπὸ μέρους τῶν κρατούντων πολιτικῇ, εἶνε μοιραῖον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ ἀντίδρασις. Εἶνε δικαίωμα καὶ καθῆκον συνάμα, ἀπὸ τὰ ἱεράτατα, νὰ προνοῇ τὸ Π]χεῖον περὶ τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἄλλων τιμῶν ὅσα κέκτηνται οἱ χριστιανοὶ του, καὶ νὰ ἐνεργῇ πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῶν. Τὸ καθῆκον αὐτὸ εἶχε καὶ ἐξήσκει ἐπὶ αἰῶνας, καὶ δὲν δύναται νὰ τὸ παραμελήσῃ σήμερον· εἶνε νωπὰ καὶ ἀχνίζουσαν ἀκόμη τὰ μαρτύρια τῶν χριστιανῶν του καὶ πᾶσα ἐναντία συμπεριφορὰ ἀπὸ μέρους του θὰ ἦτο προδοσία καὶ καταδίκη σοβαρωτέρα ἐκείνης εἰς τὴν ὁποίαν τυχὸν οἱ κρατοῦντες θὰ τὸ προώριζον. Οἱ ἠθικοὶ νόμοι εἶνε ἀδυσώπητοι.



Ἐπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

## ΑΙ ΛΕΓΟΜΕΝΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἡ μικρὰ αὕτη διατριβὴ μου παρακαλεῖ ἵνα μὴ θεωρηθῇ ὡς ἀνάγνωσμα γραφὴν διὰ τοὺς σπουδαίους, ἢ μόνον ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν τῆς παροτρύνσεως τῶν λογίμων ἐν ἡμῖν κληρικῶν, καὶ λαϊκῶν, πρὸς ἐρευναν καὶ ἐξονύχισιν θεμάτων τινῶν, τῶν ὁποίων ἀκροθιγῶς ἄπτεται. Ἴσως ἔσται συγγνωστὴ ἢ διατριβὴ, νομίζουσαι ὅτι δύνανται ἵνα διατυπώσῃ τοιαύτην ἀξίωσιν, ἐνῶ ἀκριβῶς ἐγράφη χάριν τῶν πολλῶν, ἐκείνων, οἵτινες μετὰ χεῖρα λαμβάνοντες ἢ τὸ «Σύνταγμα τῶν ἱερῶν κανόνων» τὸ γνωστὸν ἡμῖν, ἢ τὸ «Πηδάλιον» τοῦ Νικοδήμου, ἢ τὸ «Κανονικὸν» τοῦ Χριστοφόρου τοῦ Προδρομίτου, βλέπουσι, καὶ ἐνίοτε ἀναγινώσκουσι, κανόνας, ἄθρα, κοσμικότερον εἰπεῖν, διέποντα τὴν κατὰ Χριστὸν πολιτείαν τῶν χριστιανῶν. Διότι τοῦ «τόμου τῆς ἐνώσεως» ὁ ἕβδομος κανὼν ἀποφαίνεται σχεδὸν τοῦτο περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων, ὅτι «τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν ὑπερείδουσι, καὶ ἅπασαν τὴν χριστιανικὴν πολιτείαν κοσμοῦντες πρὸς θεῖαν ὀδηγοῦσιν εὐλάβειαν». Ὑποστηρίζουσι λοιπὸν τὴν τελειοτάτην τῶν ἐπὶ γῆς κοινωνιῶν, τὴν Ἐκκλησίαν, διοικοῦσιν αὐτὴν, ἐπιζητοῦσι τὴν τε σωτηρίαν καὶ τὸν ἀγιασμὸν τῶν πιστῶν, καὶ ἐπιβάλλουσι εἰς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς τὰ καθήκοντα αὐτῶν. Ἀπαιτεῖται δὲ ἵνα ὀδηγῶνται «πρὸς θεῖαν εὐλάβειαν» οἱ τὴν Ἐκκλησίαν ἀποτελοῦντες, ὁ «εἰς Χριστὸν πεπιστευκῶς λαός» — καθ' ὃν ἔδωκεν ὀρισμὸν παλαιὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς—διότι, θεόκτιστος οὖσα ἡ μεγάλη αὕτη κοινωνία, ἢ ἑκατομμύρια πιστῶν ἀριθμοῦσα, τὴν ἠθικὴν ἐπιδιώκει τελειότητα τῶν ἀνθρώπων, καὶ ταύτην ἐπιζητοῦσιν ἀρκετοὶ τῶν ἱερῶν αὐτῆς κανόνων, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἢ ἐν τῇ Καινῇ Δαθήκῃ διδασκαλία τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς καὶ τῶν ἱερῶν ἀποστόλων Αὐτοῦ καὶ μαθητῶν. Διότι ἐπὶ τὴν θερμὴν πίστιν τὴν εἰς αὐτὸν ὀφειλόμην τὴν Ἐκκλησίαν ὁ Σωτὴρ (Ματθ. ιστ', 18) δούς ἅμα καὶ τὸ ὄνομα τῆς τελειοτάτης ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἐκ τῶν ἐπὶ γῆς, ἵτις

σαφέστερον γνωρίζεται ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν «Πράξεων» (Β', 47 καὶ Θ', 31), ὅτε ἀναφέρονται αἱ πρῶται «Ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας, εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομοῦμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο».

Καθὼς πᾶσα κοινωνία ἀνθρώπων, τοιούτῳ τρόπῳ καὶ ἡ Ἐκκλησία πρὸς διοικήσιν καὶ πρὸς τήρησιν τῶν πρὸς ἄλληλα σχέσεων τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν μελῶν εἶχεν ἀνάγκην νόμων ἱερῶν, καὶ τοιούτους βεβαίως εἶχον καθήκον «οἱ ὑπνέται καὶ αὐτόπται τοῦ Λόγου» να συντάξωσιν. Εἰς τὰ «κανονικὰ» βιβλία, συλλογὰς δὲ ἄλλὰ δὴ τῶν ἱερῶν κανόνων, ἀναγινώσκονται πρῶτοι πρῶτοι οἱ κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τῶν ὁποίων κανόνων ἀμφισβητοῦσι πολλοὶ τὴν ἀρχαιότητα. Πιθανὸν ὅτι τινὲς ἦσαν ὀλίγα ἔτη νεώτεροι, ἀλλ' ὁ διατάξεις τινὰς αὐτῶν ἀντιβάλλων πρὸς ἐδάφια τῆς Παλαιᾶς ἢ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὡς ἔπραξεν ὁ ἐξ Οἰκονόμων Κωνσταντίνος, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἐν νῷ κατασκευάζει ὅτι συγχρόνως τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἱερῶν ἀποστόλων καὶ κανόνες τινὲς συνετάχθησαν.

Ἐπιτρέπεται μοι βεβαίως ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου μικρά τις παρέκβασις· ὁ πρῶτος κανὼν ὀρίζει «να χειροτονῆται ὑπὸ δύο ἢ τριῶν ἐπισκόπων ὁ ἐπίσκοπος· ἀλλ' εἰς τὸ ΙΓ', 1—3 τῶν «Πράξεων τῶν ἀποστόλων» ἀναγινώσκωμεν ὅτι Λούκιος, Μαναὴν, καὶ Νίγερ «νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, ἐπιθέντες τὰς χεῖρας» ἐπὶ Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, τὸν ἔκτοτε Παῦλον, ἀπέλυσαν λεπτομερέστερον δέ· «λειτουργούντων αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον». Ὁ δεύτερος κανὼν, διατάττων χειροτονεῖσθαι τὸν διάκονον καὶ τὸν πρεσβύτερον ὑφ' ἐνὸς ἐπισκόπου, οὐδὲν εἰσάγει τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἀποστόλων ἀντίθετον· ἢ πρὸς Τίτον ἐπιστολῇ (Α', 5) πρὸς χειροτονίαν ὑπ' αὐτοῦ πρεσβυτέρων ἐν Κρήτῃ· δηλοῖ τὴν ὁμοφωνίαν ἀποστολικῆς διαταγῆς καὶ κανόνος ἀποστολικοῦ τοῦ Ἰγδόου δὲ καὶ τοῦ ἑννάτου κανόνος ἢ διαταγῆ τοῦ παραμένειν τοὺς πιστοὺς τῇ μεταλήψει καὶ προσευχῇ

συστηματοποιεῖ καὶ ἐπιβάλλει τὴν μετὰ τὴν πεντηκοστὴν ἀρχαίαν πολιτείαν τῶν πρώτων χριστιανῶν, κατὰ γε τὰς «Πράξεις» (Β', 42) «ἦσαν προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς». Ὁ δωδέκατος καὶ ὁ τριακοστὸς τρίτος περὶ τοῦ μὴ δέχεσθαι κληρικούς χωρὶς συστατικῶν γραμμάτων ἀποδείκνυται σύμφωνος πρὸς τὰ ἐν Β' Κορινθίους (γ', 1) σαφέστατα ἀναγελλόμενα. Ὁ δέκατος ἑβδομος καὶ οἱ δύο μετ' αὐτὸν περὶ τῆς ἀδιαβλήτου διαγωγῆς καὶ μεγίστης ἀρετῆς καὶ κοσμιότητος καὶ ἀκραιφνῶς ἀνεπιλήπτου βίου τῶν μελλόντων χειροτονηθῆναι ἐπιβάλλεται μὲν ὑπὸ τοῦ θεοῦ Παύλου εἰς τὰς πρὸς Τιμόθεον καὶ πρὸς Τίτον ἐπιστολάς (Α', γ', 2, 12 καὶ Α', 5, 6, 7, 8), μαρτυρεῖται δ' ἀρχαιοτάτη Βασίλειος ὁ Καισαρείας ἐν ἐπιστολῇ «τοῖς χωρεπισκόποις, ὥστε μὴ γίνεσθαι χωρὶς αὐτοῦ ὑπνέτας παρὰ τοὺς κανόνας» ἐπικυροῖ ὅτι ἡ τῶν χειροτονηθησομένων αὐστηρὰ ἐξέτασις ἦν «πάσαι ταῖς τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις ἐμπολιτευομένη συνήθεια». Τὸν εἰκοστὸν ἑννατον κανόνα, τὸν κατὰ σιμωνιακῶν ἐπιβάλλουσι τὰ ἐν Η' κεφλ. (8—24) τῶν «Πράξεων». Τὸν τριακοστὸν τέταρτον «τοὺς ἐπισκόπους ἐκάστου ἔθνους εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον» ἐμπεδοῦσι θαυμασίως τὰ ἐν «Πράξεσι» (ΙΣΤ', 12) «εὐθρομήσαμεν τῇ ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, ἐκεῖθεν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις», καὶ τὰ ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας (β', 9) «Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στύλοι εἶναι» = δηλοῦντα ὅτι ὑπῆρχον οἱ τότε πρῶτοι ἐν ἴσοις. Ὁ κανόνες τεσσαρακοστὸς δεύτερος καὶ οἱ δύο μετ' αὐτόεῖσι σύμφωνοι τοῖς παρὰ Λουκᾶ (κα', 34, 36), ὅλου κραιπάλη καὶ μέθη καὶ μέριμνα βιωτικὰ ἀπαγορεύονται τοῖς πιστοῖς, καὶ τοῖς παρὰ Παύλῳ πρὸς Τιμόθεον (Α', γ', 3). Ἐκ τῶν τοῦ Παύλου (Τιμόθ. Α', δ', 2—5) κατεσκευάσθη ὁ πεντηκοστὸς τρίτος καὶ ὁ πεντηκοστὸς πρῶτος, καταδικάζοντες τὸ ἀπέχεσθαι γάμου, καὶ κρέατος, καὶ οἴνου. Οἱ περὶ βαπτίσματος κανόνες ἔδει «να γραφῶσι, κατὰ τὰ παρ' Εὐαγγελίαις (Ματθ. κθ', 18) καὶ τῷ Παύλῳ (Ρωμ. ΣΤ', 3—6). Τὰ παρὰ «Πράξεσι» (ΙΕ', 29)

«ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ» μετήγγισαν οἱ συντάκται τινῶν ἀποστολικῶν κανόνων εἰς τὸν ἐξηκοστὸν τρίτον. Ὁ ἐξηκοστὸς ὄγδος, περὶ τοῦ μὴ ἀναχειροτονεῖν, ἐστηρίχθη ἐπὶ τῶν τοῦ Παύλου (Ρωμ. ια', 29) «ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλησὶς τοῦ Θεοῦ» Ἐπὶ τοῦ κανόνος περὶ νησιτίμων ἡμερῶε ἀρκετὴ ἡ μαρτυρία Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου ἀναφέροντος τὴν τεσσαρακονθήμερον νηστείαν καὶ τὴν δις τῆς ἑβδομάδος. Ἀντιβολὴ δὲ καὶ πρὸς τινὰ χωρῖα τῶν διβλίων τῆς Πεντατεύχου θέλει δείξει ὅτι οἱ συντάκται τινῶν ἀποστολικῶν κανόνων, πιθανῶς ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν ἱερῶν ἀποστόλων γράψαντες τινὰς αὐτῶν, ὄχι πάντας, ἠρύσθησαν τὴν ἔννοιαν ἀπὸ τῶν διβλίων Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης.

Διότι πάντοτε πᾶσα κοινωνία καὶ πᾶν ἀνθρώπων ἄθροισμα, κατὰ τι σύστημα ἐργαζόμενον, ἀνάγκη ἔχει νόμων, ὀλιγολόγων ἢ πολυλόγων, διδασκόντων ἀπλούστατα «τί τὸ συλλήβδην αἰρετόν, ἢ φευκτόν»· ἵνα μεταχειρισθῶμεν τὰς παρὰ Πλουτάρχῳ λέξεις περὶ φιλοσοφίας· οὐδὲν δ' ἡμᾶς ἐμποδίζει, ἵνα φρονῶμεν ὅτι καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἱερῶν ἀποστόλων ἦν δυνατὸν ἵνα συνταχθῆ κώδιξ τις κεφαλαιωδῶς περιέχων διατάξεις τινὰς, αὐτὰς ἐκεῖνας, ὅσας σαφῶς ἀναφέρουσιν οἱ θεῖοι εὐαγγελισταὶ καὶ οἱ ἀπόστολοι. Περὶ τῆς φερομένης ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀποστόλων νομοθεσίας ὁ μακαρίτης Νικόδημος Μίλας ἐν Ἐκκλησιαστικῷ Δικαίῳ (τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως σελ. 111) φρονεῖ, συμμορφούμενος «πρὸς τὴν κοινῶς σήμερον κρατοῦσαν γνώμην, ὅτι οἱ κανόνες οὗτοι δὲν ἐξετέθησαν ἀμέσως ἐπὶ τῶν ἀποστόλων γραπτῶς, ἀλλ' ὅτι προέρχονται ἐκ τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως, διεσώθησαν διὰ τῆς προφορικῆς παραδόσεως ὑπὸ τῶν διαδόχων τῶν ἀποστόλων, διὰ δὲ τὰς ἀναφύσεις χρεῖας τῆς Ἐκκλησίας, συνελέγησαν πρὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης συνόδου ὑπὸ τινος εὐσεβοῦς ἀνδρὸς ἀγνώστου». Ἀλλ' αἱ ἀναφύσεις χρεῖαι τῆς Ἐκκλησίας πιστεύω ὅτι δυνατὸν ἦν ἵνα ἀναφύωσι καὶ ἐνῶ ἔζων οἱ ἱεροὶ ἀπόστολοι ἢ τινες αὐτῶν· ὅτι δ' ἀνεφύησαν, δείκνυται ἐκ πολλῶν χωρίων τοῦ τε Παύλου καὶ τῶν Πράξεων, ἀλλὰ καὶ συμ-

περαίνει τις ὅταν λάβῃ κατὰ νοῦν ὅτι οἱ τὴν πρώτην Ἐκκλησίαν ἀποτελοῦντες ἦσαν, ὡς οἱ μετ' αὐτοὺς ζήσαντες, ἄνθρωποι, τὸν αὐτὸν περιβεβλημένοι χοῖκόν καὶ δερμάτινον χιτῶνα τῆς ἀτελείας. Ἡ δὲ πρώτη σύνοδος ἡ τῶν ἀγίων ἀποστόλων (Πράξ. ΙΕ', 23—29) μάρτυς ἀγιώτατός ἐστιν οὐ μόνον ὅτι αἱ «ἀναφύσεις χρεῖαι τῆς Ἐκκλησίας» ἀπὸ τῶν πρώτων μετὰ τὴν πεντηκοστὴν ἐτῶν ἀνεφύησαν, ἀλλ' ὅτι πάντες συνῆλθον οἱ ἀπόστολοι εἰς σύνοδον, καὶ συσκεψάμενοι ἀπεφάνησαν πνευματεμπνεύστως («ἔδοξε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν») «ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ, καὶ πορνείας».

Ὡς οἱ ἀπόστολοι συνῆλθον οὐχ ἄπαξ ὅπως ἀποφανθῶσι περὶ συμπιπτόντων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, οὐδεὶς δύναται ἵνα ἀρνηθῆ ὅτι καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἐπρεπε ἵνα συγκαλῶσι συνόδους, πρὸς ἐπίλυσιν ἀμφιβολιῶν, ἢ καταστόρεσιν ἀμφισβητήσεων καὶ ἐριδῶν. Ἐὰν ἡ πρώτη συνέλευσις ἢ πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ἰσαποστόλου Μαθθία φέρῃ τὰ στοιχεῖα κοινῆς συσκέψεως, τῷ 34 ἀπὸ γεννήσεως Χριστοῦ, δεικνύουσα τὸ δίκαιον ποιμαίνοντων καὶ ποιμαινομένων πρὸς ἐκλογὴν ἐπισκόπων, εἴτ' οὖν πρὸς χειροτονίαν, ἢ δευτέρα σύσκεψις, οὔσα καὶ αὕτη κοινὴ «προσκαλεσάμενοι οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν»· καὶ «ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο» κτλ. (Πράξ. Ε', 3, 5), καὶ τὸ αὐτὸ τοῦ λαοῦ πιστοῦσα δίκαιον, ἀφίνει ἐξω τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνόδων, ὡς ἐννοοῦμεν αὐτὰς, τὰς πρώτας δύο ταύτας συσκέψεις, ἢ συνελεύσεις ἐκλογικὰς, ὡς σήμερον λέγομεν. Ἀναγκάζομαι δὲ μόνον εἰς διόρθωσίν τιναν ἵνα προβῶ τῶν οὐ καλῶς ὑπὸ Μίλας ἐρμηνευομένων καὶ λεγομένων (σελ. 325 τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως) ὅτι «οἱ πρώτοι διάκονοι ἐξελέγησαν καὶ ἐχειροτονήθησαν συνοδικῶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων»· διότι σαφέστατον τὸ γράμμα τῶν «Πράξεων»— «προσκαλεσάμενοι τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν»· διαφέρει τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως καὶ πράξεως ἀποστόλων τε καὶ μαθητῶν τὸ τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροθεσίας Σαύλου καὶ Βαρνάβα ὑπὸ Λουκίου καὶ Μαναῆν καὶ Νίγερ, οἵτινες ἦσαν «προφῆται καὶ διδάσκαλοι».

Σύνοδος ἐστίν—ἡ πρώτη τῆς ἐπὶ γῆς Ἐκκλη-

σίας — ἡ τῷ 47, κατὰ Γουλιέλμον Κάβε, 49 κατ' ἄλλους, ἡ ἀποφνημαμένη τὸ «Ἐδοξε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν». Ἄν δὲ μετὰ σχεδὸν ἑκατὸν ἔτη εὐρίσκωμεν τὴν τῆς Περγάμου σύνοδον, ἐξ ἐπισκόπων ἑπτὰ, τῷ 152, καὶ μετὰ εἰκοσαετίαν περίπου τὴν ἐν Ἱεραπόλει τῆς Φρυγίας ἐξ εἰκοσιν ἐξ ἐπισκόπων, τὴν μὲν κατὰ Κολαρβάζου, τὴν δὲ κατὰ Μοντανοῦ, ὅσον εἰς τὰς ἡμετέρας χώρας ἀφορᾷ, διὰ τὰς πρὸς δύοσιν Ἐκκλησίας ἔχομεν ἵνα σημειώσωμεν τὴν ἐν Σικελίᾳ, τῷ 125, κατὰ Ἡρακλείωνος (βλ. προχείρως Ἐκκλῆσ. Ἱστορίαν Μελετίου, ἐκδόσεως Κωνστ. Εὐθυβούλου, σελ. 210—211). Ἐν διαστήματι λοιπὸν ἐτῶν ἐβδομήκοντα καὶ πέντε ἀδυνατῶ ἵνα πιστεύσω ὅτι εἰς οὐδὲν ἕτερον μέρος συνήχθησαν διὰ λόγον καταδίκης ἑτεροδιδασκαλιῶν, ἢ τακτοποιήσιν καὶ ρύθμισιν ἡθῶν καὶ διοικήσεως, ἕτεραι σύνοδοι. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι τοῦλάχιστον ἑπτὰ αἰρετικαὶ κακομυθίαι κατὰ τὴν Α' ἑκατονταετηρίδα ἀνέθορον, περὶ δὲ τούτων ἐσκέψαντο βεβαίως ἀπὸ κοινοῦ οἱ τῶν ἱερῶν ἀποστόλων τὸ ἔργον διαδεξάμενοι καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, τί ἐπραττον οἱ τὴν διαφυλακὴν τῶν χριστιανικῶν ἡθῶν ἐπιτετραμμένοι; Βεβαίως ὄριζον ποινὰς τοῖς παραβάταις —? πῶς ἠδύνατο δὲ ἵνα σωθῆ καὶ συντηρηθῆ κοινωνία Ἐκκλησιαστικὴ χωρὶς θεσμῶν, ἀνευ εἰδους τινὸς ποινικοῦ κώδικος; Ὁ μέγας Παῦλος, ἀποδοκιμάζων Ἀλέξανδρον τὸν Χαλκέα (Τιμοθ. Β', β', 14) καθὸ ἐνδειξάμενον αὐτῷ πολλὰ κακὰ, συμβουλεύει τὸν Τιμόθεον ἵνα φυλάττηται ἀπ' αὐτοῦ, προστιθεὶς «ἀποδώῃ αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ». Περὶ αὐτοῦ ὁμοίως ἀλλαχοῦ, ὡς καὶ περὶ Ὑμεναίου, λέγει, λαλῶν περὶ τῶν τὴν ἀγαθὴν συνείδησιν ἀπώσαμένων ἐκ τῆς πίστεως: «ὧν ἔστιν Ὑμεναῖος καὶ Ἀλέξανδρος (Τιμοθ. Α', α', 20), οὗς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν». Πῶς δὲ οἱ μετ' αὐτὸν προσεφέροντο πρὸς τοὺς τοιοῦτους; Ἐν Κορίνθῳ ὁ Παῦλος ἔμαθεν ὅτι τριμερὰ τῶν ἡθῶν ἔκλυσις ἐπεκράτει «ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκα τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν» καὶ γράφει πρὸς Κορινθίους (Α', ε', 1—6) ἀπὸ Φιλίππων, ἐν ἀγανακτῆσει, διατάττων: «καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,

ἵνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας; Ἐγὼ μὲν γάρ, ὡς ἀπὸν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ». Πῶς ἐγίνοντο λοιπὸν ταῦτα πάντα; Ἐκαστος τῶν κατόπιν ἐπισκόπων ἠδύνατο ἵνα ἀλαγγεῖλη κατ' ἰδίαν γνώμην τὴν ἀπόφασιν; ἢ ἔπρεπε πολλοὶ ἵνα συνέλθωσιν ἐπὶ τούτῳ; Ἐὰν χριστιανὸς τις ἀμαρτήσῃ εἰς ἓνα χριστιανὸν, ὁ Σωτὴρ διατάσσει μετὰ δύο ἐτέρων αὐτὸς καὶ ὁ εἰς ὃν ἐγένετο τὸ ἀμάρτημα, ἵνα συνεξηγηθῶσι καὶ ἵνα ἐπέλθῃ λύσις· ἀλλ' ἂν τῶν δύστην γνώμην ὁ πταιστήτης (Ματθ. ιη', 15) ἀθετήσῃ, διαταττόμεθα ἵνα ἀναγγεῖλωμεν τῇ Ἐκκλησίᾳ· δὴλα γὰρ δὴ οὐχὲ εἰς ἓνα, ἀλλ' εἰς πολλούς. Εἰ δὲ πολλαὶ τοιαῦται ὑποθέσεις ἐδημιουργοῦντο, πολλαὶ καὶ συσκέψεις· ἔδει ἵνα συγκροτῶνται. Ἡ δ' ἔλλειψις ἀποφάσεων δικαστικῶν καὶ κανόνων πρὸς στερέωσιν καὶ ρύθμισιν ἡθῶν κατὰ τὰς πρώτας ἑκατονταετηρίδας οὐδαμῶς συνεπάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι οὔτε σύνοδοι συνεκροτοῦντο πρὶν τῆς ἐν Σικελίᾳ καὶ πρὶν τῆς ἐν Περγάμῳ.

Ἄλλ' εἶχεν ἡ πρωτόγονος Ἐκκλησία καὶ τοὺς ἐπισκόπους ὁροθετοῦντας περὶ ἡθῶν καὶ εὐκοσμίας καὶ τάξεως Ἐκκλησιαστικῆς, δι' ἐπιστολῶν πρὸς τοὺς πιστοὺς, αἰτινές εἰσι κανονικαὶ, καθὼς συνειθίζομεν ἵνα λέγωμεν τὰς ἐπὶ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν αὐτοκρατορίας ἐκδοθείσας.

Πλησιάζομεν τὸν ἱερομάρτυρα τῆς Ἀντιοχείας πατριάρχην Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον.

(ἔπεται συνέχεια)

ὁ μ. χ. Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

## ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

τοῦ Γραφείου τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας  
κατὰ τὸ ἔτος 1920.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ἐξηχθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1920 γράμματα κατανεμόμενα ὡς ἑξῆς:

Γράμματα πρὸς ἀποστολὴν ἐθελοντῶν 9  
» πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας 27

Γράμματα συστατικά πρὸς βοήθειαν ὑλικὴν	31	Εἰς Στρατιωτικὴν Ἀποστολὴν	20
» πρὸς εἰσαγωγὴν ἀσθενῶν εἰς νοσοκομεῖα	152	Εἰς Ὑπάτην Ἑλληνικὴν Ἀρμοστείαν	99
» πρὸς μετάβασιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν	31	» » Ρουμανικὴν »	2
» δι' οὗ δίδονται ἄδεια δι' ἀνθύλλια, κιβώτια κλ.	39	» » Σερβικὴν »	2
» πρὸς περιορισμὸν εἰς Νοσοκομεῖον	11	» » Ἀγγλικὴν »	4
Ἐγκύκλιοι	42	» » Γαλλικὴν »	3
Γράμματα συστατικά	45	» Ρωσικὴν Πρεσβείαν	3
» εἰς Μητροπόλεις	81	» Οὐκρανικὴν Πρεσβείαν	1
Προσκλήσεις	340	Διορισμοὶ διαφόρων Ἐπιτροπῶν	537
Γράμματα πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς ἄσυλα	79	Γράμματα εἰς Τραπεζας	28
» δι' ὧν ζητοῦνται πληροφορίες	74	» τῷ κ. Ἐ. Βενιζέλλῳ	9
» εἰς Ἑλληνικὸν Προξενεῖον	124	» καθαιρετήρια	6
» εἰς Ἐρυθρὸν Σταυρὸν	25	» εἰς Μονὰς	9
» εἰς Ἐπιτροπὰς καὶ ἱερατ. Προϊστ.	494	Ἐγκύκλιοι	10
» πρὸς παρεμπόδισιν γάμου	17	Γράμματα εἰς Ἐκκλῆσιαν Ἑλλάδος	27
» εἰς Ἑλληνικὴν Ἀρμοστείαν	32	» εἰς Πηγεῖον Ἀλεξανδρείας	6
» Στρατιωτικὴν Ἀποστολὴν	72	» εἰς Ἐκκλῆσιαν Κύπρου	2
Ἐκθέσεις εἰς Σεβ. Τοποτηρητήν	60	» εἰς Πηγεῖον Ἱεροσολύμων	7
Γράμματα πρὸς ἐγκατάστασιν προσφύγων	19	» εἰς Πηγεῖον Ἀντιοχείας	4
» περὶ διορισμοῦ Ἐξάρχων	10	» εἰς Ἐκκλῆσιαν Ρουμανίας	4
» ἀδείας εἰς κληρικοὺς	5	» εἰς » Ρωσίας	6
Ἀπολυτήρια	5	» εἰς » Σερβίας	5
Πιστοποιητικά	9	» εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας	12
Γράμματα τῷ Κατηχητῇ	29	» εἰς » Οὐψάλης	7
» εἰς ἀτμοπλοϊκὰς Ἐταιρείας	21	» εἰς Παλαιοκαθολικοὺς	1
» δι' ἐγγραφὴν εἰς Σχολὰς	63	» εἰς Ἀμερικανοὺς Ἐπισκόπους	8
» εἰς Πηλικὰς Ἐπιτροπὰς	23	» δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας	4
» εἰς Ναυτικὴν Ἀποστολὴν	8	» δι' ὧν ἀναγνωρίζονται γάμοι	2
» εἰς Μητρόπολιν Ἀθηνῶν	6	» δι' ὧν ἐπιτρέπονται κεκωλυμένοι γάμοι	46
» εἰς Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας	2	» εὐχαριστήρια	105
» εἰς Πατριάρχην Ἱεροσολύμων	1	» συγχαρητήρια	8
» εἰς Μονὰς	9	» δι' ὧν ζητοῦνται πληροφορίες	4
» διάφορα	394	» πρὸς κοινοποιήσιν ἀγωγῶν καὶ ἀποφάσεων	70
Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας τῆ 13 Ἰανουαρίου 1921.		» πρὸς Μητροπολίτας	326
		» διάφορα	60

**Τοῦ Γραφείου τοῦ Δευτερευάτου  
κατὰ τὸ ἔτος 1920**

Ἐκ τοῦ Δευτερευάτου ἐξήχθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1920 ἔγγραφα 1682 κατανεμόμενα ὡς ἑξῆς:

Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Δευτερευάτου  
τῆ 13 Ἰανουαρίου 1920.

Ἔργασίων Π. Κ. Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς  
κατὰ τὸ ἔτος 1920

Ἡ Π. Κ. Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὸ ἔτος 1920 συνεκρότησε 43 συνεδρίας ἐξ ὧν 2 ἐκτάκτους.

Ἡ ἐργασία αὐτῆς κατανέμεται ὡς ἑξῆς:

- Συνέταξε 21 ἐκθέσεις περὶ διαφόρων ζητημάτων.  
 Προέβη εἰς μεταθέσεις καὶ διορισμοὺς ἱερέων 23  
 Προέβη εἰς διορισμοὺς καὶ μεταθέσεις διακόνων 6  
 Ἐθέσεν εἰς ἀργίαν ἱερεῖς 6  
 Ἐνέγραψεν εἰς τὸ Μητρώον τῶν κληρικῶν  
 τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κληρικοὺς 5  
 Ἀπέρριψεν αἰτήσεις 5 κληρικῶν πρὸς ἐγγραφὴν τῶν  
 Προσεκάλεσε 19 ἱερεῖς ὅπως παραστῶσι ἐνώπιον  
 τῆς Ἐπιτροπῆς.  
 Προέβη εἰς διαδικασίαν 10 κληρικῶν.  
 Ἐξέδωκε 2 Ἐγκυκλίους.  
 Ἐνέκρινε τὴν χειροτονίαν ἐνὸς διακόνου εἰς ἱερέα.  
 Προέβη εἰς τὴν παῦσιν ἐνὸς ἱερέως.  
 Προέβη εἰς τὴν ἐπικύρωσιν ἐνὸς Κανονισμοῦ.  
 Διόρισε 2 ἐξάρχους ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ.  
 Κατὰ τὸ ἔτος 1920 ἀπέθανον ἱερεῖς 3.  
 Ἀπεχώρησαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς 2 ἱερεῖς.  
 Προσηλθον εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν Ἰουδαῖοι 6, Ἀρ-  
 μένιοι 22, Καθολικοὶ 9, Μουσουλμᾶνοι 6, καὶ ἐπ-  
 ανῆλθον ἑξισλαμισθέντες 9.  
 Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Π. Κ. Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς  
 τῇ 13 Ἰανουαρίου 1921.

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

### ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ἀπάντησις Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας εἰς  
συγχαρητήριον γράμμα τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ

**Σεδασμιώτατε καὶ ἀγιώτατε ἀδελφέ,**

Εὐχαριστῶ ἐγκαρδιώτατα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητι  
ἐπὶ τοῖς συγχαρητηρίοις, αἵτινα μοι διεβίβασεν ἐπὶ τῇ  
ἑορτῇ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ τὰ ὅποια μέγαν  
ἐκτιμῶ.

Ἐν τῇ ἀγωνιώδει ταύτῃ ἐποχῇ, ἐλπίζω διακαῶς ὅτι  
Κύριος ὁ Θεὸς, ᾧ λατρεύομεν, θέλει καθοδηγῆ καρ-  
ποφόρως τὴν Ὑμ. Μακαριότητα καθ' ὅλον τὸ ἀρξά-  
μενον Νέον ἔτος. Εὐχομαι διαπύρως ὅπως ἡ ἀποστο-

λικὴ ἐπαγγελία, ὅτι καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη,  
χαρὰ καὶ εἰρήνη, πληρωθῇ διὰ τε τὴν Ὑμ. Μακαρ.  
καὶ διὰ τὰς Ἐκκλησίας, ἐν οἷς ἀμφοτέροι διακονοῦμεν.

Τῆς Ὑμ. Μ. ἀδελφὸς πιστὸς καὶ θερόπων  
ἐν Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ

(ὑπογρ.) Randall Cantuar

Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ καὶ προπαραελθούσῃ Πέμπτῃ  
τὰ δύο Σώματα συνήλθον εἰς ἕκτακτον συνεδρίαν καὶ  
συνεσκέφθησαν ἐπὶ τῆς καταστάσεως.

Ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησία.—Καθ' ἃ γράφου-  
σιν ἡμῖν ἐκ Σικάγου ὁ Σύλλογος τῶν ἐκεῖ κυριῶν  
καὶ δεσποινίδων, πρωτοστατούσης τῆς ἐθνικώτατα  
ἐργαζομένης συζύγου τοῦ αἰδεσιμολ. Κώνσταντος Χ'  
Δημητρίου τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον ἔδωκε χορὸν  
ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου. Τὸ προῖόν τοῦ εὐ-  
εργετικοῦ τούτου χοροῦ, ὑπερβαῖνον τὰς 2000 δολλ.  
ἀποστελλόμενον διὰ τοῦ Θεοφ. ἀγίου Ροδοστόλου κ.  
Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως Ἀμερι-  
κανικῆς Ἐπιτροπῆς, θέλει ἀποσταλῆ παρ' αὐτῆς, συμ-  
φώνως πρὸς δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν, διπλάσιον εἰς τὰ  
Πατριαρχεῖα.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΤΑ-  
ΜΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ, λειτουργοῦν ἐν Σμύρῃ  
ἀπὸ τινων εἰῶν, ἐξετύπωσε, κατ' ἀπόφασιν τῆς Δημο-  
γεροντίας καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Σμύρνης,  
τὴν λογοδοσίαν τῆς διεθυνούσης αὐτὴν ἐπιτροπῆς.  
Καθ' ὅλην τὴν ἀπὸ 22 φεβρουαρίου 1919 μέχρι 31  
μαΐου 1920 δεκαπεντάμηνον περίοδον τὸ ταμεῖον ἔχο-  
ρήγησε βοηθήματα εἰς χιλιάδας ἐλλήνων ἀδικηθέντων  
κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον· ἀπελαθέντες, ἐξορισθέντες,  
οἱ κατ' εὐφημισμὸν μεταποτισθέντες ἐπωνυμοῦμενοι,  
στρατιῶται ἀπολυθέντες, στρατιῶται ἐπιστρέφοντες ἐξ  
αἰχμαλωσίας, ἀνάπηροι, ἀσθενεῖς, τῶν πάντων ἑστε-  
ρημένοι, γυμνωθέντες, πεινάσαντες καὶ λεηλατηθέντες·  
ἐπεκαλέσθησαν τὴν φροντίδα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης,  
καὶ ἔτυχον, κατὰ τὸ δυνατόν, βοηθείας. Ἄνδρες καὶ  
γυναῖκες ἐργάσθησαν, ἔδωκαν μετὰ προθυμίας καὶ  
φιλαδέλφως, εἰς συνδρομῶν καταλόγους, εἰς προαιρε-  
τικὰς προσφορὰς, εἰς δίσκους καὶ λαϊκοὺς ἑράνους  
ἀρκετὸν ποσόν. Ὑπερίσταται τῶν δωρητῶν τούτων  
ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἐπὶ καὶ ἡμισυ ἑκατομμύρια  
γροσίων χορηγήσασα, ἐνῶ ὑπὲρ τὰς τετρακισχίλιας  
λίρας ἔδωκε καὶ ἡ ἐν Κόλλει ἐπιτροπεία τῶν μεταπο-  
πισθέντων ἐλληνικῶν πληθυσμῶν, καὶ τὸ ὅλον τῶν  
εἰσπραχθέντων ἀνήλθεν εἰς 12180000, τούτων δὲ  
σχεδὸν 11,200000 γροσ. ἐδόθησαν ὑπὲρ τῶν ἀδίκως  
παθόντων.

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

## ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 240

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 230 καὶ ἡμερομ. 14 Δεκεμβρίου 1920 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης Βέρας Εὐγένιεβνας Πριχόδκω, τὸ γένος Ἐλσνερ, κατὰ Ἰωάννου Παύλοβιτς Πριχόδκω),

## Δ ε ἄ τ α ὕ τ α

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 156, 201 καὶ 207 τῶν Πληκτικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον κατὰ πλειψηφίαν,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 7303 καὶ ἡμερομηνίαν πρωτοκολλήσεως 15 Σεπτεμβρίου 1920 ἀγωγὴν τῆς Βέρας Εὐγένιεβνας Πριχόδκω, τὸ γένος Ἐλσνερ κατὰ Ἰωάννου Παύλοβιτς Πριχόδκω, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρουσίας ἀποφάσεως εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκ. Ἀληθείας» «Βοσπόρου», καὶ «Πρὸς δε Σουὰρ», καὶ

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον ὡς τε ἐρημοδικήσαντα καὶ ὡς ἠτηθέντα ἐν τῇ δίκῃ εἰς τὴν καταβολὴν πάντων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια χίλια τριάκοντα ἕξ (ἀρ. 1036) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος, ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐκρίθη, καὶ ἀπεφασίσθη τῇ 14 Δεκεμβρίου 1920, ἀπηγγέλθη δὲ τῇ 21 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 13 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπεγρ.) Ὁ Φιλίππουπόλεως Βενιαμίν

1

Ὁ Α' γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Χαμουδόπουλος

## Κληθεὶς

Ἄριθ. Πρωτ. 202

Ὁ Θωμᾶς Μιχαηλίδης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως κάτοικος Γαλατᾶ, (Κων]πόλεως), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ἐλισάβετ Θ. Μιχαηλίδου, τὸ γένος Δημητρίου Καραγιάννη, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, κατοίκου Γαλατᾶ (Κων]πόλεως), ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγή ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλήσις δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 13 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

1

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλίππουπόλεως Βενιαμίν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

## Κ λ η σ ε ς

Ἄριθ. Πρωτ. 9635

Ἡ Ἀγγελικὴ Δημητρίου Σπηλιώτου, τὸ γένος Τερπάνδρου Ροζακκοπούλου, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ἑλληνίς, τέως κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως (Γαλατᾶ), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9.30 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Δημητρίου Ἀθ. Σπηλιώτου χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου Ἑλληνοῦ, ὑπαλλήλου, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως (Γαλατᾶ Ἑσκή Γιομροῦκ ἀρ. 40) ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' ὑτῆς ἀγωγή ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 18 Δεκεμβρίου 1920.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπ.) Ὁ Φιλίππουπόλεως Βενιαμίν

1

Ὁ Α' Γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Δ. Χαμουδόπουλος

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς + ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. ΓεδεώνΔιευθυντῆς καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιδῆς καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΡΙΤΑΣ  
ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ὅλιγος χρόνος μᾶς χωρίζει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Λονδίνου· καὶ οἱ στενάζοντες ἀκόμη ὑπὸ τὸν πολυχρόνιον ζυγὸν τῆς δουλείας λαοὶ διέρχονται τὸ μεταξὺ διάστημα ἐν ἀγωνίᾳ, ἐν φόβῳ, ἐν τρόμῳ· διότι δὲν γνωρίζουν σαφῶς τί οἱ μεγάλοι κριταὶ τῶν τοῖς ἐπικλώθουν—λύτρωσιν πλήρη καὶ ἐλευθερίαν; ἀνακούφισιν μόνον καὶ γλυκασμὸν τῶν δεινῶν; ἢ ἄλλο τι διαφορώτερον ἀπ' αὐτά;—Συναισθήματα ἀνάλογα ἐναλλάσσονται εἰς τὰς καρδίας τῶν· καὶ ἀναποφάσιστοι ρίπτονται ἀπὸ τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν ἀπελπισίαν. Θέλουν ἐν τούτοις νὰ ἐλπίζουν τὴν ἐλπίδα, ἢ ὁποία γλυκαίνει μὲ ἐν καλλίτερον μέλλον τοὺς πόνους, τοὺς ὁποίους πληγαὶ χρόνιαι προκαλοῦν εἰς τὰ σπλάγ-

χνα τῶν· φρονοῦν ὅτι δικαιοῦνται εἰς μίαν ἐλπίδα, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο οὐδεμία δύναμις ἐπιτρέπεται νὰ τοὺς ἀφαιρέσῃ. Τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς τῶν, ζωῆς τὴν ὁποίαν ἀποτελοῦσι μᾶλλον ποταμοὶ δακρύων, ποταμοὶ αἱμάτων, εἰς τὴν ὁποίαν ἀντηχοῦν γόοι καὶ ὄδυρμοὶ, τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς τῶν, τὴν ὁποίαν παισιώνουν μαρτύρια τόσα καὶ βασανιστήρια, περιάγεται ἀνοιχτὸν, ἐλεύθερον νὰ ἀναγνωσθῇ ὑπὸ ὅλων.

Ἐπὶ μακρὸν τὸ ἀνιγινώσκουν, τὸ μελετοῦν, τὸ φιλοσοφοῦν οἱ ἰσχυροὶ τῆς Γῆς. Ἐχουν περισυλλέξῃ ἀπὸ τὰς ἀμετρήτους σελίδας τοῦ ὑλικὸν ἄφθονον διὰ τὸ πολὺ σοβαρὸν ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον καλοῦνται. Τὸ σῶμα τῶν λαῶν τούτων εἶνε ἐκτεθειμένον εἰς τὴν κοινὴν θεάν, καὶ φίλων καὶ μὴ φίλων. Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ τὸ περιεργάζονται ἀπὸ αἰῶνων καὶ ἐξετάζουν τὰ ἐπ' αὐτοῦ τραύματα καὶ τὰς χαινούσας πληγὰς, καὶ συνάγουν τὰ ἀπαραίτητα συμπερά-

σματα οἱ Κριταὶ τοῦ διὰ τὴν τελειωτικὴν κρίσιν εἰς τὴν ὁποίαν καλοῦνται. Οἱ λαοὶ, οἱ ἀδύνατοι καὶ μικροὶ, θέλουν νὰ ἐλπίζουν ὅτι τὰ πορίσματα τῆς ἐξονυχισμένης ταύτης μελέτης καὶ ἐρεύνης θὰ πείσουν ὅτι εἶνε ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ ν' ἀποθεραπευθῇ ριζικῶς τὸ μέγα Ἐλπίζουν

καὶ τὴν ἐλπίδα των θέλουν νὰ στηρίζουν εἰς τὰς μεγάλας φυσιογνωμίας, εἰς τῶν ὁποίων τὰς χεῖρας κεῖται ἀκεραία ἡ τύχη των, τοσοῦτο μᾶλλον ὅσο αἱ φυσιογνωμίαι αὐταὶ εἶνε τρόφιμοι τῶν σωτηρίων ἀρχῶν τοῦ ὑπεράνω ὅλων τῶν κριτῶν τοῦ κόσμου ἱσταμένου Μοναδικοῦ Κριτοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ λαοὶ οὗτοι περιπεσόντες εἰς χεῖρας ληστῶν, καὶ τραυματισμένοι δεινῶς κατάκεινται πρὸ ὑμῶν· καὶ τείνοντες τὰς χεῖρας δὲν ζητοῦσι παρ' ὑμῶν ἄλλο τι ἢ δικαίαν κρίσιν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν διωκτῶν των.



## ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἀφορῶντα τὴν ἱστορίαν τῆς Χίου, ἐξέδωκεν ἐσχάτως ἐν Ἀθήναις, δαπανήσας τὸ ἀπαιτούμενον ποσόν, ὁ δῆμος Χίου, κοσμοῦντος καὶ ἐρμηνεύοντος Χρήστου Β. Μαυροπούλου, διερμηνέως παρὰ τῷ πρωτοδικεῖῳ τῆς νήσου ταύτης. Τὸ βιβλίον, ἐκτυπωθὲν ἐν τῷ τυπογραφείῳ Κ. Α. Πετράκου, κατέχει 338 σελίδ. εἰς ὄγδοον, ὧν αἱ 296 περιλαμβάνουσι τὰ ἐπίσημα γράμματα, τὰ ἀφορῶντα Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Χίου, αἱ δ' ἐπίλοιποι περιέχουσι τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἐν τοῖς «ἐγγράφοις» ἀναγνωσκομένων τουρκικῶν λέξεων καὶ τοὺς πίνακας τῶν περιεχομένων, οὕτω δ' ἀποδεικνύεται τὸ βιβλίον, ὡς ἔκδοσις, ἄριον, ὃ δὲ δῆμος τῶν χίων παρέχει εἰς τὴν ἐπιστήμην ἀξιωμακάριστον ὑπηρεσίαν. Ἡ ἱστορία, ἡ ἱερὰ καὶ ἡ θύραθεν, καὶ ἡ λαογραφία, ἡ ἱστορία τῆς δουλείας ἐν τῇ πρώην αὐτοκρατορίᾳ τῶν Ὀσμανιδῶν περιλαμβάνουσα καὶ τὴν δουλεμπορίαν, ἡ στρα-

τιωτικὴ κατάστασις καὶ ἡ ναυτολογία, ἡ τῆς δῆθεν δικαιοσύνης παρὰ τοῖς πάλαι τούρκοις δῆθεν ἀπονομή, τὸ σύστημα τὸ φορολογικόν, ἡ διοίκησις, πάντα δυνατὸν νὰ διαφωτισθῶσι διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν τριακοσίων γραμμάτων τῶν ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

Ἀποβαίνουσι λοιπὸν ἀξιοσπούδαστα πᾶσι πάντα τὰ γράμματα, θίγοντα τὴν ἱστορίαν καὶ ἐτέρων νήσων, οὐχὶ τόσῳ πλησίον τῆς Χίου κειμένων, ἀφορμὴν εἰς οὐκ ἀδόκιμα, πιθανῶς οὐχὶ ἀσύστατα, συμπεράσματα ὀδηγοῦντα. Παραδείγματος χάριν γράμμα τοῦ σουλτάνου Ὀσμὰν Γ', κατὰ δεκέμβριον ἀπολυθὲν τοῦ 1755, καὶ εἰς τινὰ στρατιωτικὴν φορολογίαν ἀναφερόμενον, δίδει βεβαίως ἐνδόξιμον νὰ σχηματίσωμεν ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ πληθυσμοῦ κοινοτήτων τινῶν ἑλληνικῶν, ἢ περὶ τῆς ὑλικῆς αὐτῶν εὐμαρείας· λεπτομερέστερον· ὅταν ἡ Μιτυλήνη βλέπωμεν ὅτι καταβάλλει 1250 γρόσια κατ' ἔτος καὶ ἡ Κῶς 1000, ἡ δὲ Ρόδος 1200 καὶ ἡ Κάρπαθος 360 (μήπως 360;), τοῦτο σημαίνει βεβαίως ἐν ἑκ τῶν δύο ὑπονοουμένων ἀνωτέρω. Πιθανόν, ὅτι διεκρίνετο καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον ἢ διὰ τὸ ναυτικὸν αὐτῆς ἡ Κάρπαθος, ἀλλ' αἱ λοιπαὶ ἦσαν φτωχαί. Αἱ νῆσοι Κάλυμνος, Καστελλόριζον, Λέρος καὶ Νίσυρος ἐχορήγουν ἑκάστη ἀνά 360 γρόσια κατ' ἔτος ὀλίγον βεβαίως ἔχουσαι πληθυσμὸν καὶ, κατ' ἀναλογίαν τῆς φορολογίας 70 τοῖς ἑκατὸν ὀλιγώτερον πληθυσμὸν τοῦ τῆς Ρόδου καὶ τοῦ τῆς Μιτυλήνης.

Σημειῶ τὸ τοιοῦτον εἰς ἀπόδειξιν μικρῶν τῆς ἀξίας τῶν ἐπισήμων τούτων τουρκικῶν γραμμάτων, χρησιμοποιοηθησομένων καταλλήλως καὶ λίαν ἐπιμελῶς ὑπὸ τῶν θελόντων νὰ σπουδάσωσι τὴν ἱστορίαν ἐν γένει τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐπὶ τῆς ζοφερωτέρας περιόδου τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας, ἐάν που δύναται νὰ εὕρη τις διαφορὰν εὐνοϊκὴν εἰς τὴν ἐξάσκησιν τυραννίας ἀκραιφνεστάτης. Ἐκεῖνα δὲ τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα πρέπει ν' ἀπασχολήσωσι τὸν ἐρευνῶντα τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας «τῶν

τοῦ Χριστοῦ πενήτων» ἀριθμοῦνται ἑσάρκοντα γράμματα καὶ ἕξ περὶ ὑποθέσεων ἐκκλησιαστικῶν· ἀλλ' ἐκ τούτων, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν τὰ τριάκοντα ἕξ, ἀναγόμενα εἰς ἐπισκευὰς, οἰκοδομὰς καὶ κτήματα τῶν ἐν Χίῳ ναῶν καὶ μονῶν, ὀλίγα τινα μόνον ἀναφέρονται εἰς ὑποθέσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν γένει, καὶ ταῦτα μετὰ τὸ 1714. Τῶν ἐπισήμων γραμμάτων τὸ παλαιότερον ἀνατρέχει εἰς τὸ 1712.

Χαρακτῆρα γενικὸν καὶ συνεπῶς σπουδαῖον ἔχουσι τὰ κατὰ τῆς προσηλυτεύσεως, τὴν ὁποίαν ἐξήσκουν ἐπὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐλλήνων οἱ τὴν Χίον καὶ τὰς νήσους ἐπιτρέχοντες μισσιοναριοὶ τὰ χάριν τῶν χρηματικῶν ἀπολαυῶν τοῦ μητροπολίτου Χίου· τὰ περὶ τῶν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον χορηγουμένων ὑπὸ τῆς πατριαρχικῆς ἐξουχίας Πυργίου καὶ Βολισσοῦ· καὶ τὰ περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ μητροπολίτου Χίου Δανιὴλ, τέως ἐπισκόπου Κυδωνίας Κρήτης, ἀντὶ τοῦ ἐκ Χίου μετακαλουμένου Γερασίμου, τῷ 1714. Καὶ γνωστὸν μὲν ἐκ τοῦ κώδικος τοῦ Κριτίου ὅτι τότε παραίτησιν ὑπέβαλεν ὁ Γεράσιμος, ἀλλὰ, καθὼς ἔμαθον ἐκ παραδόσεως, τῶν χίων οὐ θελόντων αὐτὸν, πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς τουρκικῆς ἀρχῆς διετάχθη, κατ' αἴτησιν τοῦ πατριάρχου Κοσμᾶ, ἡ συνοδεία κλητῆρος (μουμπασίρη βεβαίως) εἰς Κπολιν μεταγωγῆ, κατόπι δ' ἐπῆλθεν ἡ παραίτησις· διότι ὁ Δανιὴλ ἐξελέγη, φαίνεται, περὶ τὰ τέλη ἰουνίου τοῦ 1714. Ἦν ὁ Γεράσιμος οὗτος ἐπιφανὴς ἐπὶ συνέσει, πολλὴν δ' ἐξήσκει τὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν παραδουναβίων ἡγεμονιῶν, εὐνοίας ἀπὸ τῶν τούρκων ἀπολαύων πολλῆς καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ σουλιάνου Ὁσμάν Γ', κατὰ τὴν παράδοσιν. Ἐγεννήθη ἐν τῇ Λέρῳ, ἦν ἀνεψιὸς τοῦ Γενναδίου τοῦ πρὶν Χίου μητροπολίτου, μετὰ ταῦτα Νικαίας, καὶ κατόπιν Ἡρακλείας, καὶ ἐγένετο καὶ αὐτὸς, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς Χίου, Νικαίας, καὶ ἐπὶ τριάντα τέσσαρα ἔτη (1726—60) μητροπολίτης Ἡρακλείας. Ἐκτίθημι πολλὰ περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν

κληρικῶν ἀνεψιῶν αὐτοῦ εἰς διατριβὴν μου φέρουσιν τὸν τίτλον «Λόγιοι λέριοι, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί».

Τοῦ Δανιὴλ ὁ κ. Μαυρόπουλος ἐκδίδει καὶ τὸ βεράτιον, ὅπερ ἐπιγράφει, κατὰ παραδρομὴν, φερμάνιον· ἔστι δὲ τοῦτο κατὰ δέκα καὶ ἑκατὸν ἔτη νεώτερον τοῦ βερατίου τοῦ μητροπολίτου Λεοντίου Λαρίσσης, ἐκδοθέντος ὑπὸ Ζωσιμᾶ Ἐτφιγμενίτου, εἰς τὸν «Προμηθεᾶ» τοῦ Βόλου, τὸ πρῶτον, εἶτα δ' ὑπ' ἐμοῦ, μεθ' ἑτέρων τινῶν εἰς τὰ «Ἐπίσημα τουρκικὰ γράμματα, ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν δίκαια». ἐν Κωνσταντινοπόλει, 1910.

Ἡ νῆσος Χίος ἀπέβη, κατὰ τὰ τελευταῖα ἐξήκοντα ἔτη, εὐτυχῆς ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ πλουτισμοῦ τῶν πηγῶν τῆς ἱστορίας αὐτῆς. Μετὰ τὰ «Νεαμονήσια» τοῦ μακαρίτου Γρηγορίου Φωτεινοῦ (κατόπιν ἐπισκόπου Μυριοφύτου), τεμάχια γραμμάτων νοταρικῶν παρέδειξεν ἡμῖν ὁ ἰατρὸς καὶ βυζαντινολόγος Ἀλέξανδρος Πασπάτης εἰς τὸ «Χιοκὸν Γλωσσάριον» αὐτοῦ, μετ' αὐτὸν δὲ πολλὰ τοπικοῦ χαρακτῆρος χαρτία ὁ Κωνστ. Κανελλάκης εἰς τὰ «Χιακὰ Ἀνάλεκτα», λογοκλοπήσας ἅμα καὶ τὴν ὑπ' ἐμοῦ γενομένην διὰ τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἔκδοσιν τῶν χρυσοβούλλων καὶ πιπτακίων καὶ κρισιμογράφων τῆς (ἐν Χίῳ) Νέας Μονῆς, πληρεστέραν οὖσαν τῆς ἀτελοῦς σειρᾶς, ἣν ἐξέδωκε διὰ τῆς «Πανδώρας» Ἰωάννης ὁ Σακκελίων. Μετὰ τούτους, ὁ φίλτατος Κωνστ. Ἀμαντος ἐγνώρισεν ἡμῖν διὰ τῶν «Χιακῶν Χρονικῶν» αὐτοῦ γράμματα καὶ μελέτας χρησίμους τῇ ἱστορίᾳ, καθὼς καὶ ὁ φιλότιμος ἐκδότης τοῦ «Χιακοῦ Ἀρχείου». Καὶ ἀναφέρομαι μόνον εἰς τὴν ἐν βιβλίῳ ἰδίῳ ἐκδοσιν ἐπισήμων ἱερῶν καὶ κοσμικῶν, ἐκκλησιαστικῶν δηλ. καὶ πολιτικῶν γραμμάτων, μὴ παραλείπων τὸν προσηγηθέντα τούτων ἱατρὸν Ἀλέξανδρον Βλαστὸν, οὗ ἔχομεν τὰ «Χιακὰ» εἰς δύο μικροὺς τόμους, καίτοι ταῦτα πρὸ τῶν μέσων ἐξεδόθησαν τῆς παρελθούσης 19<sup>ῆς</sup> ἐκατονταετηρίδος. Ἀναγράφω δὲ μόνον ὅσα περι-

ἦλθον εἰς τὴν ἐμὴν γνῶσιν καὶ ἀποτελοῦσιν ἴδια βιβλία. Λείπουνσι λοιπὸν τὴν ἐμὴν ἀναγραφὴν, ἀγνοούμενα, τὰ ἐν ἐφημερίσιν ἐκδοθέντα καὶ περιοδικοῖς, ἐξαιρουμένης ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἀγνοουμένων τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας», εἰς ἣν κατὰ τὸ 1898 ὁ τότε τοῦ πατριαρχικοῦ ἡμῶν γραμματοφυλακείου διευθυντῆς εἶτα μητροπολίτης Πελαγονίας) Ἰωακεῖμ Φορόπουλος ἐξέδωκεν, ἄνευ εἰρμοῦ καὶ συστήματος, πατριαρχικὰ γράμματα περὶ τῶν ἐν Χίῳ μονῶν ἢ ναῶν· διέταξε δὲ τὴν ἐκδοσὶν αὐτῶν ὁ μακαρίτης πατριάρχης Κωνσταντῖνος Ε΄ ὁ Βαλιάδης.

Ὁ φιλόπατρις τῆς Χίου δῆμος ἤθελε περιάψει μεγαλειτέραν τιμὴν εἰς τὴν φιλόστορα προθυμίαν αὐτοῦ, εἴπερ ἀπεφάσιζε πασῶν τούτων τῶν ἐν ἐφημερίσιν, ἐν ἡμερολογίοις, ἐν περιοδικοῖς ἐκδοθεισῶν διατριβῶν καὶ γραμμάτων ὑπὸ Φοροπούλου, Ζολώτα, Σγουροῦ καὶ εἴτινος ἑτέρου, τὴν ἐν ἐνὶ τόμῳ πληρεστάτην ἐκδοσὶν, τὴν ὁποίαν θὰ συμβουλευώμεθα καὶ θὰ μελετῶμεν πάντες, οἱ σήμερον ἀδυνατοῦντες ὧδε κάκεισε ἵνα ἰχνηλατῶμέν τι καὶ πού περὶ Χίου καὶ χίων ἐξεδόθη. Σήμερον θὰ ἔχη τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν ἀνάγραφτον ὁ δῆμος ἐπὶ τοῖς ἐπιστάσι Β. Μαυροπούλου τύποις ἐκδοθεῖσιν· ἡ δὲ εὐγνωμοσύνη καὶ χαρὰ ἡμῶν θ' ἀποδειχθῆ τρανώτερον ἐὰν ἐκδοθῆ καὶ τὸ μέγα τοῦτο *corpus* τῶν περὶ Χίου διατριβῶν.

Εὐχομαι ἵνα ζητήσωσι τὸ βιβλίον πολλοὶ, καίτοι θὰ εὐρεθῶσιν εἰς θέσιν δύσκολον, ἀγνοοῦντές ποθεν πρέπει ἵνα προμηθευθῶσιν αὐτὸ καὶ ἀντὶ πόσου πρέπει ἵνα ἀγοράσωσιν. Ἡ δῆλωσις αὕτη λείπει ἀπὸ τοῦ ἐξωφύλλου. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀνεκάλυψα μέχρι σήμερον εἰς τὸ καλὸν τοῦτο βιβλίον, ἐπιθυμῶ δὲ ἵνα μὴ ἀνακαλυφθῆ καὶ ἄλλη.

Κπολις ἐν φεβρουαρίῳ 1921.

ὁ μ. χ. Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

### ΕΚΚΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

**Τιμὰ εἰς τὸν ὀρθόδοξον κληρὸν.**—Ἐπὶ τῇ εἰς Μίνιαν ἀφίξει τοῦ γαληνοτάτου σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου Φουὰτ Α΄, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ μουδέρη, παρευρέθη κατὰ τὴν ἐνθουσιώδη ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ τῶν παρεπιδημούντων ξένων ὑποδοχὴν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Πτολεμαῖδος κ. Παρθένιος, εἰς ὃν ἐδόθη θέσις ἐκ δεξιῶν τῆς Α. σουлт. Ὑψηλότητος. Ὁ σουλτάνος ἀπέτεινε αὐτῷ λέξεις τινὰς εὐγενεῖς, ὑποδείξας ὅτι ὁ χριστιανικὸς κληρὸς ἔχει καθῆκον νὰ ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς ἀγαθῆς πρὸς ἄλληλα συμβιώσεως τῶν διαφόρων ἐθνῶν. Μετὰ μεσημβρίαν ὁ μητροπολίτης Πτολεμαῖδος ἐκλήθη εἰς τέιον, δοθὲν πρὸς τιμὴν τῆς Α. Γαληνότητος τοῦ σουλτάνου.

Ἐκ ΚΥΠΡΟΥ διεβιβάσθησαν ἡμῖν βραδέως εἰδήσεις ἀθθεντικαὶ περὶ δύο πράξεων φιλογενῶν καὶ κοινωφελεστάτων. Ἡ μὲν ἀνάγεται εἰς τὰ μέσα τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πνεύματος, ἡ δὲ εἰς τὴν ἐπίρρωσιν τῆς ὕλικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς εὐμαρείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν Κύπρῳ ταμείων. Εἰς τὴν ἀπὸ 12 δεκεμβρίου 1920 ἐγκύκλιον αὐτοῦ ὁ μακαριώτατος ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου καὶ Νέας Ἰουστινιανοπόλεως κ. Κύριλλος βεβαιοῖ ὅτι, κατὰ τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον «ἠῤῥησαν αἱ ποικίλαι κοινωνικαὶ δυστυχίαι, ἡ δὲ καταφυγὴ πρὸς τὰ ταμεῖα ταῦτα ἐθεωρήθη ὡς τὸ μᾶλλον ἀσφαλὲς ἄσυλον». Ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ἐπιθυμῶν τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ταμείων τούτων, ὥρισε νὰ περιφέρηται κατὰ πᾶσαν κυριακὴν καὶ μεγάλην ἑορτὴν εἰς τοὺς ἐν τῇ Κύπρῳ ναοὺς δίσκος, τῶν δὲ δίσκων τούτων αἱ εἰσπράξεις χωριστὰ κρατούμεναι ἐν ἐκάστῳ ναῷ καὶ ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, θὰ ἐξελέγχωνται ὑπὸ τῶν ἐλεγκτῶν τῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν μητροπολιτικῶν θρόνων, ὁδηγίαι δ' ὑπὸ τοῦ οἰκείου μητροπολίτου στελλόμεναι θὰ καθορίζωσιν ἐκάστοτε μετὰ λεπτομερείας πῶς θὰ διατίθενται τὰ συναχθέντα ποσά.

Ἡ ἑτέρα τῶν εἰδήσεων ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀσφαλῆ λήψιν τῆς ὑπὸ τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Μ. Κωνσταντινίδου δωρηθείσης εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐν Λευκωσίᾳ κοινότητα βιβλιοθήκης, περιλαμβανούσης 2340 τόμ., ὧν μεταξὺ ὑπάρχουσιν ἐκδόσεις σπάνιαι συγγραμμάτων φιλολογικῶν οὐδ' ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν ἐθνικῇ βιβλιοθήκῃ εὐρισκόμεναι. Εὐχόμεθα ὄχι τόσο πρὸς πλουτισμὸν καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πλουσίας ταύτης συλλογῆς τῶν βιβλίων, ὅσον ὑπὲρ αὐξήσεως ἐκείνων, ὅσοι ἤκουσαν ἢ ἔμαθον ὅτι, πόλις εὐνομουμένη, πόλις ἀνεπτυγμένων ἀνθρώπων θέλει καταστή βελτίων ἑαυτῆς ὑποθάλλουσα καὶ προάγουσα τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν καλῶν βιβλίων.

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΗΘΕΙΑ

## ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς + ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

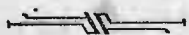
Ἐπίτιμος διευθυντής καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. Γεδειών



Διευθυντής καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιάδης καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

## ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΣ



Ἐξακολουθοῦσιν ἔτι, καὶ ὡς φαίνεται, δὲν θὰ ἐκλείπωσι ταχέως τὰ ἀνυπολόγιστα καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, ὑλικὴν τε καὶ πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν, ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς μεγάλης συρράξεως καὶ ἀναστατώσεως, ὁποῖαν ποιμένες λαῶν καὶ τῶν τυχῶν αὐτῶν ἠγήτορες, τὴν κλήσιν διαψεύδοντες, εἶχον ἀπὸ μακροῦ, ἐνόχῳ ἀπνοῖα καὶ θεοβλαβείᾳ παρασκευάσῃ πρὸς ταπείνωσιν δῆθεν τῶν ἄλλων καὶ ἀνύψωσιν ἑαυτῶν, καὶ οἱ σύνθημα ἔχοντες τὸ γαῖα μιγήτω πυρὶ, μόνον ἡμεῖς, εὐρέθησαν αὐτοὶ πρῶτοι ἐν τῷ λάκκῳ, ὃν ὤρυσσον τοῖς ἄλλοις. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι εἰργάζοντο φιλοτίμως ὅπως ἔτι ἀπαξ δικαιώσωσι καὶ αὐτοὶ τὰ τοῦ ψαλμοῦ, τὰ ἐμφαντικὰ ἐκεῖνα «ἰδοὺ ὠδίησεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν· λάκκον ὤρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν, καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον ὃν

εἰργάσατο. Ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται». Ἦσαν ἐξ αὐτῶν ἐκείνων, οἷτινες δὲν διστάζουσι νὰ συντρίβωσι καὶ τοῦ ἰδίου αὐτῶν οἴκου τὴν τραπεζοσκευὴν, ὅπως καὶ ἐπὶ τὸ συμβολικώτερον παραστήσωσιν ὅσα διανοοῦνται, νὰ συντρίψωσι τὰς κεφαλὰς τῶν ἐπιπροσθούτων τῇ ἐπιτελέσει τῶν μεγάλων αὐτῶν διαβουλίων καὶ σχεδιασμάτων. Οὕτω διακειμένων τῶν ἀνευθύνων τε πρωτοργῶν καὶ τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν, θὰ ἦτό τι ὀξύμωρον, ἐὰν τὸ στρατιωτικὸν λεγόμενον κόμμα ἄλλως ἐφρόνει καὶ ἐνήργει. Ἐξαιρέσεις δὲν σημαίνουσι πολὺ ἄλλως τε καὶ διότι «χαλεπὸν τὸ φρονεῖν ἐν πολλοῖς μεμνηρόσιν». Οἱ δὲ λαοὶ, τὸ λεγόμενον ὑπήκοον, τὸ προέχον ἐξ αὐτοῦ, τὸ κοινὸν τὸ νοῆμον; Δεξιῶς καὶ συστηματικῶς, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καὶ δι' ὀνομάτων ἠχηρῶν καὶ μεγαληγόρων εἶχον οὕτω μαγγανευθῆ τὸ πλεῖστον ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ὥστε ὀλίγοι ἦσαν οἱ διαφωνοῦντες καὶ ὀλίγιστοι οἱ ἀντιλέγοντες, ἀντιλέγοντες

δὲ οὐ μόνον ἀπετέλουν φωνὴν βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ' ἦσαν καὶ εὐτυχεῖς, ἔὰν εἰς τοῦτο μόνον περιωρίζετο ἡ ποινὴ τῆς διαφωνίας καὶ ἀντιλογίας αὐτῶν, εἰς τὸ παρορᾶσθαι καὶ ἀγνοεῖσθαι. Ἰδιαιτέρως εἶχεν ἐμποιήσει αἰσθησιν καὶ παρὰ τοῖς ἀμερολήπτοις καὶ παρὰ τοῖς ξένως ἔχουσι πρὸς τὴν σύρραξιν τὸ φαινόμενον, ὅτι ἑκατοντὰς ὅλη παντοίων σοφῶν καὶ ἐπιστημόνων, μὴ ἐξαιρουμένων μηδ' αὐτῶν τῶν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐπιστήμης, τῆς χρ]νικῆς θεολογίας, ἀνθρώπων ἄλλως σεβαστῶν καὶ πάσης τιμῆς ἀξίων, ἀνέλαβεν ἐν ὀνόματι ὄχι μόνον τῆς μεγάλης Γερμανικῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Γερμανικῆς ἐπιστήμης, καὶ αὐτοῦ τοῦ Γερμανικοῦ πολιτισμοῦ, νὰ δικαιολογήσῃ σοβαρῶς καὶ τὰς ἠθικῶς καὶ δικαιολογικῶς ἥκιστα εὐπρεπεῖς δηλώσεις τε καὶ ἐνεργείας τῶν ἰδίων κυβερνητῶν, καὶ νὰ ἐπιρρίπτῃ τὴν ὅλην εὐθύνην εἰς τοὺς ἀντιπάλους, εἰς τὸν φθόνον καὶ τὴν ἀντιζηλίαν αὐτῶν πρὸς τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἐν πᾶσι μεσουρανοῦντος Γερμανικοῦ πολιτισμοῦ. Αἱ τοιαῦται αἰτιάσεις καὶ ἀξιώσεις δὲν ἔμειναν, ὡς εἰκὸς, ἀνευ ἀντιρρήσεων παρὰ τῶν ἐναντίων, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν ἀμερόληπτον νὰ ἀποκαλύψῃ τὰ ἀπόκρυφα, νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ γενόμενα καὶ ὡς ἐν τρυτάνῃ νὰ ζυγοστατήσῃ τὰς ἐκάστου εὐθύννας. Πρὸς τὸ παρὸν πάσης τιμῆς καὶ ἐξάρσεως ἀξίον τυγχάνει τὸ διάβημα, εἰς ὃ προέβη ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ γεραιροτέρων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης Πανεπιστημίων, τὸ τῆς κλεινῆς Ὁξφόρδης, ἐν τῷ προσώπῳ 55 ὄλων διδασκάλων, σχολαρχῶν, καθηγητῶν καὶ ἄλλων αὐτοῦ ἀξιωματικῶν καὶ διδασκάλων τείνου χεῖρα φιλίας καὶ ἀδελφοσύνης πρὸς τοὺς ἐν Γερμανίᾳ τε καὶ Αὐστρίᾳ, καθηγητὰς τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ πρὸς τὰ μέλη τῶν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χώραις λειτουργούντων Πανεπιστημίων τε καὶ ἄλλων σοφῶν σωματείων, καὶ προσκαλοῦν πάντας ὅπως ἀπαλλαγῶσι μὲν τῆς ἐπηρείας τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν νομίμου φιλοπατρίας διεγερθέντος παρόξυσμοῦ καὶ πικροθυμίας, ἀναλάβωσι δὲ ὄν εἶχον καὶ πρότερον κοινὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ εὐγενῆ ἄμιλλαν καὶ φιλοδοξίαν ἐν τοῖς ἔργοις καὶ σπουδάσμασι

τοῦ πνεύματος, ἀποτελοῦντες τι ἀντίρροπον εἰς τὸν κίνδυνον τὸν δημιουργούμενον ὑπὸ τῶν πολιτικῶν διαφωνιῶν καὶ ἀπειλοῦντα νὰ ἀποσβέσῃ τὸ πολύτιμον ἀγαθὸν τῆς φιλόφρονος πρὸς ἄλληλα σχέσεως τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν.

«Ἐν τῷ πεδίῳ, ἐπιλέγουσιν οἱ 55, ἐν ᾧ τὰ ὄπλα ἡμῶν εἶναι ἐνιαῖα, ὁ ἐνθουσιασμὸς ἡμῶν ὁ αὐτὸς, ἡ ἄμιλλα καὶ φιλοδοξία ἡμῶν γενναία, βεβαίως δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν τὴν συμφιλίωσιν, ἢ δὲ κοινότης τῶν λογίων καὶ ἐπιστημονικῶν σπουδῶν παρουσιάζει ἡμῖν ὁδόν, ἣτις δύναται—ἔὰν δὲ τὰ πνευματικὰ ἡμῶν ἰδεώδη εἶναι ζωηρὰ, δὲν θὰ λείψῃ— νὰ φέρῃ εἰς εὐρυτέραν συμπάθειαν καὶ καλλιτέραν συνέννοησιν μεταξὺ τῶν συγγενῶν ἡμῶν λαῶν. Καθ' ὃν χρόνον πολιτικαὶ διαφωνίαι ἀπειλοῦσι νὰ ἀποσβέσωσι τὸ πολύτιμον ἀγαθὸν τῆς πρὸς ἄλληλα φιλοφροσύνης τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, εἶναι εὐκταῖον νὰ συνεισφέρωμεν τὸ ἐφ' ἡμῖν εἰς τὴν ἐπίσπευσιν τῆς φιλικῆς ἐνώσεως, τῆς ἀπαιτουμένης ὑπὸ τοῦ πολιτισμοῦ. **Ἐἴθε νὰ ἐπιφέρῃ ὁ λόγος, ὅπερ θὰ ἐπιφέρῃ ὁ χρόνος.** Impetret ratio quod dies impetratura est».

Γενναῖοι λόγοι, ἀρμόζοντες εἰς τοὺς τροφίμους τῆς Ὁξφόρδης. Μόνον νὰ εὐρωσιν εὐήκοον οὖς παρ' οἷς ἀνήκει, καὶ συντελοῦντες εἰς τὴν κατεύνασιν τοῦ ὑπάρχοντος παρόξυσμοῦ τῶν φυλετικῶν ἀντιπαθειῶν νὰ διαψεύσωσι τοὺς μάντεις τῶν κακῶν, τοὺς μάντεις νέων θυελλῶν καὶ νέων τυφῶνων, πλείονος ἐκτάσεως καὶ βιαιότητος, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀρξαμένου ἔργου τῆς ἐρημώσεως.



Ἐπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

## ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΓΕΝΕΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ

(συνέχεια ἀπὸ τοῦ 3ου φύλλου)

Ἡ Ρώμη δὲν ἐθεώρει ἀπολεσθείσας τὰς ἐν τῇ Ἀνατολῇ κτήσεις αὐτῆς, ἐξηκολούθει νὰ διορίζη Λατίνους πατριάρχας εἰς τε τὸν τῆς Κ]πόλεως καὶ τοὺς ἄλλους πατριαρχικοὺς θρόνους, καὶ τῷ ἔτει 1301 Βονιφάτιος ὁ Η΄ ἐξέδωκε διάταγμα ἐπιβάλλων ἐαυτῷ τε καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ τὸν διορισμὸν πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς μέχρι οὗ περιέλθῃ πάλιν αὐτὴ ἐκ τῶν χειρῶν τῶν σχισματικῶν καὶ ἀπίστων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Λατίνων. Ἐὰν δὲ εὖτω διέθετεν ὁ Πάπας ὅπου δὲν ὑπῆρχε λατινικὴ ἐξουσία, εὐκόλως ἐννοεῖται πῶς ἠδύνατο νὰ διαθέτῃ ἐν ἐκείναις ταῖς λατινικαῖς χώραις ἢ κτήσεις, ὅσαι κατεῖχοντο ἢ ἐκ νέου κατελαμβάνοντο ὑπὸ τῶν Λατίνων διὰ κατοχῆς, ἀνταλλαγῆς, πωλήσεως καὶ ἐνίοτε δι' ἀγορᾶς ἀπ' αὐτῶν τῶν βασιλευόντων προσώπων τοῦ Βυζαντίου, συνεπεία τῆς ἐν ἡ διετελοῦν ἐξασθενήσεως, πτωχεύσεως καὶ διχονοίας. Τοιαῦται χώραι ἦσαν αἱ νῆσοι τῆς μεσογείου θαλάσσης, Κύπρος, Ρόδος, Κρήτη, αἱ Ἰόνιαι καὶ (ἐν μέρει) αἱ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου, τῆς Θεσσαλίας, τῆς Ἀλβανίας καὶ ἄλλα. Πανταχ ὅ ἐνταῦθα διορίζοντο Λατῖνοι ἐπίσκοποι, συνιστῶντο ἔδραι λατινικαί, ἐκκλησῖαι, μοναστήρια διὰ τε νέους λατίνους ἀποίκους ἀπὸ πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ἐμπορῶν, καὶ διὰ τὴν προπαγάνδα μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν ἐλλήνων ἐν τοῖς νέοις μοναχικοῖς τάγμασι τῶν δομινικανῶν καὶ τῶν φραγκισκανῶν, τοῖς συσταθεῖσιν ἀκριβῶς κατὰ τὸν χρόνον τῆς καθιδρύσεως τῆς λατινικῆς αὐτοκρατορίας ἐν Κ]πόλει, εὗρισκεν ἡ Ρώμη νέον στρατὸν πρακτόρων τῆς προπαγάνδας, ἐμψυχουμένων εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτῶν ὑφ' οὗ ἐνεφοροῦντο ζήλου οὐ μόνον εἰς τὸν καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἐξάπλωσιν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῶν ἰδίων αὐτῶν ταγμάτων, εἰς ἀπόκτησιν νέων ἀποικιῶν, περιουσιῶν, μοναστη-

ρίων καὶ ἐδρῶν ἐν Ἀνατολῇ, ἐνθα καὶ πράγματι τὰς λατινικὰς ἐπισκοπικὰς ἔδρας κατὰ μέγα μέρος κατεῖχον ἐπίσκοποι δομινικανοὶ καὶ φραγκισκανοὶ, ἢ ἐξ ἐπισήμων ἰταλικῶν (κὴ δὴ βενετικῶν καὶ γενουηνοσίων) οἰκογενειῶν, ὥστε τὰ συμφέροντα τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ, συμπύπτοντα μετὰ τῶν τῆς Ρώμης ἐχρησίμευον εἰς τὴν ὡς οἶόν τε μείζονα ἐνίσχυσιν τῆς ἐξουσίας τῆς λατινικῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ποία δὲ μετὰ ταῦτα ἠδύνατο νὰ ἦναι ἡ τύχη τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς ὑποτελέσει τοῖς λατίνοις χώραις;

Εὐθύς ἅμα ἐγκαθιδρύετο λατινικὴ ἐξουσία ἐν ταῖς χώραις ταύταις, ἡ ἐξουσία αὕτη, ἰδίᾳ δὲ ἡ λατινικὴ ἱεραρχία ἐνίσχυομένη ὑπ' αὐτῆς ἀπῆρται παρὰ τῶν ἐλλήνων εἰς τὰ πολλὰ πλήρη ὑποταγὴν τῇ ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ αὐτῷ τῷ λατινισμῷ. Ἡ κατακτηθεῖσα ἐλληνικὴ Ἐκκλησία παρ' αὐτῇ ἔχανε τὰ προνόμια αὐτῆς καὶ τὸ μέλλον. Ἐφέροντο εἰς αὐτὴν μετὰ περιφρονήσεως. Ὑπὸ τὴν λατινικὴν κυριαρχίαν δυοῖν θάτερον ὑπελείπετο τοῖς ἔλλησιν, ἢ νὰ ὑποταχθῶσι τῇ λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἢ νὰ στερηθῶσι τὰς καθέδρας αὐτῶν, τὰ μοναστήρια, τὰ ἀστικά δίκαια, καὶ νὰ ἐκτίθενται εἰς ποικίλας καταπιέσεις καὶ εἰς αὐτὰς τὰς βασάνους τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδράδυναν νὰ καταστήσωσιν αὐτοῖς γνωστὴν οἱ δυτικοὶ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ δομινικανοί. Ἡ ἐν τισι μὲν ὑπὸ τῶν Λατίνων κατακτηθείσαις ἐλληνικαῖς χώραις ταχεῖα ἐλάττωσις τῶν ὀρθόδοξων ἐδρῶν, ἐν ἄλλαις δὲ παντελῆς κατάργησις αὐτῶν, ὑπὸ τῶν Λατίνων ἀφαρπαιγῶν, τοῦτο μόνον τὸ γεγονός ἀρκούντως δείκνυσι τὴν ὅλην θέσιν τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς χώραις ταύταις. Ἐν τούτοις ἡ πείρα τῆς τῶν Ἑλλήνων σταθερότητος εἰς τὴν ἰδίαν πίστιν, οἱ γογγυσμοὶ αὐτῶν, αἱ διαμαρτυρίαι, καὶ τέλος ἡ φανερὰ ἐξέγερσις κατὰ τῶν Λατίνων κατέπεισαν αὐτούς, ὅτι ἡ ἀντικατάστασις τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς λατινικῆς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἀδύνατος. Διὸ ἀπῆρτεῖτό τι μέσον, καὶ τοῦτο ἦτο ἡ οὐνία, ἰδέα, ἣτις ἐφέρετο ἀπ' αὐτοῦ τοῦ διχασμοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ κατὰ τὸ δυνατόν ἀκριγῶς ὄρισμένη αὐτῆς μορφή δὲν συνεπληροῦτο ἀμέσως. Μάλιστα ἐπέμενε ἡ Ρώμη εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ πρωτείου, ὅπερ ὡς φαίνεται εἶχε

καταντήσῃ δι' αὐτὴν τιμιώτερον καὶ αὐτῆς τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ. Ὁ συνηθέστερος τύπος τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης ἐξεφράζετο διὰ τῶν γνωστῶν ὄρων *principalitas, nominatio, appellatio*. Τοῦτο ἀπῆλθον εἰς ἑαυτοὺς πρὸ πάντων μὲν ὁ Πάπας, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ ἐν ταῖς ἑλληνο-λατινικαῖς κτήσεις Λατῖνοι ἱεράρχαι. Αἱ περαιτέρω ἀπαιτήσεις ἢ ὑποχωρήσεις νῦξανον, συνεστέλλοντο, καὶ ἐν γένει μετεβάλλοντο κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐκόντες ἄκοντες ἤρχοντο ἐνίοτε οἱ Ἕλληνες εἰς τοιοῦτον συμβιβασμὸν, ἵνα διασώσωσι τὴν ἀκεραιότητα τῆς ὁμολογίας αὐτῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῶν κανόνων καὶ διατάξεων. Ἄλλ' ἀμφότερα τὰ μέρη δὲν ἀπέκρυπτον ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο μόνον *συμβιβασμὸς*, ἢ ἰδιαίτερός τις *τρόπος τοῦ ζῆν* *modus vivendi*. Ἄφ' ἐτέρου αἱ ἐπὶ μέρους οὐνῖαι αἱ τῆδε κἀκεῖσε ἐπιβαλλόμεναι τοῖς Ἕλλησι, δὲν ἠδύναντο νὰ φαίνωνται ἱκανοποιοῦσαι οὐδὲ ἦσαν διαρκεῖς, ἐφ' ὅσον ἢ οὐνία δὲν ἀνεγνωρίζετο ὑφ' ὅλης τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἀρχαιοτάτων αὐτῶν ἱεραρχικῶν θρόνων, εἰς οὓς, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν, ἐξηκολούθουν ἀποβλέποντες οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ ὀρθόδοξοι, καὶ αὐτοὶ οἱ τὴν οὐνίαν εἴτε ἐκουσίως εἴτε καὶ συνηθέστερον ἀκουσίως ἀσπαζόμενοι. Ἡ Ρώμη δὲν ἔπαυεν ἀνησυχοῦσα περὶ τοῦ πράγματος. Καὶ ἰδοὺ αἱ περὶ ἐνώσεως προτάσεις γίνονται αὐτῇ ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου αὐτοῦ. Οἱ δυστυχεῖς Παλαιολόγοι ἀπὸ τοῦ Μιχαὴλ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνώσει ζητοῦσι τὴν σωτηρίαν τῆς ἐλλεινῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ αὐτοκρατορίας, πιεζομένης ὑπὸ τῶν λατίνων καὶ ἐπι μᾶλλον ὑπὸ τῶν τούρκων. Ἄλλ' οἱ Παλαιολόγοι δὲν ἦσαν μόνοι. Μεταξὺ τῶν ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ΙΓ' αἰῶνος ἀναφαίνεται ἀπροκάλυπτος μερὶς τῶν λεγομένων *λατινοφρόνων*, καρπὸς τῆς πολυχρονίου προσεγγίσεως τῶν ἑλλήνων πρὸς τοὺς λατίνους ἀπὸ τοῦ χρόνου τῶν σταυροφοριῶν. Καὶ οὗτοι ἀπέναντι τῆς ἐνώσεως ἠθέλον νὰ ἀγοράσωσι τὴν βοήθειαν τῆς Ρώμης καὶ τῆς Δύσεως πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος, τὴν δὲ συνείδησιν αὐτῶν προσεπάθουν νὰ καθησυχάσωσι διὰ δια-

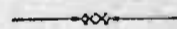
λεκτικῶν λεπτολογιῶν, ἐν αἷς ἐσυνήθιζε νὰ ζητῆ τροφὴν καὶ στήριγμα ἢ λεπτολόγος διάνοια τῶν βυζαντινῶν ἑλλήνων, παρατρεπομένη καὶ εἰς μαντείας δεισιδαίμονας, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν ἀπειλούντων κινδύνων. Ἄλλ' εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ὁμολογηθῆ, ὅτι παρὰ τινος τῶν λατινοφρόνων παρατηρεῖται καὶ τις πεποίθσις περὶ τῆς ὑπεροχῆς οὐ μόνον τῆς ἐξωτερικῆς δυνάμεως τῶν λατίνων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἰδιοτήτων τῆς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως, ὑπισχνουμένων αὐτοῖς μέλλον, ὅπερ δὲν ἔβλεπον διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα οἱ ὑπὸ τοσοῦτων αὐτῆς ἀτυχημάτων εἰς ἀπόγνωσιν περιελθόντες Ἕλληνες.

(ἔπεται συνέχεια)



## Αἱ Λεγομέναι

### ΚΑΝΟΝΙΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ



(συνέχεια ἀπὸ 29 σελίδος)

Ὅστις ἂν ἀναγνῶ τὰς κανονικὰς ἐπιστολάς, τὰς περιεχούσας ὁδηγίας ἢ συμβουλὰς ἐπὶ διαφόρων ὑποθέσεων, εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἡθῶν ἀναφερομένας, εἰς τὴν λατρείαν, εἰς τὸ πολίτευμα, καὶ τοιαύτας θέλομεν ὑπομνήσει περαιτέρω, εὐρίσκει ὅτι αἱ τοῦ Θεοφόρου Ἰγνατίου ἐπιστολαὶ, καὶ μετ' αὐτὸν ἢ τοῦ Πολυκάροπου, φέρουσι τὸν χαρακτῆρα κανονικῶν διατάξεων, ὡς ἐννοοῦμεν, ὡς τιλοφοροῦμεν αὐτὰς σήμερον. Εἰς τὰς συλλογὰς τῶν κανόνων ἀπαντῶνται διατάξεις ἁγίων πατέρων ἢ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, ἀρχιερέων ἢ πατριαρχικῶν γραμματέων, νουθετοῦσαι, διαφωτίζουσαι, λύσεις ἀποριῶν, ἀποκρίσεις εἰς προ-

βαλλομένας αὐτοῖς ἐρωτήσεις ἐπιστέλλουσαι, ποινὴν δ' οὐδεμίαν εἰς τοὺς παραβάτας θεσμῶν καὶ καθεστώτων ἱερῶν ἐπιβάλλουσαι. Ἔτεράι τινες οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς οὐδεμίαν τῶν ἄνω ἐκτεθεισῶν ὑποθέσεων. Τί ζητεῖ λόγου χάριν γραμματικῆς ἀκριβείας ἐξέτασις εἰς τὸν 15 δῆθεν κανόνα τοῦ μεγάλου Βασιλείου, ἢ περὶ τῆς παραδυναστείας τοῦ Νεεμάν λόγος ἐν τῷ 16 δῆθεν κανόνι; Ὑπάρχουσι δ' ἄλλαι δῆθεν κανονικαὶ διατάξεις, αἵτινές εἰσιν ἀποφάσεις ἢ μᾶλλον διαιτήσεις ἐπὶ ζητημάτων ἐπαρχιακῶν, διοικητικῆς ἐπισκόπου κακονοίας ἢ ἐπιπολαιότητος, ὡς ἐν τοῖς περὶ τοῦ μητροπολίτου Θηβαίδος Ἀπόλλωνος διαταττομένοις ὑπὸ τοῦ Μ. Βασιλείου. Ὁμοίος ἐστὶν ὁ δῆθεν κανὼν περὶ τῆς ἀτασθαλίας τοῦ ἀτάκτου Σευήρου ἐπισκόπου Μασάδων χειροτονήσαντος πρεσβύτερόν τινα Κυριακὸν εἰς τὰ Μένδανα, ὄντα *villa*, οὕτως εἰπεῖν, Λογγίνου τινός· τοῦ Σευήρου δὲ βεβαιούντος ὅτι κατὰ λήθην ἔπραξεν εἴ τι καὶ ἐγένετο «ἡμεῖς συγχωρήσομεν . . . . ἐπειδὴ οὐκ ἐσμεν καρδιῶν κριταί, δῶμεν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐκδίκησιν, αὐτοὶ δὲ ἀδιακρίτως αὐτὸν δεξώμεθα, συγγνώμην δόντες ἀνθρωπίνῳ πάθει, τῇ λήθῃ». Ὁ κανὼν καιαντᾶ εἶδος τι «συγχωροχαρτίου», κατὰ τὸ κοινῇ λεγόμενον. Παρὰ πάντα δὲ λόγον παρεξέφερσεν ἐν τοῖς κανόσιν ὁ 28, συμβουλή τις ὧν περὶ τῶν ἀπαιδεύτων ἐπαγγελιῶν· δῆλα δὲ «ἵνα μὴ τάξουν», κατὰ τὴν κοινὴν λέξιν ὅ,τι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν διάνοιαν ἔλθῃ. Διότι λόγος ἦν τότε περὶ τινος εὐξαμένου ἵνα μὴ φάγῃ χοιρινὸν κρέας.

Ταῦτα πάντα, καθὼς καὶ οἱ κανόνες 15 καὶ 16, περὶ τῶν ὁποίων γράφει καὶ ὁ Βαλσαμῶν ὅτι οὗτοι «μὴ ποιούμενοι κανονικὴν κοινὴν εἰανδήτινα παράδοσιν, ἀλλ' ἐρμηνείαν γραφικῶν ρημάτων, οὐκ ἐξηγήθησαν παρ' ἡμῶν» ταῦτα πάντα, λέγω, συνοδικαὶ τινές εἰσιν ἀποφάσεις, περὶ ὧν ποιῶμαι μετὰ ταῦτα λόγον. Ἔτερα δὲ διατάξεις γνωμοδοτήσις ἐστὶν ἐπιστολῆς ἀπόσπασμα περὶ κρεάτων χρησιμο-

ποιουμένων, ὧν μετὰ καὶ τὸ κρέας τοῦ κυνός, ὅπερ δυνάμεθα ἵνα μὴ τρώγωμεν, ἐκτὸς ἂν ἐπιστῇ μεγάλη ἀνάγκη, βεβαίως ἐν καιρῷ πολιορκίας (δῆθεν κανὼν 86). Ἀλλὰ πολλοὶ τῶν λεγομένων κανόνων τούτων, ἐξ ἐπιστολῶν ἀποσπασθέντες, συνηρομόσθησαν καὶ συνεκολλήθησαν εἰς σειρὰν κανόνων, ἢ μᾶλλον ἐπιταγῶν καὶ γνωμοδοτήσεων καὶ συμβουλῶν καὶ διαιτήσεων, περιβληθέντες ἐγκαίρως, δῆλὰ γε δὴ παρευθὺς, τὸ κῶρος συνοδικῶν πράξεων, οὐ ἄνευ οὐδεμίαν τῶν λεγομένων κανονικῶν ἐπιστολῶν ἀποκρίσεων καὶ λύσεων δυνατόν ἵνα ἐφαρμοσθῇ οὔτε εἰς μικρὸν, οὔτε εἰς μέγαν κύκλον. Τοῦτο τουλάχιστον διὰ τοὺς μετὰ τὸν Βασιλείου χρόνους. Πρὶν αὐτοῦ βεβαίως ἕκαστος ἐπίσκοπος ἠδύνατο ἵνα διατάτῃ τὰ κατὰ τὸν βίον καὶ τὸ πολίτευμα τῶν πιστῶν, ἄνευ συνοδικῆς συσχέψεως.

Κατὰ τὰ ἤδη γραφέντα, κανονικαὶ εἰσιν αἱ ἐπιστολαὶ Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου καὶ αἱ ἐν αὐταῖς διατάξεις ἢ παραινέσεις, διότι οὐδὲ ποινὴν ἐπιβάλλει τοῖς τῶν διαταγῶν παραβάταις. Τὸ συμβουλεύειν τοὺς πιστοὺς ἵνα μὴ καταφρονῶσι τοῦ νεαροῦ τὴν ἡλικίαν ἐπισκόπου αὐτῶν, τὸ προτρέπειν ἵνα ἀγαπῶσιν ἀλλήλους καὶ ἵνα σέβωνται τὸν ἱερὸν κλῆρον, καὶ τὰ παρόμοια, ἐξέρχονται τοῦ θριγγίου τῶν ἱερῶν κανόνων. Ἀλλὰ κανὼν ἱερὸς θὰ χαρακτηρισθῇ βεβαίως ἢ διαταγὴ «τὴν ἔνωσιν ποιῆσθαι μετὰ γνώμης τοῦ ἐπισκόπου» (τῶν εἰς κοινωνίαν γάμου συνερχομένων) «ἵνα ὁ γάμος ἦ κατὰ Κύριον, καὶ μὴ κατ' ἐπιθυμίαν», εἴτ' οὖν τὸ συνάλλαγμα τὸ γαμικὸν ἵνα διεκπεραιώνηται τῇ εἰδήσει καὶ γνώμῃ τοῦ ἐπισκόπου· κανὼν ἱερὸς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀφορῶν εὐταξίαν ἐστὶν ἢ συμβουλή ἢ αὐστηρὰ «οὐκ ἐξόν ἐστὶ χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου» (χωρὶς ἀδείας αὐτοῦ ἢ μᾶλλον εἰδήσεως) «οὔτε βαπτίζεις, οὔτε προσφέρεις, οὔτε θυσίαν προσκομίζεις . . . . ἀλλ' ὅ ἂν ἐκεῖνῳ δοκεῖ κατ' εὐαρέστησιν Θεοῦ, ἵνα ἀσφαλὲς ἦ καὶ βέβαιον πᾶν ὃ ἂν πράττητε». Ταῦτα γράφονται ἐν ἐπιστολαῖς πρὸς Πολύκαρπον τὸν

τῆς Συμόνης καὶ πρὸς τοὺς συμφοναίους, εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς καὶ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν δίδει συμβουλὴν ἢ παραγγελίαν «συμβούλιον ἀγαγεῖν θεοπρεπέστατον, καὶ χειροτονῆσαι εἴ τινα ἀγαπητὸν λίαν ἔχετε, καὶ ἄοκνον, ὃς δυνησεται θεόδρομος καλεῖσθαι· τοῦτον καταξιῶσαι πορευθῆναι εἰς Συρίαν, ἵνα πορευθεὶς εἰς Συρίαν δοξάσῃ ἡμῶν τὴν ἄοκνον ἀγάπην, εἰς δόξαν Θεοῦ» = δηλῶν ὅτι, οὐχὶ κανονικὸς ἐπίσκοπος, ἀλλ' ἄγγελος εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἀποσταλήσεται ἀπὸ τῆς Ἰωνίας εἰς Συρίαν. Πλήρεις συμβουλῶν καὶ διατάξεων περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς ἀποδεικνύεται καὶ ἡ τοῦ ἱεροῦ Πολυκάρπου ἐπιστολὴ, καίτοι φαίνεται μοι παράδοξον ὅτι εὐχαριστεῖ τοῖς φιλιπησίοις διὰ τὴν υἱικὴν πρὸς τὸν Ἰγνάτιον ἀγάπην καὶ στοργήν, αὐτὸς ἐπίσκοπος ὢν τῷ 110 καὶ μάλιστα χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ θεόπτου Ἰωάννου, πρὸ τοῦ ἑκατοστοῦ ἀπὸ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος, ἐν ἡλικίᾳ δέκα ὀκτὼ ἐτῶν!! (Κοντογόνου Πατρολογίας τόμ. Β', σελ. 101—114 καὶ 123 καὶ Φιλαρέτου Ἱστορικὴ Διδασκαλία περὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας· σελ. 34 καὶ 35 τῆς ἑλλην. μεταφράσεως τοῦ Νεοφ. Παγίδα).

Τοὺς κανόνας, τοὺς ὁποίους ἀπήγγειλαν καὶ ἐξέδωκαν κατὰ μέρος οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἢ μᾶλλον κατὰ μέρος συνέταξαν (=εἰσηγήσαντο, αὐστηρότερον εἰπεῖν), ἐπεκύρωσαν οἱ πατέρες τῆς ἁγίας Πανθέκτης Συνόδου, ἀλλ' ἀριθμοῦνται οὗτοι 169, ὡς ἐν τῷ «Συντάγματι» Ράλλη καὶ Ποιτῆ φέρονται. Ἡ ἁγία Σύνοδος αὕτη ἐπεκύρωσεν, ἢ, προσφρύτερον ἀνεκήρυξε τὴν ἰσχὺν τῶν κανόνων τῶν Συνόδων, καὶ τῶν ἀποστολικῶν, παραδοθέντων ἡμῖν «ὄνόματι τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων ἀποστόλων ὀγδοήκοντα πέντε» κανόνων, ἐκύρωσε δὲ καὶ τοὺς τῶν πατέρων, ἔξ μὲν ἀρχιεπισκόπων Ἀλεξανδρείας, Διονυσίου, Πέτρου, Ἀθανασίου, Τιμοθέου, Θεοφίλου, Κυρίλλου, Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Βασιλείου Καισαρείας, Γρηγορίου Νύσσης,

Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Κυπριανοῦ Καρχηδόνας καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· ἀπέσχε δὲ ἵνα κυρώσῃ τὰς «Διατάγας τῶν ἁγίων ἀποστόλων» τὰς ἐπικυρουμένας διὰ τοῦ 85 ἀποστολικοῦ κανόνος (τὸν ὁπτεῖον ἐν τούτοις ἐκύρωσε), διότι κατὰ καιροὺς, ἐντὸς τῶν Ἀποστολικῶν Διαταγῶν, ἐπὶ διαφθορᾷ τοῦ κάλλους τῶν θείων δογμάτων «νόθα τινὰ καὶ ξένα τῆς εὐσεβείας παρενετέθησαν», ἄγνωστα τῇ εὐσεβεῖ διδασκαλίᾳ. Ἡ δ' ἁγία Ζ' οἰκουμενικὴ «ἀσπασίως ἐνεστερνίσαστο» τοὺς τῶν ἁγίων ἀποστόλων, τοὺς τῶν ἔξ πρὶν αὐτῆς οἰκουμενικῶν, καὶ «τῶν τοπικῶν συναθροισθεισῶν ἐπὶ ἐκδόσει τοιούτων διαταγμάτων, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν» τοὺς κανόνας δηλαδὴ. Τῶν ἱερῶν δὲ κανόνων τὸ σύνολον ἀριθμεῖται 768, ἐκ τῶν ὁποίων 210 συνετάχθησαν ὑπὸ τῶν ἑπτὰ Συνόδων τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τῆς ἐν τῷ ναῶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐπὶ Φωτίου, τῆς οὕτως λεγομένης Πρωτοδευτέρας.

Μένουσιν ὁμῶς ἐκτὸς τῆς σειρᾶς τῶν 210 κανόνων 85 ἀποστολικοὶ, τοὺς ὁποίους ἀριθμοῦμεν ὡς ἀναγινώσκονται, καίτοι μετὰ προσοχῆς ἐξεταζόμενοι φαίνονται ὀλιγότεροι. Δεχόμεθα δ' ἐπίσης καὶ τοὺς συνοδικοὺς κανόνας, ὡς ἀριθμοῦνται, μὴ συναριθμοῦντες τὸν 5 τῆς Δ' οἰκουμενικῆς, περὶ οὗ ἔγραψα τοὺς ἀπαιτούμενους στίχους ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ», μῆτε ἐρευνῶντες τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν κανόνων τῆς ἐν Νικαίᾳ Πρώτης, μῆτε μὴν ἐξοβελίζοντες τὰς ἐν τοῖς κανόσι παρειδυσάσας δικαστικὰς ἀποφάσεις καὶ διαιτήσεις καὶ διαλαλιάς. Εἰς τοὺς 295 τούτους καλὸν ἵνα προστεθῶσι 304 τῶν τοπικῶν συνόδων, εἰς τοὺς ὁποίους οὐδ' ἓνα προσθέτω τῶν πατερικῶν κανόνων, τό γε νῦν. Ὀλίγην ὑπομονὴν ἀπεκδέχομαι ἀπὸ τῶν περιέργων.

(ἔπεται συνέχεια)

ὁ μ. χ. Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

των

γενομένων γάμων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1920  
εἰς τὰς ἐνορίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1920 ἐτελέσθησαν εἰς ὅλην  
τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Γάμοι 2094

Ἐτελέσθησαν 1713 γάμοι καθ' οὓς καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ  
ἡ γυνὴ συνήλθον εἰς πρώτου γάμου κοινωνίαν.

Ἐτελέσθησαν 101 γάμοι καθ' οὓς καὶ ὁ ἀνὴρ καὶ  
ἡ γυνὴ συνήρχοντο εἰς δευτέρου γάμου κοινωνίαν.

Ἐτελέσθησαν 160 γάμοι καθ' οὓς μόνον ὁ ἀνὴρ  
συνήρχετο εἰς δευτέρου γάμου κοινωνίαν.

Ἐτελέσθησαν 109 γάμοι καθ' οὓς μόνον ἡ γυνὴ  
συνήρχετο εἰς δευτέρου γάμου κοινωνίαν.

Ἐτελέσθησαν 9 γάμοι καθ' οὓς ὁ ἀνὴρ συνήρχετο  
εἰς τρίτου γάμου κοινωνίαν. Κατ' αὐτοὺς 6 γυναῖκες

συνήρχοντο εἰς δεύτερον γάμον, αἱ δὲ τρεῖς εἰς πρῶτον.

Ἐτελέσθησαν 2 γάμοι καθ' οὓς ἡ γυνὴ συνήρχετο  
εἰς τρίτου γάμου κοινωνίαν, ὁ δὲ ἀνὴρ εἰς δεύτερον.

Ἐτέλεσαν μикτὸν γάμον ἄνδρες Καθολικοὶ 14

» » » γυναῖκες Καθολικαὶ 21

Ἐτέλεσαν μикτὸν γάμον ἄνδρες Διαμαρτυρόμενοι 7

» » » γυναῖκες Διτυρόμεναι 3

» » » ἄνδρες Ἀρμένιοι 1

» » » γυναῖκες Ἀρμενίδες 3

Κατὰ τὸ ἔτος 1919 ἐγένοντο 2022 γάμοι.

Κατ' ἐνορίας οἱ Γάμοι κατανέμονται ὡς ἑξῆς:

Φανάριον	ἐτέλεσε γάμους	204
Τζιβαλίον	» »	97
Μουχλίον	» »	23
Ποιτηρᾶς	» »	12
Βαλατᾶς	» »	35
Βαλίον	» »	18
Εὐλόπορτα	» »	22
Ἐγρὴ-καποῦ	» »	10
Τεκφουρσεράϊον	» »	5
Σαλματομβροῦκ	» »	12
Ἐδιρνε-καποῦ	» »	19
Σαρμασίκιον	» »	5
Τὸπ-καποῦ	» »	11
Κόντοσκάλιον	» »	159
Βλάχα	» »	74

Ἐγρωμαθειῶν:

Ἁγ. Κωνσταντῖνος » » 48

Ἁγ. Μηνᾶς » » 12

Ἁγ. Νικόλαος	» »	6
Θεῖα Ἀνάληψις	» »	7
Ἁγ. Γεώργιος	» »	13
Ἐξ Μάρμαρα	» »	2
Καζλῆ-τσεσιμέ	» »	9
Βελιγράδιον	» »	9
Γαλατᾶς	» »	230
» Ἁγ. Ἰωάννης	» »	10
Σταυροδρομίον	» »	518
Ταταῦλα	» »	148
Προπ. Ταταούλων	» »	74
Φερίκιοι	» »	66
Χάσκιοι	» »	26
Διπλοκόνιον	» »	55
Πασᾶ μαχαλέ	» »	4
Μεσάχωρον	» »	43
Ξηροκρήνη	» »	6
Μ. Ρεῦμα	» »	62
Βεβέκιον	» »	6
Βαφεοχώριον	» »	8
Σωσθένιον	» »	2
Νεοχ. Ἁγ. Νικόλαος	» »	14
» Παναγία	» »	10

Κατὰ τὸ ἔτος 1920 ἐγένοντο γάμοι 2094.

Ἐν τοῖς Πηλείοις, τῇ 20 Ἰανουαρίου 1921.

Ἐκ τῆς Μ. Ἀρχιεπισκοπῆς

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 783

Κ λ ῆ σ ι ς

Ἡ Δέσποινα Ἀλεξάνδρου Μαυρογιαννοπούλου, τὸ  
γένος Ἰωάννου Κόντζογλου, χριστιανὴ ὀρθόδοξος,  
ὑπήκοος ἑλληνίς, τέως κάτοικος Πέραν ὁδοῦ Νανέ  
(Κων]πόλεως), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται  
ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π.μ.  
μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μίας (ἀρ. 31) ἡμερῶν  
ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως  
ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου  
νομίμως διορισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις  
Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἐ-  
αυτῆς συζύγου Ἀλεξάνδρου Μαυρογιαννοπούλου,  
δημοσιογράφου, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ἑλλη-  
νος καὶ κατοικοῦ Κων]πόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως  
ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγή ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παρούσα δημοσιευθήσεται διὰ τοῦ ἐνταῦθα Ἐλ-  
ληνικοῦ τύπου.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος (ὑπογρ.) ὁ Φιλιππουπόλεως Βενιαμῖν

Ὁ Α' Γραμματεὺς Ἀρχμ. Δ. Χαμουδύπουλος

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

## ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 648

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 226 καὶ ἡμερομ. 7 Δεκεμβρίου 1920 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Σωτηρίου Α. Δαμιανίδου καὶ τῆς Δεσποίνης Α. Δαμιανίδου, τὸ γένος Στεφάνου Ἰωαννίδου, πρὸ τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων.

## Δ ε ἄ τ α ὕ τ α

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 15δ, 201 καὶ 207 τῶν Πηχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρουσίας ἀποφάσεως εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκ. Ἀληθείας» καὶ «Προόδου», καὶ

Καταδικάζει τὴν ἐναγομένην ὡς τε ἐρημοδικήσαν καὶ ὡς ἠττηθεῖσαν ἐν τῇ δίκῃ εἰς τὴν καταβολὴν πάντων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντων εἰς γρόσ. ἐπτακόσια ἑξήκοντα ἑξ (ἀρ. 766) προκαταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενιαμὶν

2

Ὁ Α' γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Χαμουδόπουλος

## Κληθεὶς

Ἄριθ. Πρωτ. 647

Ὁ Γρηγόριος Παπάζογλου, ράπτης, τέως κάτοικος (Κωνσταντινουπόλεως (Φιλτζαντζιλὰρ Γιοκουσοῦ, ἐν τῷ καταστήματι Κόνιαλη Τερζῆ Παναγιώτη), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π.μ. μετὰ παρέλευσιν ἑξήκοντα καὶ μίας (ἀρ. 61) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῆ πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ἀθηνᾶς Γρ. Παπάζογλου, τὸ γένος Κωστή Τζομοῦρ, κατοίκου Κων)πόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλήσις δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Χρόνου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενιαμὶν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

## Κληθεὶς

Ἄριθ. Πρωτ. 551

Προσκαλεῖται ἡ Ἑλένη Ἀβόβνη Σολοβιέβ, τὸ γένος Τσάκω, χριστιανὴ τοῦ Ἀγγλικανικοῦ δόγματος, ὑπὴρκοος Ρωσοῖς τέως κάτοικος Σεβαστουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 1)2 π.μ. μετὰ παρέλευσιν ἐνενήκοντα καὶ μίας (ἀρ. 61) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Βόριδος Βοεβοβόλοβιτς Σολοβιέ, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου Ρώσσου, κατοίκου Πέρα Κουμπαρατζῆ Γιοκουσοῦ Νο. 93 (Κων)πόλεως, ἐπὶ διαζεύξει.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήσεται διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», «Βοσπόρου», καὶ «Πρὸς δὸν Σοῶρ»

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενιαμὶν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδ. Δ. Χαμουδόπουλος

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΗΘΕΙΑ

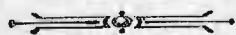
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθουσης Ἐπιτροπῆς † ὁ Δαρδανελλίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. ΓεδεώνΔιευθυντῆς καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιάδης καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομῆ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

## Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ



Παρατηρεῖται τις ἀναλογία μεταξὺ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τῷ ἡθικῷ κόσμῳ συμβαινόντων. Τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον τὸ διακεχυμένον ἐπὶ τῆς ὑδρογείου σφαίρας καὶ ὅπωςδήποτε ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος, μεταβάλλει ὄψιν καὶ ἀραιοῦται εἰς ἀτμοὺς ἀοράτους, οἱ ἀτμοὶ ὑπεραίρονται τῆς ἐπιφανείας, ἑκάστοτε καὶ ἑκασταχοῦ συμπυκνεῦνται, καὶ νῦν μὲν συσκοτίζουσι τὸν οὐρανὸν, νῦν δὲ εἰς νέφη καὶ νεφύδρια περιδιαβάουσι ἀσκόπως, ἄλλοτε συγκρούονται, νῦν δὲ ἐξαστραπτουσι καὶ παταγῶσιν ἀπειλητικῶς, ἐπὶ τέλος δὲ ὑπὸ μορφᾶς διαφόρους ἐπανερχονται ὅθεν ὠρμήθησαν, καὶ συνήθως μὲν ἀναδείκνυνται ἐνεργητικοί, ἐνίοτε ὅμως ἀποβαίνουσι καὶ ἐπιβλαβεῖς καὶ καταστρεπτικοί, ἐὰν ἡ ὁρμὴ τῶν χει-

μάρρων καὶ ὁ ροῖς τῶν ρευμάτων δὲν μετριάσθῃσι καὶ κανονισθῇσι προσηκόντως ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης προνοίας καὶ τέχνης. Εἶναι εἰκὼν τῆς λεγομένης κοινῆς γνώμης. Ὅσα ἑκάστοτε πληροῦσι τὴν ψυχὴν ἡμῶν καὶ συνταράσσουσιν ἡμᾶς εἴτε ὡς αἰσθήματα καὶ νοήματα, εἴτε ὡς κρίσεις καὶ ἐκτιμήσεις, εἴτε ὡς χαρὰ ἢ λύπη, εἴτε ὡς ὄρμαι καὶ κλήσεις καὶ ἐπιθυμίαι καὶ πόθοι, εἶναι ὡς τόσοι ἀτμοὶ, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς τε ἰδίας ἑκάστου φύσεως καὶ τοῦ ἐν ᾧ διατελοῦμεν περιβάλλοντος ἀπολυόμενοι ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου νοῦ καὶ ἀνερχόμενοι ἀπὸ τῆς καρδίας ἡμῶν, ἀτμοὶ καθ' ἑαυτοὺς μὲν ἀδιόρατοι καὶ νομιζόμενοι ὡς στερούμενοι πάσης οὐσίας καὶ δυνάμεως ἐν τῇ συνενώσει ὅμως αὐτῶν καὶ συμπυκνώσει ἐμφαίνοντες τὴν ἰδίαν ὑπαρξιν καὶ ἐνέργειαν, καὶ ἄλλοτε μὲν δεικνύμενοι χρήσιμοι καὶ εὐεργετικοί, ἄλλοτε δὲ τούναντίον ἀποβαίνοντες ἐπιβλαβεῖς καὶ ὀλέθριοι,

ἔαν ἡ φρόνησις δὲν κανονίσῃ τὴν πορείαν αὐτῶν καὶ δὲν μετριάσῃ τὰς ὑπερβολὰς καὶ παρεκβάσεις αὐτῶν. Δυστυχῶς ὑπόκεινται εἰς διαστροφὰς καὶ τὰ κάλλιστα, καὶ ὅπερ μεῖζον, διαστρεφόμενα ἀποβαίνουσι χείριστα. *Corruptio optimi pessima.*

Ἄλλ' εἶναι ἀνάγκη, διὰ τὸν κίνδυνον τοῦτον, νὰ εὐχηθῇ τις καὶ νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἀπουσίαν καὶ καταπνίξιν πάσης κοινῆς γνώμης, ὡς εὐχονται καὶ πάση δυνάμει ἐπιζητοῦσιν οἱ ἀπολυταρχικοὶ, οἱ μόνον νόμον καὶ κανόνα ἔχοντες τὴν ἰδίαν γνώμην καὶ θέλησιν; Ἥκιστα. Ὅχι μόνον εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκλείψῃ καὶ νὰ καταπνιγῇ ὀλοσχερῶς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τοῦ δυνατοῦ, δὲν συμφέρει νὰ ἐκλείψῃ, διὰ τὴν πολλαπλὴν αὐτῆς χρησιμότητα εἰς τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον τῶν ἀνθρώπων οὐχ ἦτιον ἢ εἰς τὸν πολιτικὸν βίον τῶν λαῶν. Ὁφελεῖ θετικῶς, εἰσηγουμένη ἢ ὑποδεικνύουσα ἔστω καὶ σιωπηλῶς τὸ δέον γενέσθαι καὶ ἔτι μᾶλλον ἀρνητικῶς, ἐπικρίνουσα καὶ οἰονεὶ ἀκοῦσα ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἄλλως πραττομένων. Ἰσχύουσι ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῆς δημοσίας γνώμης, καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν κατ' ἔξοχὴν τοιούτων, τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ Τύπου, τούτου μὲν νεωτέρου, ἐκείνου δὲ ἀρχαιοτέρου, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ χοροῦ τῶν τραγωδιῶν διερμηνεύοντος τὴν κερτοῦσαν κοινὴν γνώμην.

Ἄλλ' εἶναι πάντοτε τοιαύτη ἡ κοινὴ γνώμη, οἷα ὀφείλει νὰ εἶναι, εὐρίσκονται πάντοτε εἰς τὸ ὕψος αὐτῶν τὰ ὄργανα αὐτῆς, τὸ θέατρον καὶ ὁ τύπος; Ἐὰν ὄχι, ἀναντιρρήτως ἡ ζημία εἶναι μεῖζον τῆς ὀφελείας, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον δυσεπανόρθωτος, ὅσῳ καὶ τὰ μάλιστα ἔκτροπα καὶ ἐπαίσχυντα ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς ἀνεπαισθήτως πολιτογραφοῦνται, καὶ ὅ,τι ἡ ὑγιαίνουσα κοινὴ γνώμη θὰ ἐξεσύριπεν ὡς ἀπόβλητον καὶ ὀλέθριον, τοῦτο ἢ νοσοῦσα κοινὴ γνώμη ὑποδέχεται καὶ ἐνστερνίζεται ὡς δόκιμον καὶ σωτήριον. Κοινὴ γνώμη, ἀξιούσα νὰ

ἐπέχη θέσιν νόμου καὶ κανόνος εἰς τὴν διαρρύθμισιν τῶν τῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας, καὶ αὐτὴ ἀνεύθυνος, νὰ διευθύνῃ τοὺς ὑπευθύνους χειριζομένους τὰ κοινὰ, ἀνάγκη αὐτὴ νὰ ὑγιαίνῃ, δυσκόλως δὲ δύναται νὰ ὑγιαίνῃ, μὴ ἔχουσα ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ προσὸν τῆς καὶ ὀπωσοῦν ἀνεπτυγμένης καὶ πεφωτισμένης διανοίας, καὶ τὸ προσὸν καρδίας ἀδιαστροφῆς. Εἶναι ἀνάγκη νὰ συνυπάρχωσιν ἀμφοτέρω. Κατὰ τὴν καλὴν καρδίαν καὶ τὰς ἀγαθὰς διαθέσεις αἱ κατώτεραι λεγόμεναι τάξεις τῆς κοινωνίας, ἐν συνόλῳ λαμβανόμεναι, δυσκόλως ὑπολείπονται τῶν ἀνωτέρων, καὶ κατὰ τοῦτο αὐτοὶ τε καὶ αἱ γνώμαι αὐτῶν ἐξ ἴσου τοῖς ἄλλοις θὰ ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἡγεσίας καὶ χειραγωγίας τῶν ἄλλων. Ἄλλ' ἡ ἔλλειψις ἀναλόγου ἀναπτύξεως καὶ φωτισμοῦ διανοητικοῦ καθιστᾷ τοὺς πολλοὺς ἥκιστα προσφόρους πρὸς τοῦτο. Ὡς τὰ πολλὰ στεροῦνται ἰδίας γνώμης καὶ πεποιθήσεως, ὅσάκις δὲ ἐπιβάλλουσιν οἱ πολλοὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ἡγεσίας τῶν κοινῶν, ὀνόματι ἄρχουσιν αὐτοὶ, πράγματι δὲ γίνονται πειθήνια ὄργανα ὀλίγων τινῶν καὶ τούτων ὄχι τῶν ἀρίστων πάντοτε. Οὗτοι χρησιμεύουσιν ὡς ὑπνωτισταὶ καὶ ὑποβολεῖς, καὶ κατὰ τὰς τούτων εἰσηγήσεις καὶ ὑποβολὰς σκέπτονται καὶ ἐνεργοῦσιν ἐκεῖνοι οἷονεὶ ἀσυναίσθητως καὶ παραβόλως· εἶναι ἴδιον τῶν λαϊκῶν τάξεων τὸ εὐαπάτητον, εὐπαράγωγον καὶ εὐμετάστατον. Διὰ τοῦτο εὐλόγως κατετάχθη ἔκπαλαι εἰς τὰ χείριστα εἶδη τῶν πολιτευμάτων ἡ λαϊκὴ ἐξουσία καὶ διοικήσεις τῶν κοινῶν ἢ προσλαμβάνουσα τὸν τύπον τῆς ὀχλαγωγίας καὶ ὀχλοκρατίας, ὡς ἀποτελοῦσα διαστροφὴν τινα καὶ γελοιογραφίαν ἐνὸς τῶν ἄλλως ἀρίστων πολιτευμάτων, τῆς γνησίας δημοκρατίας. Οἱ εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς λαϊκῆς θελήσεως ἐφαρμόζοντες ἀδιακρίτως τὸ «φωνὴ λαοῦ, φωνὴ Κυρίου», προσκολλῶνται μᾶλλον εἰς τὸ γράμμα ἢ εἰς τὸ πνεῦμα. Σημαίνει τὸ λόγιον μᾶλλον τὴν ἐξωτερικὴν δύναμιν

καὶ ἐπιβολὴν τῆς λαϊκῆς φωνῆς ἢ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς ἀξίαν, ὡσεὶ ἦτο Θεοῦ βουλὴ καὶ Θεοῦ θέλημα πᾶν ὅ,τι ὁ λαὸς ἢ ἡ πλειονότης τοῦ λαοῦ λογίζεται καὶ ἀξιοῖ ὡς καλὸν καὶ συμφέρον, δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι λογίζονται καὶ ἀξιούσιν οἱ πολλοί. Ἦκιστα. Εἶναι ἴσως συγγνωστοὶ μέχρι τινός, διότι, μὴ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην ὠριμότητα εἰς τὸ οἴκοθεν συλλογίζεσθαι τὰ ὀρθὰ καὶ σύμφορα, εὐκόλως ἀναρτῶνται ἀπὸ τῶν ἄλλων. Ἀλλ' ἕτερον τὸ συγγνώμης ἀξίον, καὶ ἕτερον τὸ προσοχῆς καὶ ἀποδοχῆς ἀξίον. Κατὰ τοῦτο ὡς κανὼν ἰσχύει τὸ περίφημον ἐκεῖνο τοῦ ἀρχαίου σοφοῦ τὸ «εἰς ἐμοὶ ἄνθρωπος τρισμῦριοι, οἱ δὲ ἀνάριθμοι οὐδεῖς». Δὲν φρονοῦσιν οὕτως ἀρχαῖοι μόνον σοφοί. Εἰς τῶν ὀνομαστῶν πολιτικολόγων τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ὁ *Bluntichli*, γράφει ταῦτα περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐν τῇ πολιτικῇ αὐτοῦ «Μόνον κακὴ τις ὑπερβολὴ δύναται νὰ θεωρήσῃ ὡς ἀψευδῆ τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ δὴ νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτῇ αὐτοδικαίως τὴν κυριαρχίαν ἐν τῇ πολιτείᾳ. Ἡ κοινὴ γνώμη οὐδόλως ὑπάρχει ἀσφαλῆς ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς. Ἀμφιταλαντεύεται συχνὰ καὶ ῥέπει νῦν μὲν ἐδῶ νῦν δὲ ἐκεῖ. Πολλάκις ἐπαινεῖ σήμερον ὅτι χθὲς ἀπεδοκίμασε, καὶ πάλιν αὔριον ὀλιγορεῖ ὅ,τι σήμερον ἐπιμελῶς ἐπιδιώκει. Κρίνει ὡς τὰ πολλὰ ἄνευ βαθείας γνώσεως τῶν πραγμάτων καὶ ἐπιπολαίως κατὰ μόνην τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν. Θελοῦται ὑπὸ τῶν παθῶν τῆς στιγμῆς, δύναται μάλιστα νὰ παραπλανηθῇ καὶ τεχνητῶς. Οὐχὶ σπανίως εἰς τις ὀξυδερκῆς καὶ προβλεπτικὸς ἀνὴρ βλέπει τὰ πράγματα ὡς ἔχουσι πολλῶν κάλλιον καὶ ἀπὸ τῶν παρούσων αἰτιῶν κρίνει περὶ τῶν μελλόντων αὐτῶν ἀποτελεσμάτων πολὺ ὀρθότερον ἢ ἡ κοινὴ γνώμη, πρὸς ἣν ἀντιλέγει».

Δὲν εἶναι διάφορος ἡ κρίσις περὶ τῶν ὀργάνων καὶ ἡγετῶν τῆς κοινῆς γνώμης, περὶ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς δημοσιογραφίας, ὅταν καὶ ἡ τούτων διεύθυνσις εὐρίσκηται εἰς χεῖρας ἀν-

θρώπων, εἴτε ὑστερούντων κατὰ τὸ ὠριμον καὶ πεφωτισμένον τῆς διανοίας, εἴτε χωλαιόντων κατὰ τὸ τῆς κρίσεως καὶ τῆς καρδίας ἀδιάφθορον ὑπὸ παθῶν καὶ ὑπολογισμῶν ἄλλων. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἶναι ὡς τόσοι λόγοι, ὥστε οἱ ἐν μικρῷ ἢ ἐν μεγάλῳ ὑπευθύνως τὰ κοινὰ ἐμπειστημένον καὶ διαχειριζόμενον, νὰ μὴ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς πάντοτε ὑποχρέους εἰς τὸ ρυθμίζειν τὰς ἰδίας ἐνεργείας κατὰ τὰς ἐν ὀνόματι τῆς κοινῆς γνώμης προβαλλομένας εἰσηγήσεις καὶ ἀξιώσεις, ἀνευθύνων ὡς τὰ πολλὰ παραγόντων. Ἔχει καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ τὸ ἀποστολικὸν παράγγελμα· «μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν». Δὲν σημαίνει τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ ἀρκῶνται εἰς μόνον τὰ ἴδια φῶτα, εἰς μόνον τὰς ἰδίας κρίσεις καὶ ἐκτιμήσεις ἐν τῇ διοικήσει τῶν κοινῶν, νὰ κλείωσι δὲ τὰ ὄμματα καὶ νὰ βύωσι τὰ ὦτα πάντα πρὸς τὰ περὶ αὐτοὺς γινόμενα καὶ λεγόμενα. Ἦκιστα τοῦτο. Σημαίνει μόνον τὸ *nihil mirari*, τὸ μηδὲν ἐν μηδενὶ πτύρεσθαι ὑπὸ τῶν ἀλλοθροούντων, σημαίνει τὸ τοῦ Ἀποστόλου «πάντα δοκιμάζοντας τὸ καλὸν κατέχειν».

## ΣΙΜΩΝ, ΚΗΦΑΣ, ΠΕΤΡΟΣ

Εἶναι κοινῶς παραδεδεγμένον ὅτι τὰ τρία ταῦτα ὀνόματα ἀναφέρονται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ὅπερ ἦτο ὁ κορυφαῖος τῶν ἸΒ' Ἀποστόλων καὶ τῆς Ἀναστάσεως ὁ πρῶτος μάρτυς ὑπῆρξε, βεβαίως, καὶ ἕτερος ὑπὸ τὸ ὄνομα **Σίμων** Ἀπόστολος, ἀλλ' οὗτος μικρὸν πρόσωπον παίζει ἐν τῇ Χριστιανικῇ Παραδόσει.

Τὸ παρὸν σημεῖωμα ὡς σκοπὸν ἔχει νὰ περι-συλλέξῃ καὶ συζητήσῃ τὴν μαρτυρίαν, ἣτις εἰσηγείται τὴν ὑπαρξίν μιᾶς ἄλλης παραδόσεως, ἡ ὁποία τὸν **Πέτρον** διέκρινε ἀπὸ τοῦ **Κηφᾶ** καὶ πιθανῶς δὲν ἀπέβλεπε τὸν Πέτρον ἀλλ' ἕτερον τινα Σίμωνα, ὡς τὸν πρῶτον τῆς ἐγέρσεως τοῦ Κυρίου μάρτυρα.

Καθ' ὅλας τὰς παραδόσεις, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τῆς τοῦ Μάρκου, Σίμων ἦτο τὸ ὄνομα ἀλιέως τινὸς ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Γαλιλαίας, ὅστις ἠκολούθησε τῷ Ἰησοῦ. Καλεῖται διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου παρὰ Μάρκ. α', 16 καὶ α', 29 . . . Ἀλλὰ, κατὰ τὸ γ', 16 τοῦ Μάρκου, ὅτε διώρισεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα ἔδωκεν εἰς τὸν Σίμωνα τὸ ὄνομα Πέτρος. Τὸ κείμενον (καὶ ἐποίησε τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον κτλ.) εἶνε ἀξιοπαρατηρήτως ἀνώμαλον, καὶ ἂν ὑπῆρχέ τις μαρτυρία θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποπτευθῆ ὅτι αἱ λέξεις καὶ . . . Σίμωνι ἦσαν παρεμβολή. Ἀλλ' ὁ Μτθ. ὀμαλύνει τὸ ἑλληνικὸν καὶ ὀμιλεῖ περὶ τοῦ Σίμωνος «Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος» (ι', 2), καὶ ὁ Λουκᾶς ἐπίσης ὀμαλύνει τὴν πλοκὴν διὰ τῆς αὐτῆς δηλώσεως ὅτι ὁ Σίμων ἐκαλεῖτο Πέτρος· οὕτω δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀμφιβάλλῃ τις περὶ τῆς παγκοσμίου παραδόσεως ὅτι ὑπῆρχον δύο Σίμωνες ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μαθητῶν καὶ ὅτι ὁ εἰς τούτων ἐκαλεῖτο Πέτρος· ἀλλ' ἦτο ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος μάρτυς τοῦ ἐγερθέντος Κυρίου; Κατὰ Λουκ. κδ', 34 ὁ πρῶτος ἰδὼν τὸν ἐγερθέντα Κύριον ἦτο ὁ Σίμων, ἀλλὰ δὲν εἶναι σαφὲς ἂν αὐτὸς ἦτο ὁ Σίμων Πέτρος ἢ ἕτερός τις Σίμων. Τὸ ζήτημα γεννᾷ ἢ ἀξιοπαρατήρητος δυσκολία τοῦ κειμένου· ἐν τοῖς πλείστοις τῶν χειρογράφων ἀναγινώσκωμεν ὅτι οἱ δύο μαθηταὶ οἱ ὁποῖοι ἐπορεύθησαν εἰς Ἐμμαοὺς ὑπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμα ὅπου εὑρον τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς λέγοντας ὅτι ὄντως ἠγέρθη ὁ Κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι. Ἄν τὸ κείμενον τοῦτο ἔχῃ καλῶς, ὁ Λουκᾶς ἀναφέρεται κατ' αὐτὸν τὸν ἀπιστεύτως τυχαῖον τρόπον εἰς τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τοῦ Ἰησοῦ, περὶ τῆς ὁποίας οὐδεμίαν ἀπολύτως παρέχει περιγραφὴν. Ὑπάρχει ἐπομένως οὐχὶ μικρὸς λόγος ὑπὲρ τῆς ἄλλης ἀναγνώσεως «λέγοντες» ἀπὸ «λέγοντας» εὐρισκομένης ἐν Κδ. Bezae καὶ ὑπονοημένης ὑπὸ τοῦ Ὀριγένους, ἢ ὁποία πρέπει νὰ σημαίῃ ὅτι ὁ Σίμων ἦτο εἰς ἓκ τῶν δύο τῶν πορευομένων εἰς Ἐμμαοὺς καὶ ἰδόντων τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ Σίμων δὲν δύ-

ναται νὰ ἦ ὁ Σίμων Πέτρος, διότι τὸ κείμενον λέγει ὅτι οἱ ὑποστρέψαντες εἰς Ἱεροσόλυμα δύο εὑρον τοὺς ἑνδεκα, ἐν οἷς πρέπει νὰ περιληφθῆ καὶ ὁ Πέτρος, συνηθροισμένους ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Θὰ ἦτο ἀνόητον νὰ εἰσηγηθῆ τις ὅτι ἔδει νὰ υἱοθετεῖτο ἢ ἀποψις αὐτῆ, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ δείξῃ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ταυτότητος τοῦ Σίμωνος μετὰ τοῦ Πέτρου δὲν εἶνε ἐντελῶς σαφὲς ὡς ἐκ πρώτης ἀρχῆς φαίνεται.

Τὸ ζήτημα μάλιστα τοῦ Κηφᾶ εἶνε δυσκολώτερον, ὡς θέλει φανῆ ἂν ἢ ἀποδείξῃς ληφθῆ ἐν χρονολογικῇ κατὰ προσέγγισιν τάξει. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ἄπαξ μόνον μνημονεύεται ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Παύλου· ὁ Κηφᾶς μνημονεύεται ὀκτάκις. Ἐννοεῖ ὁ Παῦλος ὅτι εἶνε οὗτος τὸ αὐτὸ πρόσωπον; ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ γράφει (β', 7 κ. ἑ.) . . . «ιδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιᾶς ἔδωκαν ἐμοί...» κτλ. Ἐχει τὴν πρόθεσιν ὁ Παῦλος νὰ ταυτίσῃ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Κηφᾶν; Τὸ ὀνομάζειν τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον διὰ δύο ὀνομάτων ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ προτάσει εἶνε, τὸ ὀλιγώτερον εἰπεῖν, περίεργον ἐπιπόνημα· καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρείας ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Εὐσεβίου(1) ὡς φρονῶν ὅτι ὁ Κηφᾶς τυγχάνει ἕτερος ἢ ὁ Πέτρος· λέγει ὅτι ὑπῆρξεν εἰς ἓκ τῶν ἑβδομήκοντα. Ἡ ἐπιστολὴ τῶν Ἀποστόλων καὶ ὁ Αἰγυπτιακὸς ΚΟ βαίνουσι καὶ περαιτέρω παρέχοντες κατάλογον τῶν ιβ', περιλαμβάνοντα τὰ ὀνόματα καὶ τῶν δύο: τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Κηφᾶ.

Εἰς ὅμοιον συμπέρασμα θὰ ἐφθανε καὶ ἡ ἔρευνα τοῦ ιε', 5 Κορ. α', ὅπου ἐκτιθέμενος τὴν ἐμ-

(1) Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Α', 12, 2. ἢ δὲ ἱστορία παρὰ Κλήμεντι κατὰ τὴν ε', τῶν ὑποτυπώσεων, ἐν ἣ καὶ Κηφᾶν, περὶ οὗ φησὶν ὁ Παῦλος, ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν κατὰ πρόσωπον αὐτῆς ἀντέστην, ἕνα φησὶ γεγονέναι τῶν Ο' μαθητῶν, ὁμώνυμον Πέτρῳ τυγχάνοντα τῷ ἀποστ. ἰ.φ.

φάνισιν τοῦ ἀναστάντος Κυρίου ὁ Παῦλος λέγει: ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα . . . . κτλ. Δυνατὸν βεβαίως ὁ Κηφᾶς νὰ περικλείηται ἐν τοῖς δώδεκα, ἀλλ' εἴαν τις δὲν ἔχῃ ἄλλην πληροφορίαν, θὰ ἦτο πιθανῶς φυσικὸν νὰ συναγάγῃ ὅτι δὲν ἦτο, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιπτώσει ἀσφαλῶς δὲν ἦτο ὁ αὐτὸς μετὰ τοῦ Πέτρου.

Διατί λοιπὸν ἡ χριστιανικὴ παράδοσις τόσον ἐντελῶς ἀπέβαλε τὰς ἀμφιβολίας αὐτὰς, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ διάφορον μορφήν παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Ἀλεξανδρείας Κλήμεντα καὶ εἰς τοὺς προγενεστέρους ἐπι συγγραφεῖς τῆς ἐπιστολῆς τῶν Ἀποστόλων; Ἡ ἀπάντησις εἶνε ὅτι τὸ δ' εὐαγγέλιον ὠρισμένως ἐν Α', 43 διατυποῖ ὅτι Κηφᾶς εἶνε ὁ Πέτρος—σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος. Ἐφ' ὅσον ἐπιστεύετο ὅτι τὸ δ' εὐαγγέλιον ἐγράφη ὑφ' ἐνὸς τῶν ιβ', συγχρόνου τοῦ Πέτρου καὶ μαθητοῦ τοῦ Ἰησοῦ, ἦτο λογικὸν νὰ ἀποδεχθῇ τις τοῦτο ὡς τελειωτικόν(2). Ἀλλὰ διὰ τοὺς ἔχοντας διάφορον γνώμην περὶ τοῦ δ' εὐαγγελίου δὲν εἶνε παράλογον νὰ ἐρωτήσωσι διατί δὲν ἔπρεπε νὰ συμμερισθῶσι τὰς ἀμφιβολίας τοῦ Κλήμεντος καὶ τῆς ἐπιστολῆς τῶν Ἀποστόλων. Εἰς τοῦτο ἀπαντᾶται ὅτι εἴμεθα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν, καὶ ἴσως ἔπρεπε νὰ εἴμεθα, ἐνὸς συνδυασμοῦ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Μάρκου ὅταν ἀποσιωπᾶ φαίνεται νὰ ἄγῃ εἰς ἐμφάνισιν τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν Πέτρον, καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Παῦλος λέγει ὅτι ἡ πρώτη ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο εἰς τὸν Κηφᾶν· ἄρα, Πέτρος εἶναι ὁ Κηφᾶς. Ἀναμφιβόλως εἶνε αὕτη μία πρότασις λογικὴ, ἀλλ' εἶνε δίκαιον ἐπίσης νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι δὲν στηρίζε-

ται ἐπὶ αὐθεντίας ἰσχυροτάτης, διότι οὐδαμοῦ ὁ Παῦλος λέγει ὅτι Πέτρος εἶνε ὁ Κηφᾶς, καίτοι οἱ σχολιασταὶ ἔχουσι τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ ὀμιλῶσι διαρκῶς περὶ Πέτρου, ὅταν ὁ Παῦλος λέγει Κηφᾶς, ὁ δὲ Μάρκος δὲν ὀμιλεῖ ποσῶς περὶ Κηφᾶ.

K. LAKE

(ἐκ τοῦ Harvard Theological Review  
January 1921)

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ὁ λήξας πόλεμος καὶ αἱ ἐδαφικαὶ ὡς ἐπέφε-  
ρεν οὗτος μεταβολαί, ἔθεσαν ὡς ἦτο ἐπόμενον  
καὶ τὴν Ρουμανίαν πρὸ πληθύος προβλημάτων  
διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν ὁποί-  
ων ἤκιστα ἴσως ἦτο παρεσκευασμένη.

Πραγματοποιήσασα ἐν τῷ συνόλῳ τὰ ἐθνικὰ  
αὐτῆς ἰδανικὰ περιλαμβάνει ἤδη ἐν τοῖς ὁρίοις  
τῆς ὁμαίμονας τοῦ παλαιοῦ βασιλείου, τῆς Τραν-  
συλβανίας, Βουκοβίνης καὶ Βεσσαραβίας, ἰδια-  
τελοῦντας μέχρι τοῦδε ὑπὸ ὅλως διάφορα διοι-  
κητικὰ συστήματα.

Ἀλλ' ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις χώραις, ἀριθ-  
μοῦνται κατὰ ἑκατομμύρια καὶ ξένοι λαοί, Ρῶσ-  
σοι, οὐγγροὶ, γερμανοὶ, κ.τ.λ. οἵτινες ἔχουσι  
πάντοτε ἐστραγμένα πέραν τῶν ὁρίων τῆς χώ-  
ρας τὰ ὄμματα αὐτῶν, ἀναμένοντες τὸν εὐθετον  
χρόνον ἵνα ἐργῶ ἐκδηλώσωσι τὰς πρὸς τοὺς ρω-  
μοῦνους ἐχθρικὰς αὐτῶν διαθέσεις.

Πρὸς παγίωσιν ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους ἀπαι-  
τεῖται ἐπείγουσα διευθέτησις καὶ ἐπίλυσις πλεί-  
στων ὄσων ζητημάτων λίαν δυσχερῶν.

Πνεῦμα, εἰ μὴ πάντῃ ἀναρχικόν, ἀποσυνθε-  
τικὸν ὅμως καὶ μὴ κατανοοῦν τὰς δυσκολίας καὶ  
κινδύνους ὑφ' ὧν περικυκλοῦται ἡ χώρα, δεσπό-  
ζει τῶν ἐργατικῶν τάξεων, αἵτινες ἀδιακόπως  
εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπὶ τῆς ἐκτὸς ἐχθρῶν,  
διὰ καταχθονίων μέσων προσπαθούντων νὰ ἐρε-  
θίσωσι καὶ διεγείρωσιν αὐτάς.

Αἱ τέσσαρες ρωμουνικαὶ ἐκκλησίαι, ἡ τοῦ πα-

(2) Ἐνδιαφέρει νὰ ἐρωτηθῇ διατί ὁ Κλήμενς δὲν ἔχει τὴν γνώμην αὐτήν, ἡ ἀπάντησις ἐν μέρει εἶνε ὅτι οὗ-  
τος ἐπεθύμει νὰ περισώσῃ τὴν ψῆμιν τοῦ Πέτρου εἰς  
τὸ βάρος τοῦ Κηφᾶ, ὅστις ἦτο μόνον εἰς ἕκ τῶν Ο', καὶ  
ἐν μέρει ἴσως ὅτι ἐγνώριζε τὴν ἐλληνικὴν ὀλίγον τι  
καλλίτερον πλείστων ἄλλων καὶ ἠσθάνετο καλλίτερον  
τὸ νόημα τῶν λέξεων τοῦ Παύλου. Ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμουν  
νὰ ἐγνώριζομεν πλείονα περὶ τοῦ κειμένου τοῦ δ', εὐ-  
αγγελίου τοῦ χρησιμοποιοθέντος ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος.

λαιοῦ ρωμουνικοῦ βασιλείου, τῆς Τρανσυλβανίας, Βουκοβίνης καὶ Βεσσαραβίας, χωρισμένοι μέχρι τοῦδε, διετέλεσαν ὑπὸ διάφορον κυριαρχίαν. Ἡ τῆς Τρανσυλβανίας καὶ Βουκοβίνης ὑπὸ ρωσικὴν. Ἐκάστη δὲ τούτων μορφώσασα συμφώνως πρὸς τοὺς χρόνους καὶ τὰς ἀνάγκας, διοικητικὸν τι σύστημα, θεωρεῖ τοῦτο τελειότερον τῶν ἄλλων, ἐπομένως κατάλληλον νὰ ἐπιβληθῇ, ἀν μὴ ἐν ταῖς ἐπιμέρους τούλάχιστον ἐν ταῖς γενικαῖς γραμμαῖς, ἐπὶ τῆς ἠνωμένης ἐκκλησίας τῆς Μ. Ρουμανίας.

Ἐν ταῖς ἄχρι τοῦδε ὑπὸ δουλείαν χώραις τῆς Τρανσυλβανίας, Βουκοβίνης καὶ Βεσσαραβίας, ἡ ρωμουνικὴ ὀρθόδοξος ἐκκλησία, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ δουλείαν ἑλληνικὴ ἐκκλησία, ἀπύλαυον πολλῶν προνομίων, κανονίζουσαι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀναμιγνυόμεναι ὡσαύτως εἰς πολιτικὰ ζητήματα, ὁ δὲ κληρὸς, ὢν ἠνωμένος ἀρρήκτως μὲ συγκρατικὸν διοικητικὸν σύστημα, ἠγωνίζετο μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας πρὸς διατήρησιν τῶν κεκτημένων αὐτοῦ δικαιωμάτων.

Ἦδη ἐπελθούσης τῆς ἐθνικῆς ἐνώσεως, ἡ Κυβέρνησις τῆς Μεγάλης Ρουμανίας ἐπιθυμεῖ νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς ἐκκλησίας ὁμοιομόρφως, οὕτως ὥστε, νὰ μὴ ἀφεθῇ εἰς τὸν ἐν ταῖς χώραις ταύταις κληρὸν ἡ ἀνεξέλεγκτος αὐτοῦ ἀνάμιξις εἰς παντὸς εἶδους διοικητικὰς καὶ πολιτικὰς πράξεις, ἀλλὰ περιορισθῇ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

Μετὰ τῶν χρόνων σήμερον μετεβλήθησαν καὶ αἱ περιστάσεις. Ἐπομένως ἐκάστη ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων ἐκκλησιῶν δεόν νὰ μεταβάλλῃ ἀρχὰς τινὰς τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς καὶ υἱοθετήσῃ τὰς σημερινὰς περιστάσεις ἐνδεδειγμένας.

Ἡ Ρωσσία καὶ Αὐστρουγγαρία, ὧν ἀπετέλουν μέρος αἱ τρεῖς ὀρθόδοξοι ρωμουνικαὶ ἐκκλησίαι, Βεσσαραβίας, Βουκοβίνης καὶ Τρανσυλβανίας, πάντοτε ὑπόπτως εἶχον πρὸς αὐτὰς, σήμερον δὲ οὐδεμίαν μετ' αὐτῶν ἔχουσι σχέσιν.

Τὸ παλαιὸν βασίλειον ἐξήσκει λίαν αὐστηρὰν κηδεμονίαν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, ἥτις αἰσθάνεται πλέον ταύτην λίαν ἐλαχθῆ καὶ ἐπιζητεῖ νὰ ἀποσειῇ αὐτήν. Κράτος καὶ Ἐκκλησία δεόν νὰ προσβῶν εἰς ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον.

Ἡ ἠνωμένη ρωμουνικὴ ὀρθόδοξος ἐκκλησία δὲν ἀνέχεται πλέον τὴν ἀπεριόριστον μέχρι τοῦδε ἐπιρροὴν τῆς πολιτείας, ἥτις διῆκε μέχρι καὶ τῆς αὐθαιρέτου ἐνίοτε παύσεως ἀρχηγῶν αὐτῆς καὶ ἐν γένει πολλαπλῶν ἀνάμιξιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῆς.

Αἱ ἐκκλησίαι τῶν προσαρτηθεισῶν χωρῶν δὲν ἐννοοῦν νὰ ἀποβάλλουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας διαχειρίσεως τῶν μεγάλων αὐτῶν περιουσιῶν, οὐδ' ἡ ἐκκλησία τοῦ παλαιοῦ βασιλείου ἐννοεῖ νὰ ἐξακολουθῇ ἐλευθερὴ διὰ ψυχίων ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς συντήρησιν αὐτῆς.

Ἴδου τίνα ζητήματα καὶ πλεῖστα ὅσα ἔτι προβάλλουν ἀπαιτοῦντα τὴν ἐπείγουσαν αὐτῶν λύσιν.

Πρὸς τοῦτο καὶ πρὸς μεταρρυθμίσιν γενικωτέραν τῶν ἀφορώντων τὸν κληρὸν συνεκροτήθησαν διάφορα ἐκκλησιαστικὰ πολλαχοῦ τῆς Ρουμανίας συνέδρια, ἀπὸ τοῦ προεληθόντος ἔτους, μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου.

Σπουδαιότατον τούτων εἶναι ἡ Μεγάλῃ ἐκκλησιαστικῇ συντακτικῇ Συνέλευσις (Constituanta Bisericeasca) ἡ συνεληθοῦσα ἐν Βουκουρεστίῳ.

Ἡ ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν ταύτης ἐγένετο τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου π. ἐ. ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης Καρόλου τοῦ Α'.)

Ἐλαβον μέρος εἰς ταύτην τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μετὰ πάντων τῶν ἐπισκόπων καὶ τιτουλαρίων τοιούτων (Archierei), πολυπληθεῖς ἀντιπρόσωποι τῆς ρωμουνικῆς, καὶ ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τῆς Τρανσυλβανίας, καὶ Βεσσαραβίας, ἀντιπρόσωποι τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν πανεπιστημίων καὶ οἱ πρόην Ἰπουργοὶ τῆς Παιδείας.

Συνεκροτήθησαν ἐν ὄλῳ τέσσαρες συνεδριάσεις.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐξελέγη ἐπιτροπὴ πρὸς προπαρασκευὴν βάσεως τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν, διότι συστηματικὴ τοιαύτη προηγουμένως δὲν εἶχεν ἐκπονηθῆ.

Ἡ νομοπαρασκευαστικὴ αὕτη ἐπιτροπὴ συνήλθεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Υ. Π. τοῦ πριμάτου τῆς Ρουμανίας, καὶ Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας κ. Μύρωνος παρόντος καὶ τοῦ Μητροπολίτου Μολδοβλαχίας κ. Ποιμένος. Τῆς συζητήσεως περιστραφείσης περὶ τὴν εὐ-

ρεσιν βάσεως πρὸς συζήτησιν, οἱ Τρανσυλβανοὶ ἐζήτησαν ὅπως ληφθῆ ὡς τοιαύτη τὸ καταστατικὸν τοῦ Σαγκούνα. (1)

Οἱ τοῦ παλαιοῦ βασιλείου καὶ τῆς Βουκοβίνης παραδεχθέντες τὰς δημοκρατικὰς ἀρχὰς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ τούτου ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνάλογον συμμετοχὴν τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς σωματείοις, ἅτινα μέλλουσι νὰ καταρτισθῶσι, δὲν συνεφώνησαν μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῶν θιγουσῶν τὰ κανονικὰ δικαιώματα τῶν Ἐπισκόπων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναλογίαν τῆς συμμετοχῆς τῶν λαϊκῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν.

Οἱ τοῦ παλαιοῦ ἐπεκαλέσθησαν καὶ τὸν «συνοδικὸν νόμον» τοῦ 1872, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῦ ἀνεγνωρίσθη τῇ ρωμουνικῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ αὐτοκέφαλον, οὗ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν σύστασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχαὶ καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ θρησκευτικοῦ ἀρχηγοῦ δὲν δύνανται δεδαίως νὰ καταργηθῶσι. Τὸ ἐπιχείρημα τῶν Τρανσυλβανῶν ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἐκκλησία λαϊκὴ κατεπολεμήθη ἐπίσης, τῶν λοιπῶν παρατηρησάντων ὅτι αὕτη εἶναι τοῦ Κυρίου καὶ ταύτην ἀποτελεῖ κλῆρος καὶ λαὸς, δικαιούμενος ὁ τελευταῖος οὗτος ἐν ἀναλογίᾳ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆς καὶ προσθέντων ὅτι θὰ δοθῆ ὀρθὴ ὀργάνωσις τῇ Ἐκκλησίᾳ, μόνον τηρουμένης τῆς εὐαγγελικῆς καὶ κανονικῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ βάσεως. Ἐν τέλει καθωρίσθησαν σημεῖα τινὰ συζητήσεως καὶ μετ' αὐτῶν προσήλθεν ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν β' συνεδρίαν τῆς Συνελεύσεως καθ' ἣν παρατηρήθη ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἐκθέσεως λεπτομερεστεράς τῶν γενικῶν ἀρχῶν, ἐφ' ὧν θὰ βασισθῆ ἡ περαιτέρω συζήτησις.

Κατὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συνεδρίαν ἡ συζήτησις διεξήχθη λίαν ζωηρὰ, παρατηρήσεις δέ τινες ἐθεωρήθησαν ὡς θίγουσαι εἰς τὰ καίρια τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν κλῆρον τοῦ παλαιοῦ βασιλείου διὸ τὰ πνεύματα ἐφαίνοντο λίαν ἐξηρηθισμένα.

Καὶ ἵνα καθορισθῆ βάσις σταθερὰ συζητήσεως ἐξελέγη ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ δύο μελῶν

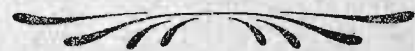
ἐξ ἐκάστης Μητροπολιτικῆς περιφερείας, ἥτις μετὰ τῶν τεσσάρων μητροπολιτῶν τούτεστιν, Οὐγγροβλαχίας, Τρανσυλβανίας, Μολδαίας, Βουκοβίνης καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κισνοβίου (Βεσσαραβίας) ἐκπονῆσεν νομοσχέδιον λεπτομερὲς ἐκκλησιαστικῆς ὀργανώσεως καὶ ὑποβάλη τοῦτο εἰς τὴν Συνέλευσιν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν.

Τῆς νομοπαρασκευαστικῆς ταύτης Ἐπιτροπῆς ἀποτελοῦν ὡσαύτως μέλη καὶ δύο τέως Ὑπουργοὶ τῆς Παιδείας οἱ κ. κ. Dissescu καὶ S. Mehedinti, ὁ μὲν καθηγητῆς τοῦ συνταγματικοῦ Δικαίου ὁ δὲ τῆς Γεωγραφίας καὶ Ἐθνολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Βουκουρεστίου.

Ἐκράτει γνώμη ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποβάλλῃ τμηματικῶς τὸ νομοσχέδιον καὶ οὕτω δυνηθῆ νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἢ Συνελεύσεως. Ταχέως ὁμως παρετηρήθη καὶ ὀρθῶς, ὅτι ἀπαιτεῖται χρόνος ἱκανὸς πρὸς προπαρασκευὴν αὐτοῦ. Δι' ὃ καὶ κατὰ τὴν Δ' Συνεδρίαν ἡ Συνέλευσις ἀνέβαλε τὴν ἐκ νέου σύγκλησιν αὐτῆς ἐπ' ἄοριστον.

Ἀρχιμ. Τιμόθεος Εὐαγγελινίδης

Ἱερατ. Προϊστάμενος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος  
Ἐν Βουκουρεστίῳ, Ἰανουάριος 1921.



## ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ κκ. συνδρομηταὶ ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν σπεύσωσι νὰ ἀποστείλωσι τὰς καθυστερουμένας συνδρομὰς των, ἄλλως θέλει διακοπῆ ἢ ἀποστολῆ τοῦ φύλλου.

Ὑπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

(1) Τέως Μητροπολίτης Ρωμοῦνος Τρανσυλβανός.

Λογοκρισία

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ

© SIMANOGGIO  
MILANO

τυραννουμένου ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπῆλθον τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ, 10 μεσοῦντος, σιδηροδρομικῶς εἰς Λονδῖνον, προπεμφθέντες ἐν τῷ σταθμῷ ὑπὸ τῶν σεβ. ἀρχιερέων, τῶν συμβούλων πρώην τε καὶ νῦν, καὶ ἐκλεκτῆς συνοδίας, εὐχομένης εὐόδωσιν τελείαν τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς τῶν ἀναχωρησάντων. Ἀναπληρωτῆς τοποτηρητῆς ὠνομάσθη καὶ πάλιν ὁ καὶ πρόδιετίας διατελέσας τοιοῦτος πρωτόθρονος τῶν μητροπολιτῶν τοῦ θρόνου σεβασμ. Κασαρείας Καππαδοκίας κ. Νικόλαος.

**Μνήμη πατριάρχου.**— Τῇ Κυριακῇ 14 ἰσταμένου, κατὰ συνοδικὴν ἀπόφασιν, ἐγένετο ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὸ τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος. Τὴν ἀναίμακτον θυσίαν προσῆγον οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ Κυζίκου, Πισιδίας, Ἀγκύρας, Σηλυβρίας καὶ 40 Ἐκκλησιῶν, παρῆσαν δ' ἐν τῷ ἱερῷ βήματι ὁ σεβασμ. ἀναπληρωτῆς τοποτηρητῆς καὶ τινες τῶν σεβ. ἀρχιερέων, καὶ εὐλαβὲς ἐκκλησίασμα, συνενοῦν τὰς εὐχὰς αὐτοῦ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαρίτου πρωθιεράρχου.

**Κηδεῖα Σπυρίδωνος Ἀντιοχείας.**— Τῇ τρίτῃ, 16, ἀπεβίωσεν ἐν γῆρα πῖονι, ὁ ἐν τῷ Ἁγιοταφικῷ Μετοχίῳ τῆς Χάλκης σχολάζων πατριάρχης (πρώην) Ἀντιοχείας Σπυρίδων, μέλος τῆς ἀγιοταφτικῆς Ἀδελφότητος διατελῶν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας. Κύπριος τὴν πατρίδα, προήχθη τῷ 1891 ἀπὸ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Θαβωρίου εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἀντιοχείας, μείνας περίπου ὀκταετίαν καὶ καλῶς ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ ἐργασθεῖς. Ἐκτοτε παρέμενε παρ' ἡμῶν εἰκοσιδύο σχεδὸν ἔτη. Τῆς κηδεῖας αὐτοῦ, γενομένης ἐν Χάλκῃ, προεξήρχον οἱ σεβ. μητροπολίται Αἴνου, Τυρολλόης, Δαρδανελλίων καὶ Σελευκείας Σχολάρχης Θ. Ἀκαδημείας μετὰ δύο Ρώσων ἀρχιερέων.

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

**Ἐθνικὴ ἀποστολή.**— Ἐγκριθέντος ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τοῦ Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὅπως μεταβῶσιν εἰς Λονδῖνον, ὅπου συγκροτεῖται συνδιάσκεψις τῶν μεγάλων νικητριῶν Δυνάμεων περὶ τῆς ἐν Ἀνατολῇ καταστάσεως, ἐκ μέρους τοῦ δουλεύοντος Γένους ἐπιτροπεῖα ἑκτακτος, ὠρίσθησαν ὅ τε σεβασμ. τοποτηρητῆς καὶ οἱ ἐκ τῶν συμβούλων ἐντιμ. κκ. Ἄγγελος Στ. Ἰωαννίδης καὶ Π. Ἄλ. Καραθεοδωρῆς. Οἱ λαβόντες τὴν ἐντολὴν νὰ διαφωτίσωσι τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἐπὶ τῆς ἀφορήτου καταστάσεως τοῦ ἐν Τουρκίᾳ

## ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΒΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, ὑπὸ νόσου φθινάδος προσβληθεὶς, ἀπεβίωσε τῇ κυριακῇ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν πατριαρχείων διάκονος Εὐθύμιος Καβακόπουλος, ἀνεψιὸς τοῦ πατριάρχου Γερμανοῦ Ε', τελειόφοιτος τῆς Θεολ. Σχολῆς ἀπὸ τοῦ 1913, ὑπηρετήσας ἐν τῇ πατριαρχικῇ αὐλῇ ὡς ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου μετὰ ζήλου πολλοῦ. Ἡ κηδεῖα αὐτοῦ ἐγένετο τῇ δευτέρᾳ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, προϊσταμένων τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Πισιδίας. Βάρνης, καὶ Σηλυβρίας, συνευχομένων δὲ πάντων τῶν σεβ. ἀρχιερέων καὶ πάντων τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Ὁ σεβ. ἀναπληρωτῆς τοποτηρητῆς πρὸς τὸ τέλος

τῆς κηδείας, ἀνέγνω τὴν συγχαρητικὴν εὐχὴν.— Κατάλληλον πρόσρημα ἀπήγγειλε πρὸ τοῦ νεκροῦ ὁ ἱερολογιώτατος τριτεύων διάκονος κ. Θωμᾶς Σαββόπουλος.

**Γραμμάτων τελετὴ.**—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν ἐγένετο ἡ εἰθισμένη λειτουργία ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν τῆς Πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς ἐν τῷ Πηχικῷ ναῷ προεξάρχοντος τοῦ σεβασμ. ἀγίου Πισιδείας κ. Γερασίμου, προέδρου τῆς ἐφορείας τῆς Σχολῆς. Μετὰ τὴν θ' λειτουργίαν ἀνῆλθον εἰς τὴν Σχολὴν ὁ σεβασμ. ἅγιος Τοποτηρητῆς μετ' ἀπάσης τῆς ἀκολουθίας του, τῶν ἀγίων Συνοδικῶν, πολλῶν παρεπιδημούντων ἀρχιερέων, Συμβούλων, καὶ πολλοῦ λογίου κόσμου, τιμῶντος τὴν γερασὴν Πατριαρχικὴν Σχολήν, ἡ Α. Σεβ. ἐμνημόνευσε τῶν εὐεργετῶν, ἐφόρων, διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῆς Σχολῆς, μετ' ὃ ὁ μὲν ἔφ' ῥος γραμματεὺς ἱατρὸς κ. Κλεόβ. Κοκκολάτος ἀνέγνω σύντομον ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος πεπραγμένων, ὃ δὲ ἔλλογιμώτατος κ. Βασίλειος Α. Μυστακίδης, καθηγητῆς γραμματεὺς ἀπήγγειλε ἐπὶ τῇ ἑορτῇ πανηγυρικόν, συνεχίζων ὡς εἶπε προκαταρχόμενος ἐν ὥραία ἀποστροφῇ παλαῖον ἔθιμον καὶ μετὰ ἐξαετῆ καταναγκαστικὴν σιγὴν ἐγκαινίζων νέαν περίοδον ζωῆς διὰ τὴν Μ. τοῦ Γένους Σχολήν, τὴν καθ' αὐτὸ πατριαρχικὴν, τὴν ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως παρακολουθοῦσαν τὰς μετακινήσεις, τὰς μετατοπίσεις τῶν πατριαρχείων, τὰς τύχας αὐτῶν, οἷον ἐπιστημονικὸν αὐτῶν παράρτημα. Τὸ θέμα τοῦ πανηγυρικοῦ περιστροφήν περὶ τὴν ἀνωτέραν παιδείαν καθ' ὅλην τὴν Βυζαντιακὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου μέχρι καὶ τῆς τῶν Παλαιολόγων, ἴτοι περὶ Φροντιστηρίων, Πανδιδακτηρίων, Πανεπιστημίων, διεξήγαγε δὲ ἐν γλώσσει μεμετρημένη καὶ ἀνθηρᾷ μετ' αὐστηρᾶς ἐπιστημοσύνης, ἣτις διακρίνει αὐτὸν καὶ μετ' ἀπερίττου εὐφραδείας συνεχούσης τὸν ἀκροατὴν. Ὁ ρήτωρ διηγήθη ἐπιτηδείως τί ἦτο τὸ Βυζάντιον, τί ἦτο τὸ μικρὸν μὲν ἀλλὰ μέγα πάντοτε Φανάριον καὶ τί ἦτο ἡ Μ. τοῦ Γένους Σχολή, ἣτις καὶ τὸ ἔθνος ἀνέθρεψε καὶ τὸ Πατριαρχεῖον ἐβοήθησε καὶ αὐτὸ τὸ βασίλειον κράτος, ὅπερ παρελάμβανεν ἐξ αὐτοῦ καὶ ὑπαλλήλους εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα ἀνελθόντας ἀπὸ Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ Ἀπορρήτων καὶ μέχρι τοῦ πρὸ τριετίας ἀποθανόντος Ἀλεξάνδρου Κωνσταντινίδου πασᾶ καθηγητοῦ αὐτῆς.

Ὁ πανηγυρικός τοῦ κ. Βασ. Μυστακίδου, διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ ἐπικαιρότητα τοῦ θέματος καὶ διὰ τὴν καλλιπέειαν δικαίως ἐπεσπίασατο τὰ ζωηρότατα

χειροκροτήματα καὶ συγχαρητήρια τοῦ ἀκροατηρίου. Τὴν σεμνὴν ταύτην τελετὴν ὁ Σεβ. ἅγιος Τοποτηρητῆς ἐπεσφράγισε διὰ καταλλήλου προσλαλιᾶς.

**Σύλλογος Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων Θεολόγων.**—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου ἀπὸ μέρους τοῦ ἀρτισυστάτου Συλλόγου τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων Θεολόγων «Γρηγόριος ὁ Θεολόγος» ἔδωκε διάλεξιν ὁ αἰδεσιμλ. Μ. Κατηχητῆς καὶ Σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Ἀλέξανδρος Ζῶτος, ἐνώπιον τοῦ Σεβ. ἀγίου Τοποτηρητοῦ καὶ τῶν Συνοδικῶν ἀρχιερέων καὶ ἄλλου πολυπληθοῦς καὶ λογίου ἀκροατηρίου. Τὸ θέμα τῆς διαλέξεως «Πόλεμος καὶ Ἐκκλησία» ὁ ρήτωρ ἐπραγματεύθη μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας, συνοψίσας τὰς γνώμας τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων φιλοσόφων ὑπὲρ ἧ κατὰ τοῦ πολέμου. Χαρακτηρίσας ὡς εὐδαίμων διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν πολέμων τὸν θεσμὸν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, εἰόνισεν ὅτι πρὸς καρποφορίαν τοῦ εἰρηνευτικοῦ αὐτῆς ἔργου ἀπαραίτητος τυγχάνει καὶ ἡ συνδρομὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς στοθερᾶς ἠθικῆς βάσεως, ἀλλ' Ἐκκλησίας ἡνωμένης. Ὁ σοφὸς ἀγορευτῆς συμπεραίνων κατέληξεν, ὅτι ἅπασαι αἱ διὰ λόγους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φιλαρχίας διηρημέναι Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ δέον νὰ ἐνωθῶσι διὰ νὰ ἀποτελέσωσι τὸ ἀρραγὲς θεμέλιον τοῦ οἰκοδομήματος τῆς τῶν λαῶν ἀδελφότητος, οὗ ἄνευ ὁ σκοπὸς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἀποβαίνει ἀπραγματοποίητος.

**Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία.**—Διὰ γράμματος αὐτοῦ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας κ. Randall συνελυπήθη τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ αἰμνήστου Πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ Ε'.

**Κίνησις ἀρχιερέων.**—Παρεχωρήθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς Σμύρνην τῷ μητροπολίτῃ Κώου κ. Ἀγαθαγγέλω χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του.

—Μετὰ ὀλιγοήμερον ἐνταῦθα διαμονὴν ἐπέστρεψεν εἰς Δεδέαγατς ὁ ἐπίσκοπος Ἀργυρουπόλεως κ. Γερμανός.—Ἐπετράπη τῷ ἐπισκόπῳ Νύσσης κ. Παΐσιῳ ἵνα μεταβῇ εἰς Ἀθήνας χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του.

—Βεβαιῶνται ὅτι ὁ μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Προκόπιος ἐδρίσκειται ἐν Ἐρζερούμ.

—Κατὰ πληροφορίας ληφθείσας ἐρομοδίως ὁ βοηθὸς ἐπίσκοπος Πισιδείας ἅγιος Πατάρων Μελέτιος ἀπήχθη εἰς Ἐρζερούμ. Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας ὁ βοηθὸς ἐπίσκοπος Ἀμασειᾶς ἅγιος Ζήλων Εὐθύμιος μετὰ 80 προκρίτων ἀπαχθέντες εἰς Μ. Ἀσίαν ἐφυλακίσθησαν.

**Ἐθν. Φιλ. Καταστήματα.**—Πρόεδρος τῶν ἡνωμένων Φιλανθρ. Ἰδρυμάτων Ἐθνικοῦ Ὀρφανο-

τροφείου ἀρρένων καὶ Ἐθνικῆς Στέγης διορίσθη ὁ Σεβ. μητροπολίτης Αἴνου κ. Ἰωακείμ.

**Μητρόπολις Διδυμοτείχου.** — Ἀνετέθη συνοδικῶς τῷ Σεβ. μητροπολίτῃ Διδυμοτείχου κ. Φιλαρέτῳ, ὅπως ἐξετάσῃ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. Δικαστηρίου τῆς οἰκείας Μητροπόλεως εἰσηγητικῶς ζήτημα ἀφορῶν τὸν ἀρχιμ. Νεόφυτον Σταματιάδην, παραπεμπομένου τῇ Α. Σεβασμιότητι τοῦ σχετικοῦ φακέλλου, ὑποβάλλη δὲ σχετικὸν προβούλευμα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὰ περαιτέρω.

**Μητρόπολις Σισανίου.** — Τοῦ μητροπολίτου Γρεβενῶν Αἰμιλιανοῦ περιοριζομένου εἰς τὴν διοίκησιν τῆς οἰκείας ἐπαρχίας, ἡ τοποτηρητεία τῆς χηρευούσης Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης ἀνετέθη συνοδικῶς εἰς τὸν μητροπολίτην Κορυτσᾶς κ. Γερμανόν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐνεκρίθη νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Σεβ. μητροπολίτην Γρεβενῶν διὰ τὰς ἐν τῷ μεταξὺ παρασχεθείσας ὑπηρεσίας αὐτοῦ διὰ τὴν διακυβέρνησιν τῆς εἰρημένης Μητροπόλεως.

Περὶ τοῦ γενομένου διορισμοῦ θὰ γίνῃ κατάλληλος ἀνακοίνωσις τῇ ἐνταῦθα Ὑπάτῃ Ἑλλην. Ἀρμοστεία καὶ πρὸς τὰ κοινοτικὰ σωματεῖα.

**Ἐκκλησ. εὐαρέσκεια.** — Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἐκφρασθῶσιν ἡ εὐαρέσκεια καὶ ὁ ἔπαινος τῆς Ἐκκλησίας τῷ Πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσυγκέλλῳ κ. Ἀθηναγόρᾳ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτὴν ἔργου του περὶ τῆς ἐν «Χάλκη Μονῆς τῆς Ἀγ. Τριάδος» καὶ εὐχαὶ πρὸς ἐνίσχυσίν του ἐν τῷ συγγραφικῷ ἀγῶνι.

## Κ Α Π Σ Ι Σ

Προσκαλεῖται ὁ διάκονος Κωνσταντῖνος Ἐπιτρόπου ἐκ Ρέγκιοῦ καταγόμενος, τῆς ἐπαρχίας Δαρδανελίων, τέως κάτοικος Μουχλίου, ὁδὸς Σκαλ κρη, Ἰωακείμου οἰκία Ἰωακείμ Βογιατζόγλου, καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς καὶ κατοικίας, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τῆς Μ. Ἀρχιδιακονίας. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου θὰ ἐνεργηθῇ κατ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζομένη προᾶξις.

Ἐν τοῖς Πηχείοις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1921.

† Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος Νεόφυτος

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

### ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 783

#### Κ λ ῆ σ ι ς

Ἡ Δέσποινα Ἀλεξάνδρου Μαυρογιαννοπούλου, τὸ γένος Ἰωάννου Κόντζογλου, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ἑλληνίς, τέως κάτοικος Πέραν ὁδὸς Νανὲ (Κων]πόλεως), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Ἀλεξάνδρου Μαυρογιαννοπούλου, δημοσιογράφου, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ἑλληνοῦ καὶ κατοικοῦ Κων]πόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγή ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήσεται διὰ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ τύπου.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος (ὑπογρ.) ὁ Φιλιππουπόλεως Βενιαμίν

Ὁ Α' Γραμματεὺς Ἀρμ. Α. Χαμουδύπουλος

#### Κ λ ῆ σ ι ς

Ἀριθ. Πρωτ. 949

Ὁ Ἀλέξανδρος Νικολαΐδης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος ὑπήκοος ὀθωμανὸς τέως ὠρολογιοποιὸς καὶ κάτοικος Φαναρίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς (ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πα]ρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ὀλγας Ἀλεξ. Νικολαΐδου, τὸ γένος Χαραλάμπους Ραμφιάδου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ γυναικεῖα ἐπαγγελομένης, κατοικοῦ Τζιβαλίου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγή ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ. Ἡ παροῦσα δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Χρόνου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενιαμίν

Ὁ Α' Γραμματεὺς καὶ ἀ. α. ὁ Β'

Ε. Κηρούλης

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

## ΑΔΗΘΕΙΑ

## ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Πρόεδρος τῆς διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς † ὁ Δαρδανελίων ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος Μ. Ι. Γεδεών



Διευθυντῆς καὶ συντάκτης  
Β. Ἀντωνιάδης καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προκαταβαλλομένη λίραι τουρκ. 2. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 50.

## ΑΙ ΔΥΟ ΣΥΝΩΡΙΔΕΣ

Διηγοῦνται ὅτι ὑπάρχει ἐν Ἀνατολῇ λίμνη τις ἀλατουῦχος, λεγομένη **Τούζλα** κατὰ τὴν ἐγγώριον γλῶσσαν, ἔχουσα τοῦτο ἴδιον, ὅτι μεταποιεῖ εἰς ἄλας πᾶν τὸ ἐμπίπτον εἰς αὐτήν, ὀργανικὴν τε καὶ ἀνόργανον, οὕτως ὥστε πᾶν ὅ,τι ἐμπίπτει εἰς αὐτὸν, ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτὸν καὶ προσλαμβάνει τὸν αὐτὸν τύπον. Δὲν εἶναι σπάνια τὰ παραδείγματα ὀλοκλήρων ἀνθρώπων ἐκ τῶν πρὶν ξένων ἐμπεσόντων εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ταύτην λίμνην καὶ ἀφομοιωθέντων πρὸς αὐτήν. Δὲν εἶναι μόνον τοῦτο. Ὡς ὄρον ἀπαραίτητον πρὸς διόρθωσιν καὶ βελτίωσιν ἀπαιτεῖ ὁ χριστιανισμὸς μετάνοιαν καὶ ἄξομολόγησιν.

*Da capo.* Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς, ἀφ' ὅτου συνωρίς τις ἐκ τῶν ἀναβιώσεων τῆς Μεδιχά,

συνοδευομένη καὶ ὑπὸ τῆς ἀπαραιτήτου ἀκολουθίας, ἐν εὐρωπαϊκῇ λεγομένη ἐνδύσει ἢ ἀπεκδύσει ἐσόβει ἐπὶ τῆς μεγάλης γεφύρας τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὅτε ἡ θεὰ χριστιανοῦ τινος κληρικοῦ διέθηκε τὴν συνωρίδα θρησκευτικῶς καὶ λαμβάνει ἢ ἀκόλουθος τὴν διαταγὴν νὰ πλησιάσῃ τὸν κληρικὸν καὶ νὰ ζητήσῃ ἐπιμόνως παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ νὰ ὀρίσῃ τόπον καὶ χρόνον συνεντεύξεως, διότι ἐπιθυμοῦσιν αἱ ἀποσιείλασαι νὰ ἐξομολογηθῶσι καὶ νὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἐπὶ συνυπονοουμένῳ σκοπῷ, ὅπως ἐπαναρχίσῃ τὸ κομβολόγιον ἀπ' ἀρχῆς. Παρὰ τὴν ἐκπληξιν αὐτοῦ ἔδωκεν ὁ κληρικὸς ψυχραίμως τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν, καὶ τὸ τῶν Ἄγγλων κατώρθωσε *to get rid* ἀπὸ τῆς περιέρογος αἰτήσεως.

## Ἡ ἜΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ἸΩΑ. ΙΣΤ', 8—11

«Καὶ ἔλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται».

Ἐν ὅλαις ταῖς Ἀγγλικάῃς ἐκδόσεσι πλὴν τῆς K. A. Reims τοῦ 1582 ἡ λέξις **δικαιοσύνη** τοῦ χωρίου τούτου μεταφράζεται «righteousness» = χρηστότης, τιμότης. Οἱ μεταφρασταὶ τῆς ἐκδόσεως Reims, οἱ ὁποῖοι ἐβάσισαν τὸ ἔργον αὐτῶν ἐπὶ τῆς Βουλγάτας, ἔγραψαν «justice» ὅπου εὐρον *iustitia* ἐν τῷ πρὸ αὐτῶν λατινικῷ κειμένῳ(1) καὶ ἐντεῦθεν «δικαιοσύνη» ἐν τοῖς στίχοις 8 καὶ 10 ἀποδίδεται διὰ τοῦ «justice». Ὁπωσδήποτε καὶ ἂν μεταφρασθῇ ἡ λέξις, τὸ Ἰωα. ιστ', 8—10 διὰ τοὺς πλείστους τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἀγγλικῆς Βίβλου δὲν περιέχει ὀριστικὴν ἔννοιαν οἰανδήποτε.

Οἱ σχολιασταὶ συμφωνοῦσι ἐκδεχόμενοι τὴν «δικαιοσύνην» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ «righteousness» ἐννοοῦντες δι' αὐτῆς τὸ ἀντίθετον τῆς «ἁμαρτία». Ὁ Παράκλητος ἐλέγξει τὸν κόσμον, ὅ ἐστι, πάντας ὅσοι ἀπεξενώθησαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀντετέθησαν εἰς τὸν Χριστὸν, ὡς πρὸς τὰ τρία «κυριώτατα στοιχεῖα ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου»(2). Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους, ὡς θέτουσι τὸ ζήτημα πολλοὶ νεώτεροι σχολιασταὶ, ἁμαρτία, δικαιοσύνη καὶ κρίσις εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν θεμά-

των τὰ ὁποῖα οἱ χριστιανοὶ εἶχον κυρίως νὰ ζητήσωσι ἐν τῷ ἀγῶνι κατὰ τῶν ἰδίων ἀντιπάλων. Ἀναφορικῶς πρὸς αὐτὰ ὁ Παράκλητος θέλει ἀπαγγεῖλη αὐθεντικὰς ἀποφάσεις καὶ θέλει ὑποστηρίξῃ τὴν ὑπόθεσιν τῶν μαθητῶν τοῦ κόσμου(3). Τί λοιπὸν σημαίνει ἐνταῦθα ἡ «δικαιοσύνη»; Ὁ Westcott ἐκλαμβάνει αὐτὴν ἐν τῇ εὐρυτάτῃ ἐννοίᾳ: «ἐν τῷ Χριστῷ ἦτο ὁ μόνος ἀπόλυτος τύπος δικαιοσύνης· ἀπ' αὐτοῦ πᾶς ἁμαρτωλὸς ὀφείλει νὰ ἐπιτύχῃ δικαιοσύνην»(4). Ὁ Meyer, ὁ B. Weiss καὶ ἄλλοι ἀναφέρουσι τοῦτο εἰς τὴν δικαιοσύνην ἢ τὴν ἠθικὴν τελειότητα τοῦ Ἰησοῦ(5). Ἡ ἀναχώρησις Του ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἡ μετὰ τοῦ πατρὸς παρουσία εἶνε ἡ ἀπόδειξις τῆς δικαιοσύνης Του(6)

Ὁ γράφων φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ δοθῇ ἕτερα καὶ καλλιτέρα ἐρμηνεία τοῦ Ἰωα. ιστ', 8—11. Τὸ ὑπόρρημα τοῦ Παρακλήτου κατὰ τὸ δ' Εὐαγγέλιον εἶνε διπλοῦν: νὰ ἐλέγξῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐν τοῖς παρατεθεισῖν ἀνωτέρω χωρίοις περιγράφεται τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐνεργείας τοῦ Παρακλήτου: τὸ τῆς ἐλέγξεως τοῦ κόσμου. Ἐλέγχειν σημαίνει πείθειν ἢ ἀποδεικνύειν τι εἰς τινα συχνά, ὡς ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, σημαίνει ἀνασκευάζειν ἢ ἐλέγχειν. Δικαιοσύνη ἐν τοῖς ἐβδόμηκοντα καὶ ἐν τῇ K. A. ἔχει δύο στενωῶς συγγενεῖς ἐννοίας—«χρηστότης» ἢ «ἠθικὴ ἐξοχότης» καὶ «δικαίωσις» ἢ «ἄφεσις»(7). Ἡ λέξις ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῷ δ' Εὐαγγελίῳ, καὶ ὡς ἐκ τῆς συναφείας φαίνεται ὅτι χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ δικαστικῇ ἐννοίᾳ τῆς δικαίωσεως ἢ

(1) Ἡ Βουλγάτα ἀποδίδει τὴν λ. **δικαιοσύνη** διὰ τοῦ *iustitia* πανταχοῦ πλὴν Πρξ ΙΖ', 31 καὶ Ρωμ. η', 10. Ἐν Ἀποκ. κβ', 11, ἐνθα τὰ κάλλιστα τῶν χειρογράφων ἔχουσι *iustitiam faciat*, τὸ εἰς χρῆσιν τῶν μεταφραστῶν τῆς Reims κείμενον ἔχει, ὡς καὶ ἡ Βουλγάτα (1592) *iustificetur*.

(2) Westcott, Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωα. (1900), σελ. 228. Σημειωτέον ὅτι ὁ Παράκλητος δὲν εἶνε ὁ παρηγορητὴς τῶν μαθητῶν. Εἶνε ὁ συνήγορος τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀκριβῶς ὅπως ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ συνήγορος τῶν πιστῶν ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς (α' Ἰωα. Β', 1).

(3) Walter Bauer ἐν Lietzmann's Handbuch zum N. T., II, ii (1912), σ. 149.

(4) Westcott σελ. 229.

(5) Meyer, Commentary on the N. T. gospel of John (Ἀγγλ. μετάφρ.) II (1881), σ. 263. B. Weiss in Meyer's Kommentar, Johannes Evangelium ὀγδόη ἔκδ. (1893) σελ. 523 κ. ἔ.

(6) Εὐθ. Ζιγαβινὸς λέγει: δικαίου γὰρ γνώρισμα τὸ πορεύεσθαι πρὸς τὸν Θεὸν καὶ συνεῖναι αὐτῷ.

(7) Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς λ. δικαιοσύνης ἴδε H. Ropes, «Righteousness» of god' in the old Testament and in St. Paul» in the Journal biblical Literature XXII (1903) σελ. 211 κ. ἔ.

ἀφέσεως (8). Ἡ κρίσις λαμβάνει τὸν ἴδιον χρωματισμὸν ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα. Κυρίως σημαίνει «ἀπόφασιν», ἀλλ' ἐνίοτε, ὡς ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ, δηλοῖ ἐχθρικὴν ἀπόφασιν ἢ καταδίκην.

Ἡ ἔλεγχξις ἦν ὁ Παράκλητος θὰ ἐνεργήσῃ ἅμα ἔλθῃ θὰ εἶνε τριπλῆ (περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως) καὶ ἐν ἐκάστη περιπτώσει ὁ κόσμος θὰ ἐλεγχθῆ. θὰ ὀδνηθῆ ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ Παρακλήτου νὰ ἀναγνωρίσῃ τρία τινά: α') ὅτι ἦμαρτε μὴ πιστεύσας εἰς Χριστόν· β') ὅτι οἱ πιστεύοντες δικαιούνται ἢ ἀπολύονται διότι ὁ Χριστὸς ἐπορεύθη πρὸς τὸν Πατέρα ἵνα ἐνεργήσῃ ὡς συνήγορος αὐτῶν (παράκλητος) (9)· καὶ γ') ὅτι τὸ κακὸν κατεδικάσθη, διότι ὁ ἀρχὼν τοῦ κόσμου τούτου (ὁ διάβολος) κατεδικάσθη. Ἡ ὅλη πλοκὴ εἶνε δικανικὴ. ἁμαρτία, δικαιοσύνη καὶ κρίσις ἀντιτίθενται πρὸς ἀλλήλας ὡς τὰ μόρια μὲν... δὲ... δὲ... δεικνύουσιν, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἔμφασις ἐπὶ τῆς ἀντιθέσεως μεταξὺ ἁμαρτία καὶ δικαιοσύνη. Ἡ ἁμαρτία τοῦ κόσμου μὴ πιστεύοντος εἰς Χριστόν, ἢ δικαίωσις ἢ ἀπόλυσις τῶν πιστευόντων διὰ τῆς συνηγορίας τοῦ Χριστοῦ ἢ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ἢ καταδίκη τοῦ κακοῦ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ διαβόλου, εἶνε τὰ τρία σημεῖα τῆς ἀντιθέσεως.

Ἡ δικαίωσις ἢ ἀπόλυσις, ἢ μνημονευομένη ἐν ταῦθα, δὲν εἶνε ἢ διὰ τῆς πίστεως δικαίωσις, ὡς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Παύλου, ἀν καὶ ἢ χρῆσις τῆς λέξεως «δικαιοσύνη» ἵνα σημάνῃ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτωλῶν ἢ το ἀναμφιβόλως οἰκεία εἰς τὸν συγγραφέα τοῦ δ' Εὐαγγελίου. Μᾶλλον κατὰ τὴν περὶ δικαίωσης διδασκαλίαν τοῦ Ἰωάννου ὁ πιστεύων δικαιούται ἢ συγχωρεῖται ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν του διὰ τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ Χριστοῦ ὡς συνηγόρου του ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὁ δ' εὐαγγελιστὴς, ὡς ὁ Παῦλος, ἐκφράζει διὰ δικαστικῆς εἰκόνας τὴν προᾶξιν τῆς συγχωρήσεως τοῦ χριστιανοῦ.

WILLIAM H. P. HATCH

(ἐκ τοῦ Harvard Theological Review)

January 1921

(8) Ἡ λ. δικαιοσύνη ἀπαντᾷ τρεῖς ἐν τῇ α' ἐπιστολῇ τοῦ Ἰωα. (B', 29. Γ', 7. 10) καὶ ἐν ἐκάστη περιπτώσει μετὰ τοῦ ρήμ. ποιεῖν.

(9) α' Ἰωα. B', 1. Κατὰ Ρωμ. η', 26... τὸ Πνεῦμα ἐντυγχάνει ὑπὲρ τῶν ἁγίων.

## ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

### ΤΟΥ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΚΟΥ ΣΧΙΣΜΑΤΟΣ

Ὁ πάπας Βενέδικτος ὁ XV συνεκάλεσε τῇ 16ῃ 10, βρίου μυστικὴν σύνοδον καρδινάλιων, καθ' ἣν ἔκαμε προσφώνησιν τηρηθεῖσαν, ὡς εἴθισται, κατ' ἀρχὰς μυστικῆν.

Ὅταν πράγματι ὁ τελετάρχης ἐπρόφερον ἐπισήμως τὴν τυπικὴν φράσιν «Etra omnes» ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἐγκατέλειψαν τὴν αἴθουσαν καὶ ὁ Πάπας μείνας μόνος μετὰ τῶν μελῶν τοῦ «Sacré-Collège» τοῖς ἀπηύθυνε σπουδαῖον λόγον ἐξαιρετικῆς σοβαρότητος.

Παραβαίνων σήμερον Βενέδικτος ὁ XV ἔθιμον, ὅπερ μόνος του ἐπινέφερε, διέταξε τὴν ἀμεταίτη δημοσίευσιν τοῦ σπουδαίου τούτου ἔγγραφου.

Μανθάνομεν λοιπὸν σήμερον ὅτι ὁ Πάπας ὁμίλησε περὶ τοῦ τσεχοσλοβακικοῦ σχίσματος καὶ περὶ τῆς κρίσεως ἣν διέρχονται αἱ καθολικαὶ ἀποστολαί, δύο ζητήματα διὰ τὰ ὁποῖα πικραίνεται πολὺ ἡ καρδιά τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Δ. Ἐκκλησίας.

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν στασιαστικὴν κίνησιν, ἣτις ἀναπτύχθη εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλήρου τῆς Βοημίας καὶ Μοραβίας, ἐξεγερθέντος ἐναντίον τῶν νόμων τῆς Ρώμης.

Οἱ ὑπαίτιοι καινοτομιῶν ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας ἱερεῖς διωργάνωσαν προσφάτως ἐθνικὴν συνέλευσιν, τὴν Jedusta, καὶ διέτύπωσαν τὰς μᾶλλον σπουδαίας ἀξιώσεις των. Ἀπαιτοῦσι τὴν κατάργησιν τῆς ἀγαμίας, τὴν εἰσαγωγὴν τῆς λαϊκῆς γλώσσης εἰς τὴν λειτουργίαν, τὸν σχηματισμὸν τέλους συμβουλίων ἐξ ἱερέων καὶ λαϊκῶν, ἐπιφορτιζομένων τὴν διαχείρισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν.

Εἶνε ἀπόπειρα σχεδὸν μπολσεβικισμοῦ ἐν τοῖς κόλποις τῶν αἰωνίων παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπεσταλμένοι τοῦ τσεχοσλοβακικοῦ κλήρου ἐλθόντες εἰς Ρώμην ἐξέθησαν εἰς τὸν Πάπαν τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας φροντίσαντες ὅμως νὰ καλύψωσιν αὐτὰς καὶ μετριάσωσιν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς λειτουργικῆς γλώσσης· ὁ Πάπας ἐφάνη διατεθειμένος εἰς τινὰς παραχωρήσεις, ἀλλὰ δὲν ἠνέχθη κἄν νὰ διατυπωθῶσι σαφῶς αἱ δύο ἄλλαι ἀξιώσεις.

Συγχρόνως Βενέδικτος ὁ ΙΕ' ἔγραψεν εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Πράγας διατάσσων νὰ διαλύσῃ τὴν Jedusta. Κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ νέου κώδικος τοῦ κανονικοῦ δικαίου ἐπιτρέπει μόνον τὴν συγκρότησιν ἐπαρχιακῶν συνελεύσεων τοῦ κλήρου. Τῇ ἐπαύριον τῆς παπικῆς ταύτης ἐπιστολῆς, τὸ σωματεῖον Jedusta ἔ-

λαβε στάσιν φανερώς ἐπαναστατικὴν ἀντιτιθεμένην δι' ὅλων τῶν μέσων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παπικῶν διαταγῶν.

Ἐν τῇ προσφωνήσει του τῆς 16 Δεκ. ὁ Πάπας ἐπαναλαμβάνει τὴν διαταγὴν περὶ διαλύσεως ἀποδεικνύων διὰ νέων ἐπιχειρημάτων τὸ ἀβάσιμον τῶν διατυπωθέντων αἰτημάτων καὶ καταλήγει ὑπεραπολογούμενος τῆς ἀγαμίας τοῦ κλήρου.

Εἶναι φανερόν, εἶπεν, ὅτι ἡ Ἀ. Ἐκκλησία εἶναι τόσον μεγάλη, τόσον ἀνθηρὰ καὶ ἀκμαία, τοῦτο προέρχεται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ἀγαμίας τοῦ κλήρου, ἣν πρῶτα πάντα ὀφείλομεν νὰ διαφυλάξωμεν καὶ ὑπερασπίσωμεν.

Ἐπικυροῦμεν ἐκθύμως καὶ ἐντόνως ὅτι πολλάκις ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ὡμολογήσαμεν ὅτι δηλ. οὐδέποτε ἡ ἀγία ἀποστολικὴ ἔδρα ὄχι μόνον δὲν θὰ καταργήσῃ ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς κἂν νὰ μειώσῃ τὸν ἱερόν καὶ λίαν εὐεργετικὸν νόμον τῆς ἀγαμίας τοῦ κλήρου. Βεβαιοῦμεν ἐπίσης ὅτι οἱ νεωτερισμοὶ τοῦ δημοκρατικοῦ χαρακτηροῦ ὃν προσπαθοῦσι τινες νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν τῇ πειθαρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας δὲν θὰ τύχωσι ποτε εἰς ἐπιδοκίμασίαν τῆς ἀγίας Ἐδρας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποστολάς περὶ ὧν ἀκολούθως ὡμίλησε Βενέδικτος ὁ ΙΕ', ἀναφέρομεν πρόσφατά τινα γεγονότα πρὸς κατανόησιν τῆς ἐκδηλωθείσης ἀνησυχίας αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν συνδιάσκεψιν τῆς εἰρήνης ἐπρόκειτο νὰ διακανονισθῇ ἡ τύχη τῶν γερμανικῶν ἀποικιῶν, αἵτινες περιῆλθον εἰς τὰς Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως. Φαίνεται ὅτι δὲν ἐφρόντισαν τότε ποσῶς περὶ τῆς τύχης τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων καθολικῶν ἀποστολῶν. Ὁ Πάπας ἀπέστειλε τότε εἰς Παρισίους τὸν Σεβ. Σερρέτην. Ὁ διαπρεπὴς οὗτος ἱεράρχης ἐπέτυχεν ὅπως ἡ ἀντικατάστασις τῶν γερμανῶν ἱεραποστόλων δι' ἄλλων συμμαχικῶν γίνῃ μετὰ φρονήσεως οὕτως ὥστε νὰ μὴ θιγῶσι τὰ συμφέροντα τῶν καθολικῶν ἀποστολῶν. Ὁ Πάπας ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ συνεδρίῳ τοῦ Ἰουνίου 1919. Σήμερον τὰ πράγματα ἥλλαξαν καὶ ὁ Πάπας παραπονεῖται διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐκτελεῖται ὁ ὅρος οὗτος τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν.

Ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κατεχόμενα μέρη δημιουργοῦνται πολλὰ καὶ ἀτελεύτητοι δυσκολίαι εἰς τὰς καθολικὰς ἀποστολάς καὶ οὐδεμία ἀπόπειρα γινομένη πρὸς τερματισμὸν τῶν λυπηρῶν τούτων γεγονότων κατέληξεν εἰς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα

Ὁ Πάπας κατήγγειλε τὴν κατάστασιν ταύτην τῶν πραγμάτων εἰς τὸ «Sacré-Collège» «ὄχι μόνον,

συνεπέρανε, ἢ ὑπόθεσις τῆς θρησκείας, ἀλλ' αὐτὴ αὐτὴ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἀπαιτούσιν ὅπως αἱ Δυνάμεις μὴ ἀδικήσωσι τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἀποστολῇ ἣν ἔχει νὰ διαδώσῃ τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν».

(Ἐκ τῆς «Opinion» τῆς 12 Φεβρ.)

### Ἔρανοι συλλεγέντες τὸ 6' ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ πολέμου.

Ἀρχιεπισκοπὴ	12756.75
Ἐπαρχία Κυζίκου	5927
» Πισσιδείας	8500
» Σμύρνης	24450
» Ρόδου	27397
» Προικοννήσου	5267.50
» Καλλιουπόλεως	2975
» Κυδωνιῶν	4337
» Δαρδανελίων	4848.50
Ἑλληνικὴ Κοινότης Σικάγου	13534

## ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ κκ. συνδρομηταὶ ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν σπεύσωσι νὰ ἀποστείλωσι τὰς καθυστερουμένας συνδρομὰς των, ἄλλως θέλει διακοπῇ ἢ ἀποστολῇ τοῦ φύλλου.

## ΚΛΗΣΙΣ

Προσκαλεῖται ὁ διάκονος Κωνσταντῖνος Ἐπιτρόπου ἐκ Ρέγκιοι καταγόμενος, τῆς ἐπαρχίας Δαρδανελίων, τέως κάτοικος Μουχλίου, ὁδὸς Σκαλ κκι, Ἰωακείμου οἰκία Ἰωακείμ Βογιατζόγλου, καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς καὶ κατοικίας, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τῆς Μ. Ἀρχidiaconίας. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου θὰ ἐνεργηθῇ κατ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζομένη πρᾶξις.

Ἐν τοῖς Πηχείοις τῆ 16 Φεβρουαρίου 1921.

† Ὁ Μ. Ἀρχidiaconος Νεόφυτος

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

ΤΟ ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΟΡΟΣ

ΤΗ Α. Α. Μ. ΤΩ ΒΑΣΙΛΕΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΩ ΤΩ Ε΄.

Γνώμη καὶ ψήφῳ κοινῇ τῶν Δύο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Σωμάτων, τῆς Ἁγίας καὶ Ἱεραῆς Συνόδου καὶ τοῦ Διαρκοῦς Ἐθνικοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου, εἰς ἐκδήλωσιν ὀφειλετικῶν χαρίτων καὶ βαθείας τιμῆς, προσφέρεται τῇ Αὐτοῦ Πανευμενεστάτῃ Μεγαλειότητι τῷ Φιλοχρίστῳ Βασιλεῖ τῆς Ἀγγλίας ΓΕΩΡΓΙΩ, τῷ Ε΄, εἰς εὐλογίαν ἀπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ΕΙΚΩΝ ΙΕΡΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

Ἐφ' ᾧ εἰς δήλωσιν καὶ βεβαίωσιν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον Βεβαιωτήριον ἐν μεμβράναις Γράμμα.

Κύριος δὲ ὁ Θεὸς χαρίζοιτο τῇ Αὐτοῦ Μεγαλειότητι, τῇ Μεγαλειοτάτῃ Βασιλίσση καὶ παντὶ τῷ Βασιλικῷ Οἴκῳ ὑγείαν, μακροήμερευσιν καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν καὶ εὐκλειαν, τῷ δὲ εὐγενεῖ Ἀγγλικῷ Ἔθνει ἐπιδαψιλεύοι πάντοτε πλουσίας τὰς χάριτας καὶ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ σωτηρίου ἔτους.

Ὁ Τοποτηρητῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου

† ΠΡΟΥΣΗΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Συνοδικῶν ἁγίων Ἀρχιερέων)

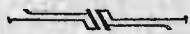
*By an unanimous vote and decision of the Two Constituent Bodies of the Patriarchate, The Holy Synod and The Mixed National Council, it was decided to offer to His Most Gracious Majesty The King of England, GEORGE V. with the blessing of our Holy Mother the Greek Orthodox Church, a Holy Icon of the Blessed VIRGIN MARY.*

*In declaration and testimony whereof, this our present Writ on parchment has been issued.*

*May The Almighty grant to His Majesty, Her Majesty the Queen and all the Royal Family, long health and every prosperity, and to the noble English Nation His abounding blessings.*

*Given at the Ōcumenical Patriarchate in the month of January of our Lord's year one thousand nine hundred and twenty one.*

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ



## ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ:

Ἀναπληρωτὴν Τοποτηρητὴν Οἴκου. Πηλείου  
Λονδίνον 1 Μαρτίου (ν. ἡ.)

Ἐφθάσαμεν αἰσίως. Ἐγενόμεθα δεκτοὶ ἐγκαρ-  
δίως ὑπὸ ἀντιπροσωπείας Καντουαρίας, ἑλλη-  
νικῆς παροικίας ἐν σταθμῷ Βικτωρίας. Εἰς ἀπεν-  
θυνθείσας προσφωνήσεις, ἀπνντήσαμεν ἐκφρά-  
σαντες χαρὰν ἐπὶ συναντήσῃ. Σήμερον ἐπεσκέ-  
φθημεν ἐπισήμως Καντουαρίας ἐν Λάμπεθ Πά-  
λας. Ὑποδοχὴ ἐκτάκτως τιμητικὴ. Ὑπεσχέθη  
εἰς ἡμᾶς συνδρομὴν ἀδελφικὴν διὰ πάντα.

Τοποτηρητῆς Μηλίτης Προύσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

**Ἐποπτεία ἱ. ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς.**—Ἐνε-  
κρίθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὁ ὑπὸ τῆς Πηλικῆς  
Κεντ. Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς προταθεὶς διορισμὸς τοῦ  
Σεβ. Μητροπολίτου πρώην Καισαρείας κ. Ἀμβροσίου  
ὡς ἐπόπτου τῶν ἱ. ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

**Πατριαρχικὸν Ἀρχιεπισκοπικόν.**—Ἡ ἱερὰ  
Σύνοδος διώρισε τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπον Σκοπέλου  
κ. Γεννάδιον ὡς Ἀρχιεπισκοπικὸν τῶν Πατριαρχείων  
εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀποβιώσαντος τέως τοιούτου διακόνου  
Εὐθυμίου Καβακοπούλου καὶ ὡς Βιβλιοφύλακος.

**Γραφεῖον Στατιστικῆς.**—Ἡ ἱ. Σύνοδος κατι-  
δοῦσα τὴν ἀνάγκην ὑπάρξεως εἰδικοῦ Γραφείου Στα-  
τιστικῆς, ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν πρὸς τὸ Δ. Ε. Μικτὸν  
Συμβούλιον περὶ ἰδρύσεως καὶ διοργανώσεως τοιούτου  
Γραφείου.

**Θεολογικὴ Ἀκαδημία.**—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς  
ἱ. Συνόδου ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Κ. Στυλιανοπούλου,  
τέως ἐκπαιδ. Συμβούλου παρὰ τῇ Ὑπάτῃ Ἑλληνικῇ  
Ἀρμοστείᾳ, ὡς καθηγητοῦ τῶν Φιλοσοφικῶν καὶ Παι-  
δαγωγικῶν μαθημάτων ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολο-  
γικῇ Ἀκαδημίᾳ.

**Ἐπαρχία Προικοννήσου.**—Ἐπετρόπη τῷ  
Πηλικῷ Ἐξάρχῳ πρ. Μ. Πρωτοσυγκέλλῳ κ. Γεωργίῳ  
ὅπως ἔλθῃ ἐνταῦθα χάριν οἰκογενειακῶν ὑποθέσεων.

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

## ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

## Κ λ ἡ σ ι ς

Ἀριθ. Πρωτ. 949

Ὁ Ἀλέξανδρος Νικολαΐδης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος  
ὑπήκοος ὀθωμανὸς τέως ὠρολογιοποιὸς καὶ κάτοικος  
Φαναρίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλ-

ματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν  
καὶ ὥραν 9 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς  
(ἀριθ. 31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς  
παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε  
δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου πρὸ τοῦ ἐν  
τοῖς Παλαιοῖς Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγο-  
μενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου **Ἰουλίας Ἀλεξ.**  
**Νικολαΐδου**, τὸ γένος Χαρολάμπου Ραμφιάδου,  
χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ γυναι-  
κεῖα ἐπαγγελομένης, κατοίκου Τριβαλίου, ἐπὶ διαζεύξει  
ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγή ἐκδικασθήσεται ἐρήμην  
αὐτοῦ. Ἡ παροῦσα δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ  
συνέχειαν ἀριθμοὺς διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων  
φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Χρόνου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος (ὑπ.) Ὁ Φιλιππουπόλεως Βενεζαμίν

Ὁ Α' Γραμματεὺς καὶ ἁ. α. ὁ Β' Ε. Καρούλης

Ἀριθ. Πρωτ. 810.

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀριθ. 4 καὶ ἡμερομηνίαν  
18 Ἰανουαρίου 1921 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ  
Δικαστηρίου, ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης  
μετοξὺ τοῦ Πέτρου Μπόττα καὶ τῆς Ἀγγελικῆς Π.  
Μπόττα, τὸ γένος Μουρατσιόλη),

## Διὰ ταῦτα

Ἴδὸν καὶ τὰ ἀρθ. 77, 79, 155, 156, 200 καὶ ἐπ.  
καὶ 207 τῶν Πηλικῶν Δικ. Ὁδηγιῶν.

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον  
παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 7866 καὶ  
ἡμερομην. 1)14 Δεκεμβρίου 1920 περὶ διαζεύξεως  
ἀγωγὴν τοῦ Πέτρου Μπόττα κατὰ Ἀγγελικῆς Π.  
Μπόττα, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδε γμείτην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μετοξὺ τῶν διαδίκων ὑφι-  
στάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς πα-  
ρούσης ἀποφάσεως, εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθ-  
μοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων φύλλων «Ἐκκλησια-  
στικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρωίας» καὶ καταδικάζει τὴν  
ἐναγομένην ὡς τε ἐρημοδικήσασαν καὶ ὡς ἤττηθεῖσαν  
ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρού-  
σης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικο-  
γράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια ἑπτακόσια πενήκοντα ἕξ  
(ἀρ. 756 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπεγο.) Ὁ φιλιππουπόλεως Βενεζαμίν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδ. Δ. Χαμουδópουλος

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 3 Φεβρουαρίου 1921

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

## ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἄριθ. Πρωτ. 648

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 226 καὶ ἡμερομ. 7 Δεκεμβρίου 1920 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Σωτηρίου Α. Δαμιανίδου καὶ τῆς Δεσποίνης Α. Δαμιανίδου, τὸ γένος Στεφάνου Ἰωαννίδου, πρὸ τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων.

## Δ ε ἄ τ α ὕ τ α

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 156, 201 καὶ 207 τῶν Πληκτῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρουσίας ἀποφάσεως εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκ. Ἀληθείας» καὶ «Προόδου», καὶ

Καταδικάζει τὴν ἐναγομένην ὡς τε ἐρημοδικήσασαν καὶ ὡς ἠττηθεῖσαν ἐν τῇ δίκῃ εἰς τὴν καταβολὴν πάντων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν τῆς παρουσίας ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογραφῶν ἀνιδόντων εἰς γρῶσ. ἐπτακόσια ἐξήκοντα ἑξ (ἀρ. 766) προκαταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλίππουπόλεως Βενεκιανὸν

Ὁ Α' γραμματεὺς

(ὑπ.) Ἀρμόδ. Χαμουδόπουλος

## Κληθεὶς

Ἄριθ. Πρωτ. 647

Ὁ Γρηγόριος Παπάζογλου, ράπτης, τέως κάτοικος (Κωνσταντινουπόλεως (Φιλτζαντζιλὰρ Γιοκουσοῦ, ἐν τῷ καταστήματι Κένιαλη Τερζῆ Παναγιώτη), νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 π.μ. μετὰ παρέλευσιν ἐξήκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 61) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσίευσως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῆ πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ἀθηνᾶς Γρ. Παπάζογλου, τὸ γένος Κωστή Τζομοῦρ, κατοίκου Κων(π)πόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Χρόνου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλίππουπόλεως Βενεκιανὸν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

## Κληθεὶς

Ἄριθ. Πρωτ. 551

Προσκαλεῖται ἡ Ἑλένη Αβόβνη Σολοβιέβ, τὸ γένος Τσάκω, χριστιανὴ τοῦ Ἀγγλικανικοῦ δόγματος, ὑπήκοος Ρωσῆς τέως κάτοικος Σεβαστουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 9 1)2 π.μ. μετὰ παρέλευσιν ἐνετήκοντα καὶ μιᾶς (ἀρ. 91) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοστεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως, ἐμφανισθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διορισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς συζύγου Βόριδος Βοεβοβόλοβιτς Σολοβιέ, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, ὑπηκόου Ρώσσου, κατοίκου Πέρα Κουμπαρατζῆ Γιοκουσοῦ Νο. 93 (Κων)πόλεως), ἐπὶ διαζεύξει.

Ἡ παρούσα δημοσιευθήσεται διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», «Βοσπόρου», καὶ «Πρὸς δου Σοάρο»

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Ἰανουαρίου 1921.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) Ὁ Φιλίππουπόλεως Βενεκιανὸν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρμόδ. Δ. Χαμουδόπουλος

  
SISMANOGLIO  
MEGALIB